

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM ANA BİLİM DALI**

**EBA (EĞİTİM BİLİŞİM AĞI)' NİN
KULLANIM AMACI, KARŞILAŞILAN
SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

Nadir AKSOY

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
EYLÜL - 2017**

**T.C.
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM ANA BİLİM DALI**

**EBA (EĞİTİM BİLİŞİM AĞI)' NİN
KULLANIM AMACI, KARŞILAŞILAN
SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ**

DANIŞMAN: Doç. Dr. Gülay BEDİR

JÜRİ : Yrd. Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ

JÜRİ : Yrd. Doç. Dr. Oğuz GÜRBÜZTÜRK

Nadir AKSOY

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**KAHRAMANMARAŞ
EYLÜL-2017**

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM ANA BİLİM DALI

**EBA (EĞİTİM BİLİŞİM AĞI)' NİN KULLANIM
AMACI, KARŞILAŞILAN SORUNLAR VE ÇÖZÜM
ÖNERİLERİ**

Nadir AKSOY

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Kod No :

**Bu Tez / Proje/...../..... Tarihinde Aşağıdaki Jüri Üyeleri Tarafından
Oy Birliği / Oy Çokluğu ile Kabul Edilmiştir.**

Doç Dr. Gülay BEDİR

Yrd. Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ

Yrd. Doç. Dr. Oğuz GÜRBÜZTÜRK

BAŞKAN

ÜYE

ÜYE

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.....
Unvan, Adı Soyadı, İmzası
Enstitü Müdürü

Bu çalışma.....tarafından desteklenmiştir.

Proje No:.....

Not: Bu tez ve projede kullanılan özgün ve başka kaynaktan yapılan bildirişlerin, çizelge, şekil ve fotoğrafların kaynak gösterilmeden kullanımı, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki hükümlere tabidir.

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM ANA BİLİM DALI

ÖZET

YÜKSEK LİSANS TEZİ

EBA(EĞİTİM BİLİŞİM AĞI)' NİN
KULLANIM AMACI, KARŞILAŞILAN
SORUNLAR VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Nadir, AKSOY

Danışman : Doç. Dr. Gülay BEDİR

Yıl : 2017 , Sayfa: IX+80

Jüri : Doç. Dr. Gülay BEDİR (Başkan)
: Yrd. Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ (Üye)
: Yrd. Doç. Dr. Oğuz GÜRBÜZTÜRK (Üye)

Bu çalışmanın genel amacı ortaokul öğretmenlerinin EBA (Eğitim Bilişim Ağı)' yı kullanım amacını, karşılaştıkları sorunları ve çözüm önerilerini belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu Kahramanmaraş ili Onikişubat, Dulkadiroğlu, Andırın, Göksun, Elbistan, Afşin ve Pazarcık ilçelerindeki devlet okullarında görev yapan 164 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırma nitel araştırma desenlerinden olgubilim deseninde hazırlanmıştır. 2016-2017 eğitim öğretim yılında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak çalışma verileri elde edilmiştir. Araştırma kapsamında verilerin iç geçerliğini ve güvenilirliğini artırmak için üye kontrolü yapılmıştır. Görüşme yoluyla toplanan verilerin analizinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, ortaokul öğretmenleri EBA hakkında bilgi sahibi olduğu konuları videolar, sunular ve kazanım testleri olarak belirtmişlerdir. Öğretmenler, EBA' yı kullanım amaçlarının öğretim, sınavlara hazırlık, içeriklerden faydalanma ve etkileşim-eğlence olduğunu ve EBA' yı sık kullanmadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler, EBA kullanımında donanım-altyapı eksikliği ve içeriklerin yetersiz olması gibi sorunlarla karşılaştıklarını ifade etmişlerdir. Görüşmeciler, öğrenci ve öğrenci velilerinin EBA hakkında yeterli bilgilerinin olmadığını ifade ederken meslektaşlarının EBA hakkında yeterli bilgiye sahip olduklarını belirtmişlerdir. Ayrıca EBA' nın eğitim öğretim açısından kısmen etkili ve verimli olduğunu ifade

etmişlerdir. EBA içeriklerinin arttırılması, altyapı sorunlarının giderilmesi eğitim öğretimin daha etkili ve verimli olmasını sağlayabilir.

Anahtar Kelimeler: EBA, FATİH projesi, Eğitim teknolojisi, e-Öğrenme

DEPARTMENT OF CURRICULUM AND INSTRUCTION
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM UNIVERSITY

ABSTRACT

MA THESIS

**EBA (EDUCATIONAL INFORMATION
NETWORK) 'S INTENDED USE, PROBLEMS
AND SOLUTIONS PROPOSED**

Nadir AKSOY

Supervisor : Assoc. Gülay BEDİR

Year : 2017 , Pages: IX+80

**Jury : Assoc. Prof. Gülay BEDİR (Chairperson)
: Assist. Prof. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ (Member)
: Assist. Prof. Dr. Oğuz GÜRBÜZTÜRK (Member)**

This research aims to determine the purpose of secondary school teachers' using of EBA (Education Information Network), the problems they have in using EBA, and the proposals for solutions. The research group has 164 secondary school teachers working in state schools in Onikişubat, Dulkadiroğlu, Andırın, Göksun, Elbistan, Afşin and Pazarcık districts of Kahramanmaraş province. In this research, interview technique, one of the qualitative research methods, is used. In 2016-2017 academic year, research data are obtained by using semi-structured interview form. Within the scope of the research, member control is carried out to increase the internality and reliability of the data. Descriptive analysis method is used in the analysis of collected data through interviews. As a result of the research, secondary school teachers state that they have knowledge about videos, presentations and acquisition tests in EBA. Teachers state that their purpose of using EBA is teaching, preparing students for exams, benefiting from contents and interaction-entertainment. The members of this research group state that they do not use EBA frequently. Teachers state that they have some problems such as lack of hardware-infrastructure and inadequate content in using EBA. When secondary school teachers state that their colleagues have sufficient information about EBA, they state that students and student parents do not have enough information about EBA. They also express that EBA is partly effective and

productive in terms of education and teaching. Increasing the content of EBA, solution of infrastructure problems can make education and teaching more effective and efficient.

Keywords: EBA(educational information network), FATIH Project, Education technology, e-learning

ÖNSÖZ

Hayatımızın her alanında teknolojinin imkânlarından faydalandığımız gibi eğitim alanında da teknolojinin sağlamış olduğu kolaylıklardan faydalanılmaktadır. Artık günümüzün her vaktinde akıllı telefon, tablet ve bilgisayarlarla iç içe olmamız e-öğrenmeyi kaçınılmaz hale getirmiştir. Bu bağlamda, karşımıza Milli Eğitim Bakanlığı tarafından öğretmen ve öğrencilere sunulmuş olan EBA (Eğitim Bilişim Ağı) çıkmaktadır. Derslere ait içeriklerin (görseller, videolar, animasyonlar, sesler, haberler) olduğu, birçok özel eğitim portalinin ve uygulamanın bulunduğu ve yarışmaların düzenlendiği EBA çok büyük bir eğitim platformudur. Eğitimde kalitenin artması ve fırsat eşitliğinin sağlanması açısından büyük önem arz eden EBA' nın, öğretmenler tarafından kullanım amacının, karşılaştıkları sorunların ve çözüm önerilerinin belirlenmesi EBA' nın eğitim-öğretimdeki etkililiğini-verimliliğini artırmak için yapılması gerekenlerin neler olduğunu belirlemeyi amaçlayan bu çalışma Kahramanmaraş Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı' nda Yüksek Lisans Tez çalışması olarak gerçekleştirilmiştir.

Araştırmam boyunca destek ve yardımlarını esirgemeyen, öneri ve bilimsel yaklaşımları ile deneyimlerini paylaşarak bana yol gösteren değerli danışmanım Doç. Dr. Gülay BEDİR hocama ve jürime katılarak çalışmama katkı sağlayan Yrd. Doç. Dr. Erkan Hasan ATALMIŞ ve Yrd. Doç. Dr. Oğuz GÜRBÜZTÜRK hocalarıma teşekkürlerimi sunuyorum. Her konuda sabırla yardımcı olan, desteğini esirgemeyen sevgili eşim Esra ve oğlum Ömer Yiğit' e sevgilerimi sunarım. Ayrıca hayatım boyunca maddi ve manevi destekleriyle her zaman yanımda olan babam Nadi AKSOY ve annem Rabia AKSOY' a teşekkürlerimi sunuyorum.

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	I
ABSTRACT.....	III
ÖN SÖZ	V
İÇİNDEKİLER.....	VI
ŞEKİLLER VE TABLOLAR LİSTESİ.....	VIII
1. GİRİŞ.....	1
1.1.Problem Durumu.....	2
1.2.Araştırmanın Amacı.....	2
1.3.Araştırmanın Önemi.....	3
1.4.Varsayımlar.....	3
1.5.Sınırlılıklar.....	3
1.6.Tanımlar.....	3
2. KONU İLE İLGİLİ ÖNCEKİ ARAŞTIRMALAR.....	4
2.1.Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar.....	4
2.2.Yurtdışında Yapılan Araştırmalar.....	9
3. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	13
3.1. Eğitim Teknolojisi.....	13
3.2. Eğitim Araçları ve Gereçlerinin Öğretime Sağladığı Faydalar.....	13
3.3. Bilgisayar Destekli Eğitim.....	15
3.3.1.Bilgisayar Destekli Öğretim Yazılımları.....	15
3.3.1.1.Birebir Öğretim Yazılımları.....	16
3.3.1.2. Alıştırma ve Tekrar Yazılımları.....	16
3.3.1.3.Benzetim Yazılımları.....	16
3.3.1.4.Eğitsel Oyun Yazılımları.....	16
3.3.1.5.Sorun-Problem Çözme Yazılımları.....	17
3.4.İnternet ve Eğitim.....	17
3.5.İnternet Tabanlı Öğretim.....	17
3.6.Web Uygulamaları.....	19
3.7.E-öğrenme.....	19
3.8.Uzaktan Eğitim.....	21
3.9.FATİH Projesi.....	22
3.10.EBA(Eğitim Bilişim Ağı).....	24
3.10.1. EBA Ders Modülü.....	26
3.10.2.Haberler.....	27
3.10.3.Videolar.....	27
3.10.4.Görseller.....	28
3.10.5.Ses.....	28
3.10.6.Kitap.....	29
3.10.7.Dergi.....	29
3.10.8.Doküman.....	30
3.10.9.Yarışma.....	30
3.10.10.Uygulama.....	30
3.10.11.EBA Radyo.....	30
3.10.12. EBA Dosya.....	30
3.10.13.E-kurs.....	31
3.10.14.EBA Blog.....	31
3.10.15.Uzaktan Eğitim.....	31

4. YÖNTEM.....	32
4.1. Araştırmanın Deseni.....	32
4.2. Çalışma Grubu.....	32
4.3. Veri Toplama Aracı.....	33
4.4. Verilerin Toplanması ve Çözümlemesi.....	34
5. BULGULAR.....	35
5.1. Ortaokul Öğretmenlerinin EBA ile Bilgileri Hakkındaki Görüşleri.....	35
5.2. Ortaokul Öğretmenlerinin EBA'yı Kullanım Amaçları.....	39
5.3. Ortaokul Öğretmenlerinin EBA'yı Kullanım Sıklığı.....	41
5.4. Ortaokul Öğretmenlerinin EBA'yı Kullanırken Karşılaştığı Sorunlar.....	42
5.5. Ortaokul Öğretmenlerine Göre EBA'nın Etkili Bir Şekilde Kullanılması İçin Yapılması Gerekenler.....	44
5.6. Ortaokul Öğretmenlerinin EBA'nın Eğitim-Öğretim Açısından Etkililiği ve Verimliliği Hakkındaki Görüşleri.....	45
5.7. Ortaokul Öğretmenlerinin, Öğrencilerin EBA'yı Verimli Bir Şekilde Kullanımı Hakkındaki Görüşleri.....	48
5.8. Ortaokul Öğretmenlerine Göre Öğrenci Velilerinin EBA Hakkındaki Bilgi Düzeyleri.....	52
5.9. Ortaokul Öğretmenlerinin, Meslektaşlarının EBA Kullanım Yetkinliği Hakkındaki Görüşleri.....	56
6. SONUÇ ve TARTIŞMA.....	61
6.1. Sonuç ve Tartışma.....	61
6.2. Öneriler.....	68
6.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler.....	68
6.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler.....	69
7. KAYNAKLAR.....	70
EKLER.....	78
EK-1: Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu.....	78
EK-2: Anket İzni.....	79
ÖZ GEÇMİŞ.....	80

TABLolar LİSTESİ

<u>Tablolar</u>	<u>Sayfa</u>
Tablo 4.1. Katılımcıların demografik özellikleri.....	5

ŞEKİLLER LİSTESİ

<u>Şekiller</u>	<u>Sayfa</u>
Şekil 3.1. FATİH Projesinin Başlıca Bileşenleri.....	24
Şekil 3.2. EBA Ders Sayfa Görüntüsü	26
Şekil 3.3. EBA Haberler Sayfası Görünüm.....	27
Şekil 3.4. EBA Videolar Sayfası Görüntüsü.....	27
Şekil 3.5. EBA Görseller Sayfası Görüntüsü.....	28
Şekil 3.6. EBA Ses Sayfası Görüntüsü.....	28
Şekil 3.7. EBA Kitaplar Sayfası Görünümü.....	29
Şekil 3.8. EBA Dergiler Sayfası Görünümü.....	29
Şekil 3.9. EBA Dokümanlar Sayfası Görünümü.....	30
Şekil 5.1. Öğretmenlerin EBA ile bilgileri hakkındaki görüşleri.....	35
Şekil 5.2. EBA hakkında kısmen bilgi sahibi olan öğretmen görüşleri.....	35
Şekil 5.3. EBA hakkında bilgi sahibi olan öğretmen görüşleri.....	37
Şekil 5.4. EBA hakkında bilgi sahibi olmayan öğretmen görüşleri.....	38
Şekil 5.5. Öğretmenlerin EBA' yı kullanım amaçları hakkındaki görüşleri.....	39
Şekil 5.6. Ortaokul öğretmenlerinin EBA' yı kullanım sıklığı.....	41
Şekil 5.7. Öğretmenlerin EBA da karşılaştıkları sorunlar hakkındaki görüşleri....	42
Şekil 5.8. Ortaokul öğretmenlerine göre EBA' nın etkili bir şekilde kullanılması için yapılması gerekenler.....	44
Şekil 5.9. Ortaokul öğretmenlerinin EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşleri.....	45
Şekil 5.10. EBA' nın eğitim-öğretim açısından kısmen etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri.....	46
Şekil 5.11. EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri.....	47
Şekil 5.12. EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkili ve verimli olmadığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri.....	48
Şekil 5.13. Ortaokul öğretmenlerinin, öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullanımı hakkındaki görüşleri.....	49
Şekil 5.14. Öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullanmadığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri.....	49
Şekil 5.15. Öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri.....	50
Şekil 5.16. Öğrencilerin EBA' yı kısmen verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri.....	51
Şekil 5.17. Ortaokul öğretmenlerine göre öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgi düzeyleri.....	52
Şekil 5.18. Öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgili olmadığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri.....	53

Şekil 5.19. Öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgili olduğu yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri.....	54
Şekil 5.20. Öğrenci velilerinin EBA hakkında kısmen bilgili olduğu yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri.....	55
Şekil.5.21. Ortaokul öğretmenlerinin, meslektaşlarının EBA kullanım yetkinliği hakkındaki görüşleri.....	56
Şekil 5.22. Meslektaşlarının EBA hakkında yetkin olduğu yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinin görüşleri.....	56
Şekil 5.23. Öğretmenlerin EBA hakkında yetkin olmadığı yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinin görüşleri.....	57
Şekil 5.24. Meslektaşlarının EBA hakkında kısmen yetkin olduğu yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinin görüşleri.....	58

1. GİRİŞ

Son yıllarda bilişim teknolojilerinde meydana gelen hızlı değişim hayatımızda önemli bir yere sahip olmuştur. Zamanında imkânsız denilen birçok durum teknoloji sayesinde gerçekleşmiş ve gerçekleşmeye de devam etmektedir. İçinde bulunduğumuz zamanda eğitimle ilgili olarak benimsenen genç nesillere toplumsal değerleri öğretmek görüşü, yerini; eleştirel ve yansıtıcı düşünme, problem çözme, grupla öğrenme ve bilişim teknolojileri aracılığıyla öğrenme gibi becerilere bırakmıştır.

İnsanların öğrenme merakı, öğretme olayını da kendiliğinden bir ihtiyaç haline getirmiştir. Öğrenmeye ihtiyaç duyan insan neyi, nerede ve nasıl öğrenebileceğini araştırmaya başlamıştır. Öğrenmek istediklerini başka kişi ve araçlar yardımıyla öğrenen, öğrendiklerini de başkalarına öğretirken sadece kendisinin bilgilendirilmesinin yetmediği, bunun yanı sıra değişik öğelerin devreye girmesinin gerekliliğini anlamıştır. Öğrenme-öğretmenin daha faydalı olması için ek kaynaklara ve araç-gereçlere gereksinim duyulmaktadır (Şimşek, 1997: 9).

Bilgiye ulaşmanın çok kolay olduğu günümüzde eğitimin dört duvar arasında kalmaması, farklı araç ve gereçlerle öğretimin desteklenmesi, sınıf dışında da öğrenmenin gerçekleşmesi görüşü benimsenmektedir.

Günümüzde bilgiye erişebilen, eriştiği bilgiyi kendi zihinsel yapısına uydurabilen, buna yenilerini ekleyebilen kişiler güçlü olarak kabul edilmektedir. Bundan dolayı, içinde bulunduğumuz toplumların ihtiyacı olan insan özellikleri değişmiş ve farklılaşmıştır. Bilimsel ve teknolojik gelişmeler sonrasında öğrenmenin sadece sınıflarla sınırlı olmadığı, hayat boyu öğrenmenin gerekli olduğu kaçınılmaz bir gerçektir. "Öğrenmeyi öğrenmenin" çok önemli olduğu çağımızda öğrencilere bilgiye nereden ulaşacaklarının kazandırılması, ulaştıkları bilgileri nerede ve nasıl kullanacakları konusunda bilinçlenmeleri zorunlu görülmektedir. Bu şekilde öğrencilerin aktif olarak sürece katılacakları görüşü benimsenmiştir (Akkoyunlu, 2002: 17).

Okullar ve öğretmenler eğitim-öğretim faaliyetlerinin daha faydalı olacak biçimde ayarlamak için farklı yollar denemektedirler. Burada öğretmenlerin oynadığı rol; bilgileri öğrencilere aktaran değil öğrencilerin öğrenmesine yardımcı olan rehber konumuna dönüşmüştür (Hartnell - Young, 2003).

Bireysel ihtiyaçların göz önüne alınarak, öğrencinin kendine uygun hızda ve öğrenme stiline uygun öğrenmesi, öğrenci merkezli eğitimin vazgeçilmez bir gerçeğidir. Bilişim imkânlarının hızla geliştiği ve yaygınlaştığı günümüzde, bilgisayara ulaşmanın çok kolay olduğu ve eğitsel yazılımların her geçen gün arttığı bir çağda bulunuyoruz (Akpınar, 2005: 4).

Teknoloji ve materyallerle, öğretim daha ekonomik hale gelebilir, öğrencilerin ihtiyaçlarını belirlemek ve buna göre öğretim faaliyetleri için daha az zaman harcanması sağlanabilir. Bu faaliyetler için daha az zaman harcanması, okullaşmanın hızını ve maliyetini olumlu yönde etkilemekte, bunun sonucunda da öğrencilerin daha erken okuldan ayrılmaları ve okulda geçirdikleri zamanda daha çok bilgi öğrenmesi sonucunu getirecektir (Kaya, 2006: 29).

Öğretim teknolojisi sayesinde, öğrenci sınıf dışında da öğretim faaliyetleriyle ilgilenmekte, farklı kaynaklardan yararlanmakta, kendi hızına uygun çalışma ortamı

sağlamaktadır. Öğrenci kendi tercihine göre farklı seçeneklerden faydalanma imkânına sahiptir.

Yapılan bilimsel çalışmalar, bilgi ve iletişim teknolojilerinin öğrenme-öğretme sürecini daha etkili hale getirdiğini göstermektedir. Bilgi ve iletişim teknolojileri, geleneksel yöntemleri destekleyerek öğretimin daha kolay, daha çabuk ve daha faydalı olmasını sağlayan, farklı öğrenme ortamları sunan, öğrencilerin motivasyonunu artıran, öğrencilerin derse daha aktif olarak katılmasını sağlayan araçlar olarak kullanılmaktadır (Yiğit, 2009: 27).

1.1. Problem Durumu

Alpar ve arkadaşlarına (2007) göre öğrenme-öğretme sürecinde en temel iki unsur "öğretmen" ve "teknoloji" dir. Çünkü öğrencinin kaliteli bir şekilde öğrenmelerini gerçekleştirmesi için bu iki unsur büyük bir öneme sahiptir. Günümüz öğretmenleri kullandıkları öğretim yöntemlerinde teknolojik araç gereçlerden faydalanmalı, bunun için de teknolojik yeterliliklere sahip olmalıdır. Aynı zamanda öğrencilerine teknolojinin eğitimde kullanılması konusunda yol göstermelidir. Teknoloji öğrenme-öğretme sürecinde amaç değil öğrenmenin daha etkili olabilmesi için kullanılacak bir araçtır.

Bu bağlamda bilgi ve iletişim teknolojilerinin sürekli olarak geliştiği günümüzde Milli Eğitim Bakanlığı ve o zamanki adıyla Ulaştırma Bakanlığının ortak yürüttüğü "FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi" büyük önem taşımaktadır. FATİH Projesi, her öğrencinin en iyi eğitime kavuşması, en kaliteli eğitim içeriklerine ulaşması ve eğitimde fırsat eşitliğinin sağlanması için tasarlanmış olan önemli bir projedir.

FATİH projesinin "Eğitsel e-İçeriğin Sağlanması ve Yönetilmesi" bileşeni olan EBA (Eğitim Bilişim Ağı)'nın kullanılması, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri araştırılması gereken önemli bir konudur.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın temel amacı, EBA kullanımında karşılaşılan sorunları ve çözüm önerilerini belirlemektir.

Bu temel amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmaktadır:

1. EBA (Eğitim Bilişim Ağı) hakkında hangi konularda bilgi sahibisiniz?
2. Öğretmenler EBA' yı daha çok hangi amaçla kullanmaktadırlar?
3. Öğretmenler EBA' yı ne sıklıkta kullanmaktadırlar?
4. Öğretmenlerin EBA' yı kullanırken karşılaştıkları sorunlar nelerdir?
5. EBA'nın etkili bir şekilde kullanılması için öğretmenlerin görüşleri nelerdir?
6. EBA' nın etkililiği ve verimliliği hakkında öğretmenlerin görüşleri nelerdir?
7. Öğrencilerin EBA' yı verimli kullanımı hakkında öğretmen görüşleri nelerdir?
8. Velilerin EBA' yla ilgili bilgileri hakkında öğretmen görüşleri nelerdir?
9. Öğretmenlerin, meslektaşlarının EBA kullanımı hakkındaki görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Eğitim sürekli gelişmekte ve değişmektedir. Teknolojinin bize sunduğu yenilikler yaşantımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Bu bakımdan Milli Eğitim Bakanlığı, teknolojinin eğitimde kullanılmasını sağlamak amacıyla çeşitli projeler geliştirmektedir. Bu projelerden en önemlisi FATİH Projesidir. Bu projenin ekonomik olarak devlete getirdiği yük düşünüldüğünde projenin en önemli bileşenlerinden olan EBA' nın öğretimde etkili ve verimli kullanılması, karşılaşılan sorunların neler olduğu, öğretmenlerin EBA hakkında yeterli bilgiye sahip olup olmadıkları hakkında öğretmen görüşlerine yer vermesi açısından bu araştırma önem arz etmektedir.

1.4.Varsayımlar

1. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşme formundaki sorulara samimiyetle cevap verdiği,
2. Araştırma sürecinde, öğretmenlerle araştırma sonucunu etkileyecek bir iletişim olmadığı varsayılmıştır.

1.5. Sınırlılıklar

1. Bu çalışma araştırmada yer alan öğretmen görüşleri ile,
2. Çalışma, araştırmacı tarafından hazırlanan ölçme aracındaki 9 soru ile,
3. Çalışma, 2016-2017 eğitim öğretim yılı ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

EBA (Eğitim Bilişim Ağı): Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından eğitimin geleceğe açılan kapısı olan Eğitim Bilişim Ağı her bireyin kullanımına ücretsiz olarak sunulan çevrimiçi bir sosyal eğitim platformudur (MEB, 2017)

FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi: Her öğrencinin en iyi eğitime kavuşması, eğitim-öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak, öğrencilerin en kaliteli eğitim içeriklerine erişmesi için tasarlanmış, teknolojinin eğitimde kullanılmasıyla ilgili dünyada uygulamaya konulan en büyük ve kapsamlı eğitim hareketidir (MEB, 2017)

Eğitim Teknolojisi: Bireyleri, eğitimin özel hedeflerine ulaştırmak amacıyla insan gücü ve insan gücü dışı kaynakları zekice ve ustaca kullanıp, sonuçları değerlendirerek farklı öğrenme stillerine göre öğrenmeyi inceleyen bilim dalıdır (Çilenti, 1998: 29) .

2. KONU İLE İLGİLİ ÖNCEKİ ARAŞTIRMALAR

Araştırmanın bu bölümünde konu ile ilgili yurtiçinde ve yurtdışında yapılan bazı çalışmalara yer verilmiştir.

2.1. Yurtiçinde Yapılan Araştırmalar

Aktay ve Keskin (2016) "Eğitim Bilişim Ağı (EBA) İncelemesi" adlı çalışmalarında öğrenciler ve öğretmenlere sunulmuş olan çevrimiçi bir sosyal eğitim platformu olan EBA sisteminin sunmuş olduğu özellikler bakımından incelenmeyi amaçlamıştır. Bu çalışmada nitel araştırma modelini benimsemiş ve EBA sisteminde yer alan özellikler doküman analizi tekniğiyle incelenmiştir. Bu araştırma sonucunda; EBA içerisindeki içeriklere genel olarak herkesin ulaşabildiğine, EBA Ders gibi bazı bölümlere kullanıcı adı ve şifre ile giriş yapılabildiğine, EBA'nın içerisinde yazı, resim, ses ve video gibi farklı türdeki bilgileri kapsadığı belirlenmiştir.

Aydınözü ve arkadaşları (2016) "Coğrafya Öğretiminde EBA İçeriklerinin Öğrenci Başarısına Etkisi" konulu araştırmasında EBA içeriklerinin "Dünya'nın Şekli ve Hareketleri" konusunun öğrenciler tarafından öğrenilmesindeki etkisini tespit etmeyi amaçlamışlardır. Araştırmalarında ön test-son test deney-kontrol grubu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Çalışma Kastamonu il merkezindeki bir Anadolu Lisesinde öğrenim gören 9. sınıf öğrencileri ile gerçekleştirilmiştir. Dört hafta süren uygulama ile deney grubuna EBA içerikli ders planı, kontrol grubuna programda öngörülen ders planı uygulanmıştır. Uygulama sonucunda deney grubundaki öğrencilerden ders uygulamasına ilişkin görüşleri alınmıştır. Çalışma sonuçları EBA içerikli ders uygulamasının öğrencilerin başarısı üzerinde kısmen de olsa olumlu katkı sağladığı sonucunu ortaya koymuştur.

Tüysüz ve Çümen (2016) "EBA Ders Web Sitesine İlişkin Ortaokul Öğrencilerinin Görüşleri" isimli araştırmasında EBA ders web sitesine ilişkin ortaokul öğrencilerinin görüşlerini belirlemeyi amaçlamışlardır. Araştırmalarında nitel araştırma yöntemlerinden betimsel araştırma modelini kullanmışlardır. Çalışmanın verileri 2015-2016 eğitim öğretim yılında Uşak ili Karahallı ilçesindeki üç farklı ortaokulda öğrenim gören 181 öğrenciden toplanmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla araştırmacılar tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yapılan çalışmada öğrenciler, EBA web sitesinin konuları pekiştirmede, sınavlara hazırlık ve konu tekrarı yapmada faydalı bir site olduğunu, konu anlatımı, eğitici oyun/etkinlikler, testler ve videolar bakımından sitenin ilgi çekici olduğunu belirtmişlerdir.

Candeğer ve arkadaşları (2017) "Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Bilişim Ağı'nda Bulunan Kavram Haritalarının İncelenmesi" konulu araştırmalarında EBA' da yayınlanan kavram haritalarının değerlendirilmesini amaçlamışlardır. Araştırma betimsel araştırma yöntemlerinden olan doküman inceleme yoluyla hazırlanmıştır. Araştırmanın evrenini EBA' da bulunan Tarih, Kimya, Felsefe, Fen Bilimleri, Arapça ve Türkçe alanlarında hazırlanmış on yedi adet kavram haritası oluşturmaktadır. Konuyla ilgili çalışma esnasında alan uzmanlarının görüşlerine başvurulmuştur. Araştırma sonucunda toplam 17 kavram haritasından sadece 2 tanesinin hem kavram haritası değerlendirme ölçütlerine hem de materyal tasarlama ilkeleri doğrultusunda bütün maddelere uygun bulunduğunu tespit etmişlerdir.

Ateş ve arkadaşları (2015) "Eğitim Bilişim Ağı'nda Yer Alan Türkçe Dersi Videoları Üzerine Bir İnceleme" isimli çalışmalarında EBA' da Türkçe dersi videolarını

çeşitli değişkenler bakımından sistematik bir şekilde incelemeyi amaçlamışlardır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırmada analiz edilen Türkçe ders videoları 16 Nisan 2015 tarihinde EBA' da erişilebilen 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrenciler için hazırlanmış olan Türkçe ders sunumlarını içine almaktadır. 125 ders videosu araştırmacıların her biri tarafından üçer defa izlenmiş önceden belirlenmiş 7 soru açısından incelemeye tabi tutulmuştur. Araştırma sonucunda; EBA' da yer alan Türkçe dersi videolarının sınıflara göre dağılımına bakıldığında 125 Türkçe dersi videosundan 75'i (%60) 8. sınıflar için hazırlanmıştır. EBA' da yer alan Türkçe dersi videolarının sürelerine bakıldığında; videolarda amaçlanan kazanımlar ve ders süreçleri dikkate alındığında Türkçe dersi videolarının yetersiz olduğu tespit edilmiştir. EBA' da yer alan Türkçe dersi videolarının izlenme sayılarına bakıldığında öğrenim gören öğrenci sayıları düşünüldüğünde videoların izlenme oranlarının son derece düşük kaldığı belirlenmiştir. Türkçe dersi videolarının sınıf seviyelerine göre gruplandırılmasında videolarda verilmesi amaçlanan kazanımların hangi sınıf düzeyinde yer aldığına dikkate alınmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Güvendi (2014) "Milli Eğitim Bakanlığı'nın Öğretmenlere Sunmuş Olduğu Çevrimiçi Eğitim ve Paylaşım Sitelerinin Öğretmenlerce Kullanım Sıklığının Belirlenmesi: Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Örneği" konulu çalışmada öğretmenlerin bu yeni siteden ne derece faydalandıklarını ve bu sitede ne sıklıkla paylaşımda bulduklarını ölçmeyi amaçlamıştır. Araştırma, betimsel ve ilişkisel tarama modelinde yapılmıştır. Araştırmanın evrenini 2013-2014 eğitim öğretim yılında Sakarya'nın Arifiye İlçesinde ilköğretim, ortaokul ve liselerde görev yapan öğretmenlerden oluşturmuştur. Araştırmada, araştırmacı tarafından geliştirilen anket kullanılarak EBA sitesinin kullanım sıklığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonuçlarına göre, öğretmenlerin EBA sitesinde en çok haberleri okudukları en az dosya paylaşımında buldukları yani öğretmenlerin siteyi bilgi paylaşmaktan çok bilgi almak için kullandıkları tespit edilmiştir.

Tutar (2015) "Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Sitesine Yönelik Olarak Öğretmenlerin Görüşlerinin Değerlendirilmesi" adlı çalışmada Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan öğretmenlerin Eğitim Bilişim Ağı'na yönelik bakış açılarının ve kullanım durumlarının belirlenmesi ve siteye ilişkin değerlendirme yapılmasını amaçlamıştır. Araştırma, betimsel ve ilişkisel tarama modelinde yapılmıştır. Çalışma kapsamında veri toplama aracı olarak online anket geliştirilmiştir. Araştırmanın örneklemini, farklı illerde bulunan ve Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı okullarda görev yapan 203 öğretmen oluşturmuştur. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin EBA ile ilgili yeterli bilgilerinin olmadığı ve öğretmenlerin EBA' yı sıklıkla kullanmadıkları ancak EBA' nın kullanışlı, etkili ve verimli bir site olduğu düşüncesine sahip oldukları belirlenmiştir.

Arslan (2016) "Eğitim Bilişim Ağı'ndaki Matematik Dersi İçeriğine İlişkin Öğretmen Görüşleri: Trabzon İli Örneği" konulu araştırmasında EBA' da bulunan matematik dersi içeriğinin matematik öğretmenleri tarafından nasıl algılandığı ve EBA' ya ilişkin farkındalık düzeylerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırma karma modelinde yapılan bir çalışmadır. Anket ve yarı yapılandırılmış görüşme formu Trabzon ilinde Ortahisar ve Akçaabat ilçelerinde bulunan lise matematik öğretmenlerine uygulanmış ve araştırmadan elde edilen veriler öğretmenlerin EBA ile ilgili yeterince bilgilerinin olmadığını ortaya koymuştur. Ayrıca öğretmenlerin çoğu mevcut içeriklerin geliştirilmesi gerektiğini ifade etmişlerdir.

Alabay (2015) “Ortaöğretim Öğretmenlerinin ve Öğrencilerinin EBA (Eğitim Bilişim Ağı) Kullanımına İlişkin Görüşleri Üzerine Bir Araştırma” isimli çalışmasında EBA’ nın olası kullanım düzeylerini ve EBA hakkındaki görüşlerini değişkenler açısından inceleyerek EBA platformunun gelişmesine katkı sağlamayı amaçlamıştır. Araştırmanın bağımlı değişkenleri öğretmenlerin EBA kullanma ve yeterlilik düzeyleri olarak belirlenmiştir. Bağımlı değişken üzerinde etkisi incelenen FATİH Projesi kapsamında kullanılan EBA platformudur. Bağımsız değişkenler ise cinsiyet, yaş, mesleki deneyim, sınıf, öğrenim durumu ve branş olarak belirlenmiştir. Araştırmanın örneklemini 2014-2015 eğitim-öğretim döneminde İstanbul ili Sultangazi ilçesinde FATİH Projesi kapsamında Milli Eğitim Bakanlığı’na bağlı 5 adet ortaöğretim okulunda çalışan farklı 12 branştan 208 öğretmen ve bu okullarda öğrenim gören 211 öğrenciden oluşmuştur. Araştırmanın sonuçlarına göre; EBA’ nın öğretmenler tarafından ders işleyiş sürecinde yeterince kullanılmadığı görülmüştür. Öğretmenlerin EBA kullanım düzeyinde FATİH Projesi hakkında yeterli bilgiye sahip olanların lehine anlamlı düzeyde farklılık bulunmuştur. Öğrencilerin EBA hakkında görüşleri incelendiğinde “öğrendiğimi uygulama imkânı buluyorum” ve “öğrenmenin kendi kontrolümde olduğunu düşünüyorum” maddelerine “katılıyorum” aralığına denk gelen cevaplar verdiği tespit etmiştir.

Aydoğan (2016) “EBA Destekli Öğretimin 4. Sınıf Öğrencilerinin “Isı-Sıcaklık” ve “Erime-Çözünme” Konularında Kavram Yanılgılarına ve Tutumlarına Etkisi” isimli çalışmasında EBA destekli öğretimin, ilkokul 4. Sınıf öğrencilerinin “ısı-sıcaklık” ve “erime-çözünme” konularındaki kavram yanılgılarını giderip gideremeyeceği amaçlamıştır. Araştırma deneysel çalışma yöntemine göre ön test-son test deney ve kontrol gruplu modele göre desenlenmiştir. Araştırmanın örneklemini Niğde ilinin merkez ilçesine bağlı olan Yeşilgölcük Kasabası’ ndaki tüm ilkokulların (toplam üç ilkokul) dördüncü sınıf öğrencilerinden (96 öğrenci) oluşmuştur. Deney grubuna EBA’ da yer alan Morpha Kampüs ve Okulistik e-çeriklerindeki ders, video ve animasyonlar, araştırmacı rehberliğinde aktarılmıştır. Kontrol grubuna ise mevcut öğretim programında benimsenen yapılandırmacı öğretim uygulanmaya devam edilmiştir. Her iki grubun öğrencilerine Kavram Yanılgısı Testi ve Fen Bilgisi Tutum Ölçeği ön test ve son test olarak uygulanmıştır. Araştırma sonucunda EBA destekli yapılandırmacı öğretim kavram yanılgısını gidermede anlamlı bir fark oluşturamamışken, öğrencilerin fen ve teknoloji dersine olan tutumlarında anlamlı bir fark oluştuğunu tespit etmiştir.

Bolat (2016) “Ters Yüz Edilmiş Sınıflar ve Eğitim Bilişim Ağı (EBA)” isimli çalışmada ters yüz öğrenme ve ters yüz sınıflar hakkında EBA kullanımına yer vermeyi amaçlamıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden literatür taraması kullanılmıştır. Araştırma sonucunda ters yüz edilmiş sınıfların sağlık, ekonomi, askeriye gibi çok farklı eğitim alanları ve ortaöğretim, yüksek öğretim gibi değişik eğitim kademelerinde kullanıldığı tespit edilmiştir. Ters yüz edilmiş (teorik bilgiler evde, öğrendiklerini okulda uygulama) sınıflarda bir ders süresinin geleneksel sınıflardan farklı kullanıldığını tespit etmiştir.

Pala ve diğerleri (2016) “Eğitim Bilişim Ağı (EBA) Sitesinin Otantik Görevler ve Göz İzleme İle Kullanılabilirliğinin İncelenmesi” isimli araştırmalarında EBA’ nın kullanılabilirliğinin tespit edilmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel ve nicel araştırma teknikleri birlikte kullanılarak desenlenmiş bir durum çalışmasıdır. Araştırmanın örneklemini Aksaray ilinde çalışmakta olan yedi öğretmen oluşturmuştur. Araştırma sonucunda göz izleme cihazı verilerine göre en fazla sorun videolar bölümünde ve sitenin genel tasarımında ortaya çıkmıştır. Görüşme verilerine göre ise tasarımın ilk

sürüm dikkate alındığında düzelme göstermesine rağmen alan içeriklerinin yetersiz olması ve arama motorunun verimsiz çalıştığını belirtmiştir.

Tanrıkulu (2017) “EBA’ nın Türkçe Dersi Öğrenme Alanlarını Karşılama Yeterliliğine Yönelik Öğretmen Görüşleri” isimli araştırmada Türkçe dersi öğrenme alanlarına ait EBA içeriklerinin yeterliliğine yönelik öğretmen görüşlerini tespit etmeyi amaçlamıştır. Araştırma durum çalışması modelinde yapılmıştır. Araştırmanın örneklemini 24 Türkçe öğretmeninden oluşmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması modeli kullanılmıştır. Araştırma sonucunda EBA içeriklerinin öğrenme alanlarını karşılamada yetersiz olduğunu ifade etmiştir.

Özgür (2011) "Syracuse Modeli İle e-Öğrenme Ortamı İçin Tasarlanmış Bir Dersin Öğrencilerin Başarısına Etkisi" isimli çalışmada öğretmen adaylarının akademik başarıları, web tabanlı öğretim tutumları ve hatırd tutma düzeyleri üzerindeki etkilerini belirlemeyi amaçlamıştır. Araştırmada denenceleri test etmek için deneysel desen türlerinden Öntest-Sontest-Kalıcılık testli kontrol gruplu deneme modeli kullanılmıştır. Araştırmaya kontrol grubunda 113 öğretmen adayı, deney grubunda ise 87 öğretmen adayı katılmıştır. Verilerin toplanması amacıyla geçerlik ve güvenilirliği test edilmiş Bilgisayar II dersi akademik başarı testi, Web Tabanlı Öğretim Tutum Ölçeği, e-Öğrenme Materyalinin Kullanışlılık Anketi, Bilgisayar ve İnternet Kullanım Alışkanlıkları Anketi ve Öğrenci Bilgi Formu kullanılmıştır. Araştırma sonucunda deney ve kontrol gruplarının sontest ile öntest akademik başarı puanları arasında anlamlı düzeyde farklılık bulunmuştur. Deney grubunun, akademik başarı testi ile kalıcılık testi sonuçları arasında anlamlı fark bulunamazken, kontrol grubunun akademik başarı sontest ile kalıcılık testi sonuçları arasında anlamlı düzeyde fark bulunduğu tespit edilmiştir.

Aktaş ve arkadaşları (2014) “Öğretmenlerin FATİH Projesine Yönelik Görüşleri: Farkındalık, Öngörü ve Beklentiler” isimli çalışmalarında öğretmenlerin FATİH Projesi hakkındaki düşüncelerini farkındalık, öngörü ve beklenti boyutuyla ortaya koymayı amaçlamıştır. Araştırma, geniş bir grubun düşüncelerini ortaya koymayı amaçladığından tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmanın örneklemini 16 farklı şehirde görev yapan toplam 1201 öğretmen oluşturmuştur. Çalışmada veri toplama aracı olarak Karal ve ark. (2013) tarafından geliştirilen “FATİH Projesine Yönelik Görüş Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçek farkındalık, öngörü ve beklenti boyutu olmak üzere üç boyut ve “eklemek istediğiniz düşünceleriniz...” açık uçlu sorusundan oluşmuştur. Araştırma sonuçlarına göre; öğretmenlerin, okullara kazandırılacak teknolojiler ve bu teknolojilerin faydaları hakkında farkındalıklarının yüksek düzeyde olduğu; projenin uygulanması sürecinde teknik sorunlar yaşanacağı, öğrenme çıktılarının olumsuz etkileneceği ve sadece teknoloji ile fırsat eşitliğinin sağlanamayacağı öngörülerinin olduğu ve uzman kişiler tarafından, küçük gruplar halinde, uygulamalı ve uzun süreli etkin bir hizmet içi eğitim beklentilerinin olduğunu ifade etmiştir.

Ayvacı ve arkadaşları (2014) “FATİH Projesinin Uygulama Sürecinde Ortaya Çıkan Sorunların İdareciler, Öğretmenler ve Öğrenciler Tarafından Değerlendirilmesi” isimli araştırmalarında FATİH Projesinin pilot uygulamalarında karşılaşılan sorunları yönetici, öğretmen ve öğrenci görüşleri doğrultusunda ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Çalışmada özel durum yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubu; 2011-2012 bahar döneminde Rize ilindeki iki lisede görevli olan 2 yönetici, 6 öğretmen ve bu iki

lisenin 9. sınıfında öğrenim gören 30 öğrenci oluşturmuştur. Veri toplama aracı olarak, anket ve mülakat kullanılmıştır. Yöneticiler ve öğretmenlerle görüşme yapılırken, öğrencilerle de anket ve görüşme yapılmıştır. Verilerin analizinde betimsel analize ve içerik analizine başvurulmuştur. Araştırma sonucunda öğretmenlerin hizmet içi eğitim eksikliği, teknoloji okuryazar düzeylerinin yetersizliği ve altyapı eksikliği gibi üç temel soruna işaret ettikleri belirlenmiştir. Öğrenciler ise; tablet, ders, iletişim ve sağlık olmak üzere dört temel sorun üzerinde durdukları tespit edilmiştir.

Eryılmaz ve Salan (2014) “FATİH Projesi Kapsamında Yer Alan Öğretmen ve Öğrencilerin Projeden Beklentileri ve Bilişim Teknolojileri Kullanımına Karşı Algıları” isimli araştırmalarında FATİH Projesi kapsamında yer alan öğretmen ve öğrencilerin projeden beklentileri ve bilişim teknolojileri kullanımına karşı algılarının araştırılması amaçlanmıştır. Araştırmanın örneklemini 180 öğrenci ve 50 öğretmen oluşturmuştur. Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırma sonucunda öğrencilerin görüşlerine bakıldığında e-içeriğin ders öğretiminde kullanımının (video, animasyon, e-kitap, çizgi filmler, eğitsel oyunlar) derslerin öğrenimini kolaylaştırdığı tespit etmişlerdir. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre sınıflardaki bilişim teknolojileri cihazlarının güvenli, bilinçli kullanımı için yeterli virüs koruması, zararlı içerik filtreleme vb. önlemlerin alındığını ifade etmişlerdir.

Kaysı ve Aydın (2014) “FATİH Projesi Kapsamında Tablet Bilgisayar İçeriklerinin Değerlendirilmesi” isimli çalışmalarında öğretmen ve öğrencilerin kullanımına sunulan ve tablet bilgisayarlar içerisinde hazır olarak verilen veya EBA üzerinden erişilebilen ders içeriklerinin etkileşimli, video ve ses içerikleriyle zenginleştirilmiş, görsel öğelerle desteklenmiş ve erişilebilir olmaları şeklinde dört tematik kategoride incelenmeleri amaçlanmıştır. Bu kapsamda 12 farklı sınıf düzeyindeki 24 farklı e-kitap incelenmiştir. Araştırma sonucunda sunulan e-kitapların; 100 mb ve üstü yer kaplayanların erişiminde büyük problemler yaşandığı, daha düşük kapasitedeki e-kitapların ise defalarca denendikten sonra indirilebildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca e-kitapların etkileşimli öğeleri destekleme özelliğinin olmasına rağmen e-kitaplar içerisinde etkileşimli herhangi bir öğrenme nesnesinin kullanılmadığını tespit etmişlerdir.

Keleş ve Turan (2015) “Öğretmenlerin FATİH Projesi Hakkındaki Görüşleri” isimli araştırmalarında öğretmenlerin FATİH Projesi hakkında görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Bu araştırma, nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması kapsamında yürütülmüştür. Araştırmanın örneklemini Trabzon ilindeki bir lisede farklı branşlarda görev yapan dört öğretmenden oluşturmuştur. Görüşmelerden elde edilen veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Yapılan araştırma sonucunda; öğretmenlerin FATİH Projesine bakış açılarının olumlu olduğunu tespit etmişlerdir. Öğretmenlerin ders anlatımında kullanabilecekleri uygun materyalleri bulmakta sorun yaşadıkları, mevcut e-içeriğin yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir.

Özkan ve Deniz (2014) “Ortaöğretimde Görev Yapan Öğretmenlerin FATİH Projesine İlişkin Görüşleri” isimli çalışmalarında ortaöğretimde görev yapan alan öğretmenlerinin eğitimde FATİH Projesi’ nin ana bileşenleri olan donanım ve yazılım altyapısının sağlanması, eğitsel e-içeriğin sağlanması ve yönetilmesi, öğretim programlarında etkin bilişim teknolojilerinin kullanımı ve öğretmenlerin hizmet içi eğitime yönelik görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Olgu bilim deseni kullanıldığı bu çalışmada Ağrı ilindeki pilot okullardan birisi olan bir lisede 2012-2013 eğitim öğretim yılının bahar döneminde görev yapan 15 öğretmenin görüşleri açık uçlu anket yardımıyla tespit etmişlerdir. Araştırma sonucunda, FATİH Projesinin uygulanmasının

daha etkili olması için; dağıtılan tablet bilgisayarların içerikleri derslere uygun olarak yapılandırılması gerektiğini ifade etmişlerdir.

Sözcü ve Karataş (2014) "Öğretmenlerin FATİH Projesine İlişkin Farkındalıkları ve Beklentileri" isimli araştırmalarında öğretmenlerin FATİH Projesine ilişkin farkındalıklarını ve beklentilerini ortaya çıkarmayı amaçlamışlardır. Araştırmanın örneklemini 2012 yılının ekim ayında İstanbul' un yukarıda sayılan dört ilçesinde MEB' e bağlı resmi ve özel ilköğretim ve ortaöğretim okullarında görev yapmakta olan 319 öğretmen oluşturmuştur. Araştırmada nicel betimsel yöntem tercih edilmiştir. Araştırma sonucunda öğretmenlerin FATİH Projesi hakkındaki farkındalıkları zayıf, beklentileri projeden beklentileriyle orantılandığında düşük olduğunu tespit etmişlerdir.

Ağca (2015) "FATİH Projesinin Eğitimde Uygulanmasına İlişkin Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi" isimli araştırmasında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulanan FATİH Projesinin eğitimde uygulamalarına yönelik öğretmen görüşlerini belirlemeye çalışmıştır. Araştırmanın örneklemini Diyarbakır ili merkez ilçelerinde 2013-2014 eğitim öğretim yılında kamu okullarında görev yapan 350 lise öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada FATİH Projesinin eğitimde kullanmalarına ilişkin öğretmen görüşlerine yönelik bulgular incelendiğinde cinsiyet, yaş, mesleki kıdem, branş ve okul değişkenlerine göre ölçekte yer alan altı boyutun (öğrenciye etkisi, öğretmene etkisi, öğrenme-öğretme sürecine etkisi, pedagojik sorunlar, genel sorunlar, okul kültürü ve iklimine etkisi) tamamında anlamlı bir farka rastlanmamış ve "orta düzey" görüş belirtilmiştir.

Hörküş (2014) "FATİH Projesi'nin İstanbul İlinde Uygulanmasına İlişkin Yönetici ve Öğretmenlerin Görüşleri" konulu çalışmasında FATİH Projesinin uygulanmasına ilişkin yönetici ve öğretmenlerin görüşlerini belirlemeyi amaçlamıştır. Tarama modelinin kullanıldığı araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim öğretim yılında İstanbul ilinde bulunan pilot okullarda görev yapmakta olan 172 öğretmen ve 19 okul yöneticisi oluşturmaktadır. FATİH Projesinin uygulanmasına ilişkin yönetici ve öğretmen görüşleri; dijital bölünme boyutuna ilişkin görüşler, yaşanan sorunlara ilişkin görüşler ve değişim yönetimi açısından görüşler olmak üzere üç alt boyutta incelenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulara göre öğretmen ve yöneticiler; FATİH Projesi sayesinde Türkiye'de bilgisayar ve internet kullanımının artacağını, e-devlet ve e-ticaret gibi hizmetlerden yararlananların sayısının artacağını belirtmişlerdir. Öğretmen ve yöneticiler FATİH Projesi kapsamında okullara yeterli teknik donanımların sağlandığını ancak tablet bilgisayar ve etkileşimli tahta arasında etkileşim kurulamadığını, tablet bilgisayarların derslerde kullanılmadığını ifade etmişlerdir.

2.2. Yurt Dışında Yapılan Araştırmalar

Motte (2013) "Online Eğitimciler İçin Stratejiler" konulu araştırmasında öğretmenlerin kendilerini yenilemeleri ve güncellemeleri için online öğretimde mevcut bazı stratejileri araştırmayı amaçlamaktadır. Çeşitli nedenlerle e-öğrenme, eğitimin kalitesini artırmak isteyen bir çok öğrenci için giderek daha uygun bir seçenek haline dönüştüğünü belirtmiştir ve bu nedenle, teknoloji alanında kendini geliştiren ve güncelleyen öğretmenlere ihtiyaç duyulduğunu belirtmiştir. Geleneksel sınıfta uygulanan bazı stratejiler geçerliliğini korusa da günümüzde çevrimiçi öğrenmeye duyulan talep giderek arttığını ve uygulanan çevrimiçi yöntemlerde dersi organize etme, düzenli ve zamanında iletişim sağlama önemli olduğunu vurgulamıştır. Bunları yapan

eğitmenler çevrimiçi ortamda öğrenmeye devam etmekten heyecan duyan başarılı ve memnun öğrencilere birkaç adım daha yaklaşacağını ifade etmiştir.

Baghdadi (2011) "Online Eğitimde İyi Uygulamalar: Çevrimiçi Eğitimciler, Dersler ve Yöneticiler" isimli çalışmada çevrimiçi eğitim uygulamalarının daha faydalı olması için öğretmen, öğrenci ve yöneticilerin neler yapması gerektiğini belirlemeyi amaçlamıştır. Çevrimiçi öğrenmenin, hem öğrencilere hem de öğretmenlere belli zorluklar yüklediğini belirterek öğretmenlerin, internet üzerinden öğretimin ve öğrencinin özel ihtiyaçlarını karşılamaya hazır olmaları gerektiğini ifade etmiştir. Öğretmenler, öğretimde önemli bir rol oynamaktadırlar. Öğretmenlerin rolü, çevrimiçi öğrenmeyle ilgili gerekli bilgilendirmeyi yapma ve rehberlik etmedir. Online içeriklerin hazırlanması öğretmenlerin, alanında uzman yöneticilerin ve tasarımcıların işbirliğini gerektirir. İçerikler ustalıkla tasarlanmalı, öğretim programlarına uygun olmalı, dersin mevcut durumunu yansıtarak öğrencilerin gelişimine uygun olması gerektiğini vurgulamıştır.

Kenayathulla et al. (2013) "Malezya'da Online Eğitim Programı: ScoreA" adlı araştırmasında eğitimde çevrimiçi ders aracı olarak kullanılan ScoreA programının özelliklerini anlatmayı amaçlamıştır. Birçok toplumda, aileler çocuklarının eğitimde en iyi seviyeye gelmesi için ek kaynaklar sağlamaya razı olduğunu belirtmiştir. Bunun en basit örneğinin özel öğretmenlik olduğunu özel dersleri yasaklamaya teşebbüs eden diğer ülkelerden farklı olarak Malezya'da buna izin verildiğini belirtmiştir. "ScoreA" Malezya Eğitim Bakanlığı tarafından onaylanan çevrimiçi bir eğitim platformudur. Bu program, öğrencilerin sınavlara hazırlanmasına yardımcı olmak ve genç nesli bilgi teknolojisi konusunda bilgi ve becerilerle donatmak için tamamen etkileşimli bir program olduğu ifade etmiştir.

Rezaei (2009) "Çevrimiçi Öğrenmeyi Geliştirmenin Zorlukları" konulu araştırmasında yüksek öğrenimde çevrimiçi öğrenmeyi geliştirme yönündeki zorlukları araştırmayı amaçlamıştır. Çevrimiçi öğrenme İran'da çok sayıda üniversite için kabul görmüş ve popüler bir eğitim yöntemi haline dönüşmüş ve birçok yüksek öğrenim kurumunda çevrimiçi kurslar sunulmaktadır. Çalışmada veriler araştırmacı tarafından geliştirilen anketle toplanmıştır. Çalışma grubunu, Tahran Üniversitesi'ndeki farklı fakültelerin lisansüstü öğrencileri (Yüksek Lisans ve Doktora) olup, bunlar amaçlı örnekleme tekniği kullanılarak seçilen 152 öğrenciden oluşmaktadır. Araştırma sonunda, çevrimiçi öğrenmeyi geliştirme konusundaki zorlukların %74'ünün kültürel/egitimsel, teknik ve finansal faktörlerden kaynaklandığını tespit etmiştir.

Sukhov (2015) "Bilgisayar Oyunları ve Eğitim" isimli çalışmada bilgisayar oyunlarının eğitimde kullanılmasını araştırmıştır. Bilgisayar oyunları sanal dünya içerisinde gerçek ve eğlenceli bir eğitim sürecini içerir. Eğitsel bilgisayar oyunları kişisel ve mesleki gelişim için çeşitli fırsatları içinde barındırdığını belirtmiştir.

Anaraki (2004) "Etkili ve Verimli Bir e-Öğrenme Platformu Geliştirme" isimli çalışmada mevcut e-öğrenme platformlarının etkililiğini ve verimliliğini artırmanın yollarını ve e-öğrenme platformlarıyla ilgili sorunları araştırmayı amaçlamıştır. İnternetin, e-öğrenmeyi desteklemek ve sağlamak için doğal bir araç olduğunu belirtmiştir. Web tabanlı eğitimin belirli ihtiyaçları karşılayan, son derece etkin ve etkileşimli olması gibi özelliklerinden dolayı geleneksel sınıf sistemine göre tercih edilen bir yol haline geldiğini ifade etmiştir. Sunulan e-öğrenme faaliyetlerinin, Flash ve Powerpoint sunumundaki basit öğreticilerden, önceden paketlenmiş ve özel ders yazılımı, bireysel değerlendirme ve sanal öğrenme toplulukları için destek sunabilen kurumsal çapta öğrenme portallarına kadar uzandığını belirtmiştir.

Arbaugh (2004) "Çevrimiçi Öğrenmeyi Öğrenme: Birden Fazla Çevrimiçi Ders Deneyimi Arasındaki Algısal Değişiklikler Üzerine Bir Çalışma" isimli araştırmada Midwestern U.S. Üniversitesi MBA Programında 4 yıllık bir süreçte birden fazla çevrimiçi kursa katılan öğrencilerin ders davranışlarında, ders çıktılarında ve teknolojik algılamalarında meydana gelen değişiklikleri ortaya çıkarmayı amaçlamıştır. Araştırma deneysel bir çalışma olup, öğrencilerin en az iki çevrimiçi ders almaları gerektiğini vurgulamıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin ilk çevrimiçi kursları ile sonraki çevrimiçi kursları arasında öğrenme algılamalarında önemli bir değişikliğe rastlanmazken, katılımcı etkileşimine ilişkin algılamalarında ve internete yönelik duydukları memnuniyette olumlu yönde değişiklik olduğunu tespit etmiştir.

Choy ve Ng (2007) "Online Öğrenme İçin Wiki Yazılımını Uygulama" isimli çalışmalarında Hong Kong Açık Üniversitesi (OUHK) tarafından sunulan BT ile ilgili bir ders içerisinde öğrencinin öğrenmesini desteklemek için ek bir araç olarak uygulanmasını araştırmayı amaçlamıştır. Araştırma nitel bir çalışma olup öğretmen ve öğrencilerin Wiki'yle ilgili görüşleri için görüşme formundan faydalanmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların işbirliğine dayalı bir çevrimiçi öğrenme ortamındaki rollerine hazır olduklarını ve farkındalık düzeylerinin wiki'nin etkin kullanımını etkileyen önemli faktörler olduğunu tespit etmişlerdir.

Dougiamas ve Taylor (2003) "Moodle: Öğrenme Topluluklarını Kullanarak Açık Kaynaklı Ders Yönetim Sistemi Oluşturmak" isimli çalışmalarında popüler bir açık kaynaklı ders yönetim sistemi olan Moodle'ın geliştirilmesine katkıda bulunmayı amaçlamıştır. Araştırmada vaka incelemesi yöntemini kullanmışlardır. Yirmi yedi dile çevrilen Moodle'ın, üniversiteler, okullar ve bağımsız öğretmenler de dahil olmak üzere dünya çapında yüzlerce eğitmen tarafından kullanıldığını ifade etmişlerdir.

Machado et al. (2007), "Kara Tahta ve Moodle: Yönetim Sistemlerini Öğrenme Konusunda Kullanıcı Deneyimini Karşılaştırma" isimli araştırmalarında kara tahta ile popüler bir açık kaynaklı çözüm olan Moodle arasındaki kullanıcı deneyimlerini karşılaştırmayı amaçlamıştır. Çalışma 2006 güz döneminde California State Üniversitesi'nde gerçekleştirilmiştir. Her iki sistemin öğrenci-öğrenci etkileşimi, öğrenci-öğretmen etkileşimi gibi temel işlevselliğini karşılaştırmak için çevrimiçi anket kullanılmıştır. Araştırma sonucunda Moodle öğrenim yönetim sistemi öğrencilerin hem diğer öğrencilerle hem de öğretmeniyle e-posta, forum, sohbet odası gibi araçlar kullanarak senkron veya asenkron iletişim kurabildiği, ders içeriklerini farklı formatlarda görebildiği ve tekrar edebildiği etkin katılımı sağladığını tespit etmişlerdir.

McBrien (2009) "Sanal Mekânlar: Online Öğrenmede Öğrenci Katılımını Kolaylaştırmak İçin Senkronize Bir Online Sınıf Kullanmak" isimli çalışmada öğrencilerin çevrimiçi öğrenmede yaşadıkları sorunları azaltmayı ve yüksek öğrenim gören öğrenciler için kaliteli bir uzaktan eğitim yaşantılarını geliştirmeyi amaçlamıştır. Araştırmanın örneklemini öğretim teknolojileri fakültesinde okuyan altı lisans ve yüksek lisans öğrencisi oluşturmuştur. Araştırma için Elluminate Live isimli sanal sınıf uygulamasını kullanmışlardır. Yapılan araştırmada sanal sınıf uygulamasının öğrencilere içerik özgürlüğü, bireysel öğrenme, diyalog, teknik konular da bilgi edinme gibi avantajlar sağladığını tespit etmişlerdir.

Nawi et al. (2013) "Eğitim ve Öğretim Açısından Ning Sosyal Ağının Gelişimi ve Değerlendirilmesi" isimli çalışmalarında öğretim görevlilerinin gözetiminde çevrimiçi eğitimi öğretmek için bir sosyal ağ sitesini geliştirip değerlendirmeyi amaçlamışlardır. Araştırmada çalışmaya katılan dokuz öğretmen adayına vaka incelemesi yöntemi uygulanmıştır. Genel olarak, sosyal paylaşım sitesinde kullanılan

Ning puanı 3.91' in en üst puan olarak kabul etmişlerdir. Araştırma sonucunda tüm öğretmen adaylarının Ning'in sosyal paylaşım sitesi olarak kullanımına olumlu tutumlara sahip oldukları ve Ning'i online öğretim uygulamalarının denetimine uygun bir yaklaşım olarak kabul ettiklerini tespit etmişlerdir. Sonuç olarak, sosyal paylaşım sitesi Ning' in, öğretim üyelerine çevrimiçi öğretim uygulamalarını yürütmek için yardımcı olma potansiyeline sahip olduğunu ifade etmişlerdir.

Volery ve Lord (2000) "Çevrimiçi Eğitimde Kritik Başarı Faktörleri" isimli araştırmalarında bir Avustralya üniversitesinde bir çevrimiçi yönetim dersine kaydolmuş öğrenciler arasında yapılan bir çalışmanın sonuçlarını açıklamıştır. Araştırma sonucunda çevrimiçi eğitimde üç önemli başarı faktörünü belirlemişlerdir. Bunlar; teknoloji, öğretmen ve bir öğrencinin bakış açısıyla teknolojinin önceki kullanımı. Ayrıca öğretim görevlisinin rolünün bir öğrenme katalizörü ve bilgi gösterici olmasına rağmen, çevrimiçi eğitimde merkezi bir rol oynamaya devam edeceğini ifade etmişlerdir.

3. KURAMSAL ÇERÇEVE

3.1. Eğitim Teknolojisi

Günümüzün önemli bir ögesi olarak hayatımızda önemli bir yere sahip olan teknoloji ile bilgiye daha kolay erişilebilir ve iletilebilir hale geldikçe, dünya küçülmektedir. Çağımız da bireyler için, teknoloji aracılığı ile bilgiye erişme, bilgilerin analizi, seçimi ve bilgi kaynaklarının düzenlenmesi önemli görülen özelliklerdir (Varış, 1991: 2). Teknoloji kavramı birçok araştırmacı tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır. Bunlardan;

Borko, Whitcom ve Liston'a (2009) göre teknoloji, en geniş anlamıyla çevreye uyum sağlamak için kullanılan araçlar ve tekniklerdir. Bu ifade hem kara tahta, mikroskop ve tepegöz gibi analog teknolojileri kapsar; hem de internet, e-posta, çevrim içi yayınlar ve video oyunları gibi daha yeni teknolojileri kapsar. Eğitim sistemimizin her düzeyine iyi entegre edilmiş analog teknolojinin aksine yeni dijital teknolojiler eğitim sistemimizde yeni yeni yer almaya başlamıştır. Teknoloji genel anlamda kazanılmış yeteneklerin kullanılmasıyla içinde bulunulan ortama hâkim olmak için zorunlu işlevsel yapılar oluşturma olarak tanımlanabilir (Fidan, 1986: 179). Teknolojinin birey ve toplum üzerindeki etkisi, bunların hayat tarzlarına ilişkindir. Bireyin etkileşim içinde bulunduğu teknolojik kültüre uyum sağlaması, aynı zamanda onun toplumsal uyumuna temel olmaktadır (Alkaya, 2006). Günümüzde teknoloji ve eğitim her alan için gereklidir. Dolayısıyla her ikisi de her alanda gerekli olan durumlardır ve olmazsa olmazdır. Bu nedenle teknolojinin eğitime, eğitimin de teknolojiye etkisi olmaktadır (Yanpar, 2006: 3)

Eğitim teknolojisi, eğitimle ilgili kuramların öğretmen ve özellikle de eğitim etkinliklerinin hedefinde yer alan öğrenci bakımından faydalı etkinliklere dönüştürülmesi için; teorik temeller, amaç, öğrenci, insan gücü, ortam, yöntem-teknik, öğrenme ve öğretme süreci ve değerlendirmelerden oluşan bir bilim dalıdır (Uşun, 2016: 1).

(Yiğit, 2009: 9) eğitim teknolojisinin ilgilendiği çalışma alanlarını şu şekilde sıralamıştır.

- Özel hedeflerin ve öğrenci kazanımlarının tespit edilmesi sürecidir.
- Eğitim gereksinimlerini ve imkânlarını bilimsel olarak araştırmaktır.
- İçeriklerin öğrenilmeye uygun şekilde oluşturulması sürecidir.
- Etkili öğretim için, personel, tasarım, teknik ve araç gerecin işe koşulmasıdır.
- Öğretmenlerin etkililiğini ve verimliliğini artırmaktır.
- Etkili öğretim ortamının seçilmesi ve tasarlanmasıdır.

Eğitim teknolojisinin temel unsurları olarak; öğrenci, öğretmen, program, ortam, yöntem, süreçler, kuramsal esaslar ve değerlendirmeyi söyleyebiliriz (Karaağaçlı, 2004: 33).

3.2. Eğitim Araçları ve Gereçlerinin Öğretime Sağladığı Faydalar

Eğitmenler araç-gereç kullanımı hususunda yeterli bilgiye sahip değilse, öğrencilerin öğrenmesini sağlamada başarılı olamayacağı söylenebilir. Öğretmenlerin teknoloji ve materyal kullanımıyla ilgili tutum ve yetenekleri öğrencilerin öğrenmesinde etkili olmaktadır. Bazı öğretmenler teknolojik araç ve gereç kullanımının zor olduğunu düşünebilir, bazı öğretmenler de teknolojik materyallerin kullanımı konusunda isteksiz

olabilir (Kaya, 2006: 29). Ancak aşağıda sıralanan araç-gereçlerin eğitim öğretime sağladığı faydaları düşündüğümüzde öğretmenlerin bu konuda daha istekli olmaları gerekmektedir.

- Öğrencinin dikkatini toplamasını ve ilgisini artırmasını sağlar.
- Düşüncenin devamlılığını sağlar.
- Soyut durumları somutlaştırır.
- Öğretimin verimli olmasını sağlar, dersi tek düze ve sıkıcı olmaktan kurtarır.
- Anlamanın gelişmesi ve anlatım kolaylığı sağlar.
- Zamandan tasarruf sağlar.
- Öğretmenin enerjisini ekonomik kullanmasını sağlar.
- Öğrenmeyi kalıcı hale getirir.
- Öğrencinin dikkatini çeker, hatırlamayı kolaylaştırır.
- Öğrencilerin konuya etkin olarak katılmalarını sağlar.
- Öğrencilerin güvenli gözlem yapmalarını sağlar.
- Öğretimde ki fiziksel engellerin ortadan kalkmasına olanak tanır.
- İçeriğin basitleşmesini ve tekrar tekrar kullanma imkânı sağlar (Demirel, 2005: 12; Kaya, 2006: 30, Karaağaçlı, 2004: 31).

Öğretmenlerin derste araç kullanması şüphesiz ki hem öğretene hem de öğrenene aktif bir öğretme-öğrenme süreci yaşatacaktır. Eğitimde hedef kitlenin öğrenci olduğunu düşündüğümüzde çağdaş eğitim araçlarını kullanmak öğrencilerin ezberci eğitimden kurtulup başarılı olmalarına imkân sağlayacaktır (Şimşek, 1997: 13). Eğitim-öğretimin daha verimli ve etkili olması için, daha fazla duyu organına hitap eden, çabuk ve kalıcı öğrenmeyi sağlayan araçlarla ilgili açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

Sunular; Bir sürecin aşamalar halinde öğretilmesini sağlayan, hem bireysel olarak hem de kalabalık gruplarla kullanılmaya elverişli görsel ortamlardır (Halis, 2002: 93). Bir sürecin basamaklar halinde öğretilmesini ve küçük cisimlerin doğal renkleriyle incelenmesini sağlar (Yiğit, 2009: 132).

Videolar; “görüntülü teyp” de denilebilir. Televizyondan farkı, istenilen türde yayınların, istenilen zamanda izlenebilmesidir. Ayrıca, resim dondurma, hızlı, yavaş ve geri oynatma özellikleri vardır. Özellikle eğlence aracı olarak kullanılan video, eğitimde de yararlanılabilecek çok güçlü bir kaynaktır. Zaten kitle iletişim araçları, gelişmekte olan ülkelerde eğitim aracı olarak kullanılmaktadır (Tezcan, 1983). Öğrenciler, bilgisayarla videoları diledikleri şekilde görüntüleyebilir. İhtiyaç duyduğunda görüntüyü durdurabilir, geri alabilir ve istediği bölümü tekrar tekrar izleyebilir.

Animasyonlar; nesnelerin nasıl yer ve şekil değiştirdiğini göstermeyi sağlayan araçlardır. Animasyonların üç temel bileşeni vardır. Bunlar; resim, hareket ve benzetim. Soyut kavramların öğretilmesinde etkilidir. Öğrenme süresinin kısalmasına fayda sağlar (Somyürek, 2010 : 247).

Benzeşimler; Öğrenme süreci içerisinde kazanılan bilgilerin, olguların veya kavramların anlamlandırılmasının öğrenci için zor olduğu durumlarda benzeşim kullanmak, bu zor veya soyut durumlarda başka bir alandaki bilinen bilgilerle ve kavramlarla ilişkilendirerek anlamlandırılması ve yapılandırılmasını sağlamaktadır ve kolaylaştırmaktadır (Ekici vd., 2007)

Eğitsel oyunlar; öğrencilerin eğlenceli zaman geçirmesine bu eğlenceli zaman içerisinde de öğrenmesine imkan veren yazılımlardır. Eğitsel bilgisayar oyunlarını diğer oyunlardan ayıran temel özellik içerisinde konu alanına ait bazı formal bilgileri taşımasıdır (Akpınar, 2005: 81).

Bilgisayar insanların bilgiye kısa sürede ulaşmasını sağladığı için bilgisayarın eğitim öğretimde kullanılması giderek yaygınlaşmaktadır (Coşkun, 2010). Bu noktada karışımıza Bilgisayar Destekli Öğretim kavramı çıkmaktadır.

3.3. Bilgisayar Destekli Öğretim

Bilgisayar destekli öğretim (BDÖ), ders içeriğini sunmak için bilgisayarın öğrenciyle doğrudan etkileşime geçmesi için kullanılmasıdır. Öğretim sürecinde bilgisayarın tercih olarak değil, sistemle bütünleşen, sistemi daha etkili kılan bir öğe olarak kullanılmasıdır. Bilgisayar destekli öğretim; bilgisayarın öğrenmenin olduğu bir ortam olarak yer aldığı, öğretim sürecini ve öğrenci güdülenmesini güçlendiren, öğrencinin kendi öğrenme hızına göre faydalanabileceği, kendi kendine öğrenme unsurlarının bilgisayarla birleşmesinden meydana gelmiş bir öğretim yöntemidir (Kaya, 2006: 210; Uşun, 2016: 84).

Bilgisayar destekli öğretim, öğrenenlerin planlanmış öğrenme araç gereçleri ile bilgisayar kullanarak etkileşimde bulunduğu; farklı bir ifadeyle bilgisayar yazılımları aracılığıyla öğrenmeyi gerçekleştirdiği, öğrenmelerini kontrol edebildiği, kendi kendini değerlendirebileceği bir öğretim şeklidir (Senemoğlu, 2007: 435). Bilgisayar destekli öğretimde, metinleri kullanan multimedia sunumları, görüntüler, sesler ve hareketler erişilebilir ve etkileşimli olması sayesinde kendi kendine öğrenme imkânı sağlar (Rosenberg vd., 2003). Karingithi'ye (1988) göre bilgisayarda ilgi uyandıran görseller sayesinde öğrenme ortamı zenginleştiğinden öğrencilerin hayal gücü artmaktadır. Soru sorma, tartışma yapma ve daha fazla bilgi edinme ve problem çözme isteği artmaktadır.

Bilgisayar destekli öğretimin temel özellikleri şu şekilde sıralanabilir:

- Bilgisayar bir öğretim aracı ve öğrenmenin meydana geldiği bir ortam olarak kullanılmaktadır.
- Bilgisayar, öğretimde bir seçenek değil, süreçleri tamamlayıcı ve destekleyici işlevdedir.
- Öğrenme materyali öğrenciye bilgisayar aracılığı ile verilmektedir.
- Öğrenci sürekli etkin durumda bulunmaktadır.
- Bilgisayar, öğretim işlemini büyük bir hızla ve sabırla yerine getirmektedir (Karaağaçlı, 2004: 64)

Bilgisayar destekli öğretim; öğrencilerde özgüveni, derse aktif katılmayı, öğretici faaliyetlerin çeşitliliğini, internet aracılığıyla zengin bilgi kaynaklarına direkt ulaşmayı, öğretici faaliyetlerin ve performansının izlenebilmesini ve zamandan bağımsızlık sağlar. Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını karşılar ve başarmak isteyen öğrencilere yardım eder (Halis, 2002: 112).

3.3.1. Bilgisayar Destekli Öğretim Yazılımları (Programları)

Çağımızda hemen herkes doğrudan veya dolaylı olarak bilgisayar sistemleri ile etkileşim halindedir. Dünya üzerindeki pek çok faaliyetin başarı ile gerçekleşmesi, bilgisayarlara ve onun en önemli unsurlarından biri olan yazılımlara bağlıdır. Yazılım ürünleri, başta ekonomi, haberleşme, eğitim ve sağlık olmak üzere pek çok alanda yaşamımıza girmiş ve etkin bir konum kazanmıştır. Bunun sonucunda iş ortamında ve sosyal hayatımızda yazılım ürünlerine olan istek artarken, yazılım ürünleri de zaman ilerledikçe gelişmekte ve çeşitlenmektedir (Kurtel ve Eren, 2011).

Bilgisayar destekli eğitimin temelini öğretimsel programlar, yani eğitim yazılımları oluşturmaktadır. Bilgisayarlar öğretim etkinliklerine daha çok geliştirilen bu programlar sayesinde katılabilirler. Bilgisayar yazılımları, etkili ve kaliteli hazırlandığında bir öğretmenin öğretim ortamında gösterdiği çoğu etkinlikleri yüksek derecede gösterebilir (Yiğit, 2009: 261) Bilgisayar yazılımlarının diğer bir avantajı da, öğrencilerin konuyu bireysel öğrenme hızlarına uygun şekilde öğrenebilmeleri ve gerektiğinde diğer öğrencilerle birlikte grup çalışması yapabilmelidirler (Halis, 2002: 129). Bilgisayar destekli eğitim, bilgisayarların konuları doğrudan sunma, öğrenilenleri tekrar etme, problem çözme ve alıştırmalar yapma gibi etkinliklerle önemli bir öğrenme-öğretme aracı olarak kullanılmasıyla ilgili yazılımları kapsamaktadır (Hızal, 1989). Bilgisayar destekli eğitimde en çok kullanılan yazılım türleri şunlardır:

3.3.1.1. Bire-Bir Öğretim Yazılımları

Bilgisayarlar bu uygulamada belirli bir konuyu öğrenciye sunmakta kullanılmaktadır. Bu yazılımlarda amaç yeni bir bilgiyi öğrenenlere sunmaktır. Güzel bir şekilde tasarlanmış yazılımda, yeni kavramlar anlamlı bölümlere ayrılır ve öğrencilerin kavramları anlayıp anlamadığı sıkça kontrol edilir. Bu yazılımlarda öğrenenlere geri bildirim yapılması ve farklı çözüm yolları önerilmesi önemlidir. Aksi halde bu yazılımların ders kitaplarından bir farkı kalmaz (Odabaşı, 2000).

3.3.1.2. Alıştırma ve Tekrar Yazılımları

Bu yazılımlar, bir öğrenciye bilginin sunulması, öğrencinin bilgiyi anlama çabalarından sonraki aşama olan sunulan bilgiyi kavrama ile ilgili geniş çaplı alıştırma ve pratik yapma basamağında kullanılmak üzere geliştirilmiştir. Bu programlar, öğrencilerin sahip oldukları bilgileri kalıcı hale getirmek için kullanılırlar. Asıl hedefi öğretmek olmayan bu programlarda sorulara verilen cevapları anında değerlendirme ve öğrencilere hangi konularda ne tür problem çözmeleri gerektiği yönünde yol gösterici nitelikte olmalarıdır (Yiğit, 2009: 262; Uşun, 2016: 87)

3.3.1.3. Benzetim Yazılımları

Benzetim, gerçek bir durumun temsil edilmesi, gerçeğe uyan bir modelin tasarlanması veya hayali bir sistemin meydana getirilmesidir. Benzetim yazılımı da, gerçek olay, durum veya nesnelere öğretme ve öğrenmenin yapılamadığı durumlarda, bunları temsil eden olay, durum veya nesnelere bilgisayar ortamında oluşturulmasına ve bunlarla öğrenmenin sağlanmasına imkân sağlayan yazılımlardır (Akkoyunlu, 2008).

3.3.1.4. Eğitsel Oyun Yazılımları

Öğretici bilgisayar oyunları, öğrencilerin isteklerini artırmak ve belli etkinliklere yönlendirmek amacıyla geliştirilen yazılımlardır. Öğretici oyunlar günümüzde çocukların, gençlerin hatta yetişkinlerin zevkle oynadıkları etkinliklerdir. Bu uygulamalar ile oyun sürecindeki öğrencilerin üst düzey zihinsel yetenekleri geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Öğretici oyunların önemli faydalarından biri de, bu oyunların bilgisayarla öğrenen arasında yakınlaşma ve teknoloji kültürü kazanmaya imkân vermesidir (Yaşar, 1998).

3.3.1.5. Sorun-Problem Çözme Yazılımları

Eğitimin önemli görevlerinden birisi, öğrencilerde karşılaştıkları sorunlara çözüm üretme becerilerini geliştirmektir. Bilgisayar destekli öğretimde problem çözmeye yönelik yazılımların tasarımı, hazırlanması ve geliştirilmesi, diğer yazılımlara oranla zordur. Çünkü bu yazılımlarda bilgisayar, problemin çözümünün öğretilmesinin yanında problemi çözmek için gerekli bilginin de verilmesi amacıyla da kullanılmaktadır (Uşun, 2016: 88).

Günümüzde her kesimden insan artık, internetin öğretmen ve öğrencilerin kullanımına sunulduğunda dünyanın sınıfa getirilebileceğini düşünmektedir (Altan, 2007). Bu bakımdan aşağıda internet ve eğitim başlığına yer verilmiştir.

3.4. İnternet ve Eğitim

Bilgisayarların günlük hayatımızın bir ögesi olarak hayatımıza girmesi, internet ve iletişim teknolojilerine yönelik uygulamaları düşünsel boyuttan gerçek yaşantıya dönüştürmüştür (Altun ve Aşkar, 2006: 19). İnternet, bilgisayarların birbirine bağlanması sonucu oluşan ve dünyanın en büyük iletişim ağıdır. Aynı zamanda dünyanın en büyük bilgi deposudur. İnternet sayesinde insanlar oldukça hızlı olarak haberleşmekte, görüşme ve toplantılar yapmakta, kendi kaynaklarını diğer insanlarla paylaşmakta ve istediği bilgiye erişebilmektedir (Demirel, 2005: 227).

Çağımızda bilişim teknolojilerinden yaşamımızın her alanında fazlaca faydalanılmaktadır. Eğitim araştırmalarının amacı, öğretimin nasıl daha etkili olabileceğini, etkili öğrenmenin nasıl olacağını ortaya koymak ve bu sonuçlar doğrultusunda etkili öğrenme ortamları hazırlamaktır. Bugün teknolojide geldiğimiz durumda, bilişim teknolojilerini de eğitimin hizmetine sunmak yok sayılmaz bir gerçektir (Ercan vd., 2016).

Teknolojik gelişmeler sonucunda internet; eğitim, iletişim ve reklam başta olmak üzere hayatın her alanında sıkça kullanılmaktadır. Eskiden tek yönlü bir iletişim aracıken zaman ilerledikçe çift yönlü olarak kullanılmaya başlanmış, böylelikle etkileşimli bir araç haline gelmiştir (Ağır, 2010: 175). İnternete ulaşma zaman ve ortam açısından birçok sınırlılığı ortadan kaldırmıştır. Bu sayede internet, insanlara kendilerini ifade etme becerilerini edinmelerinde faydalı olabilir (Altun ve Aşkar, 2006: 89).

Öğretmenlerin sahip oldukları teknolojik beceriler sınıflarında etkili öğretim yapmak için yeterli değildir. Öğrencilere bilgiye ulaşma ile yeni ve çeşitli internet kaynaklarını araştırma ve soruşturma becerilerinin kazandırılması gerekmektedir (Adeshina vd., 2013).

İnternet, öğrencilerin öğrenme alışkanlıklarını ve tecrübelerini zenginleştirmek için yararlanabilecekleri harika bir araçtır. Kişilere bilgileri paylaşma ortamı yaratır ve diğer kullanıcılarla düşüncelerini değerlendirme imkânı sağlar. İnternet, belli bir öğrenci veya öğretmen grubuna, ortak ilgi alanları çerçevesinde çeşitli bölgelerdeki kişilerle iletişim olanağı sunar (Uşun, 2016: 93).

3.5. İnternet Tabanlı Öğretim

Günümüzde artık bulunulan fiziki mekândan çıkmadan internet aracılığıyla birçok iş hallediliyor, hemen her çeşit yazılı ve sözlü iletişim sağlanabiliyor. Son

zamanlarda web ortamında giderek yaygın hale gelen işlemlerden biri de internet tabanlı öğretimdir (Karaağaçlı, 2004: 131).

Eğitimde internet uygulamalarının çok fazla yararı vardır. İnternetin en kolay kullanımı geleneksel olarak sunulan dersler için bilgiyi kaydetmenin en uygun olduğu yer olmasıdır. Örneğin ders amacıyla kullanılmak üzere öğrencilerin ders notları, hazır sınavlar, öğrenenin yapması gerekenler, projeler gibi farklı kaynaklar kullanılabilir. Fakat, internet teknolojisinin en önemli faydası öğrenmeyi ve bilgiyi yeniden yapılandırmak için yeni imkânlar sunması, öğrenciler ve öğrenci ile öğretmen arasında etkili iletişimi ve işbirliğini artırması ve bunun sonucunda da eğitimde kalitenin artmasına katkı sağlamasıdır (Casey, 1998).

Yu ve arkadaşları (2005), internet tabanlı öğrenmenin faydalarını; çok fazla ağıta gereksinim duyulmaması, herkesin istediği zamanda erişebilmesi, dünya çapında iletişim ve işbirliğini desteklemeleri, bilgilerin yenilenmesi ve kaydedilmesinin bir sorun oluşturmaması şeklinde özetlenmektedirler. İnternet destekli öğretim, gerektiğinde ve uygun kullanılabildiği zaman, eğitim-öğretim ortamını zenginleştirecek önemli bir yöntemdir. İçinde bulunduğumuz zamanda eğitimin yaygınlaştırılması, devamlılığın sağlanması, kalitenin yükselmesi ve ekonomik olarak daha uygun olduğu için bilişim teknolojilerinin kullanılması daha uygundur (Şentürk, 1999). Alonso ve arkadaşları (2005) ise çok fazla donanıma gereksinim duyulmaması, herkesin istediği anda ulaşabilmesi, dünya genelinde iletişim ve işbirliğini desteklemeleri, bilgilerin yenilenmesi ve kaydedilmesinin bir sıkıntı meydana getirmemesi şeklinde özetlenmektedirler.

İnternetin eğitim öğretimde kullanılması öğretmen ve öğrencilerin rollerinde değişikliğe neden olmuştur.

Değişen öğrenci rolü; öğrenciyi merkeze alan internet ortamı öğretim, sürece etkin katılan ve bilgiyi yapılandıran öğrenci, zaman, ortam, öğrenme hızı ve süresi bakımından bir gruba bağlı değildir. İnternet tabanlı öğretimde öğrenen, hedeflerin tespit edilmesinden değerlendirme aşamasına kadar bütün basamaklarda etkindir (Şahan, 2005: 235) Karaağaçlı' ya göre (2004), internet tabanlı öğretimde öğrenen, ne öğreneceğini seçen, öğrenme ürününü paylaşabilen, gerçek hayatta gerekli olan bilgi, beceri ve tutumları öğrenebilen, kendi ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda ve bireysel hızına göre öğrenen rolündedir.

Değişen öğretmen rolü; Orhan ve Akkoyunlu' ya (1999) göre, interneti öğretim sürecinde kullanılmasıyla değişen öğretmen rolleri aşağıdaki gibidir,

- Birçok materyali ücretsiz olarak sınıfa getirerek ortamı zenginleştirilebilir,
- Meslektaşlarının hazırladığı ders planlarına ulaşarak farklılaşabilir, onlarla iletişim kurarak bilgi alışverişinde bulunabilir,
- Dünyanın her yerindeki bilgiye erişebilir, öğrencileri kitapların sınırlılıklarından kurtarabilir.

İnternet tabanlı öğrenme ortamlarının yaygın olarak kullanılmasıyla birlikte öğrenme sürecinin yönetimi, izlenmesi ve öğrenme içeriğinin sunulması için uygun platformlara gereksinim duyulmaya başlanmıştır. Bu ihtiyaçlar Öğrenme Yönetim Sistemleri ve İçerik Yönetim Sistemleri gibi sunucu tabanlı çalışan sistemlerle giderilmeye çalışılmaktadır. ÖYS'ler geliştirilen yazılımlar ve teknoloji sayesinde, okulun tüm insan kaynakları, personel kütükleri, öğrenci bilgileri ile bağ kurabilen, kurumun genelinde eğitim sunma, kaydetme ve raporlama amacıyla kullanılan uygulamalar haline gelmiştir. İçerik yönetim sistemleri, dokümanların internet

ortamında saklanması, kategorilere ayrılması ve paylaşılmasını sağlamaktadır (Kızılkaya, 2009).

İnternetin gelişim sürecine baktığımızda karşımıza aşağıdaki uygulamalar çıkmaktadır.

3.6. Web Uygulamaları

Web 1.0; Cormode ve Krishnamurthy'ye (2008) göre Web 1.0 mantığında sadece tanıtım ve bilgi amacı vardır. Tek bir kişi tarafından yönetilen sistemlerde ziyaretçiler sadece okuyucu pozisyonundadır. Az sayıdaki içerik sağlayıcı çok sayıda kullanıcıya cevap verir. Web 1.0 sitelerinin içerikleri değişik zamanlarda merkezi olarak değiştirilir. Web 1.0'daki bağlantılar tek tiptir ve aynı özellik mevcuttur. Mevcut bağlantılar siteden farklı diğer kaynak sitelere açılmaktadır. Kullanıcıların sisteme kayıtlı olma gibi bir zorunlulukları yoktur.

Web 2.0; birey merkezli, katılımcılı web ve oku/yaz web olarak da isimlendirilmektedir. Web 2.0 istemcilerin sosyal etkileşimini ve ortak akıl kavramının kullanımını artırarak internetin daha etkileşimli ve işbirlikçi bir ortam sağlamakta ve katılımcıların interneti daha etkili bir şekilde kullanmaları için fırsatlar sunmaktadır. Web 2.0; teknolojilerin, iş stratejilerinin ve sosyal popülizmin bir toplamıdır. Web 2.0 üyelerin siteyi ziyaret etmelerine gerek kalmadan sitedeki en son içeriğe erişmelerine imkân sağlamaktadır. Aynı zamanda yazılımcıların internetteki veri, bilgi veya hizmetlerden yararlanarak yeni internet uygulamaları oluşturmalarını sağlar (Murugesan, 2007).

Web 2.0 bir yazılım veya programlama dili değildir. Yeniliklerle düzenlenmiş bir anlayıştır. İnternete yeni bir bakış amacıyla üretilmiş çok fazla tekniğin kullanılmasını hedefler. Kuşkusuz bu yeni web programlama tekniklerinin ve geçmişten bu zamana gelen tasarım yeteneğimizin bir sonucudur. Web 2.0 teknikleri ile hazırlanan siteler genellikle kullanıcı merkezlidir. Üyelerin katılımı ile zengin bilgi kaynakları hazırlamak Web 2.0'in temel hedeflerindedir. Bu yeni yaklaşım sayesinde üyelere hareket serbestliği ve kullanım kolaylığı amaçlanır (Aslan, 2007).

Yaygın olarak kullanılan Web 2.0 uygulamalarına;

- Youtube
 - Wikipedia
 - Blogger
 - Facebook
 - Secon Life
 - Twitter
 - Podcast ve videocast
 - MySpace
- örnek olarak verilebilir.

3.7. E-Öğrenme

Geçmişten günümüze uzanan sürece baktığımızda teknolojiye bağlı olarak eğitim ve öğretim kavramlarının da değiştiğini görmekteyiz. Bilginin ulaştırılmasında ve paylaşımında kullanılan bütün teknolojiler bir şekilde eğitim-öğretim süreçlerinde de karşımıza çıkmaktadır. Bilginin taşlar ve kâğıtlar üzerindeki yolculuğu, radyo dalgaları, uydu yayımları ve ağ kabloları üzerinde devam etmekte,

gelişen teknoloji her geçen gün daha fazla bilgiye daha fazla insanın erişmesini sağlamaktadır (Gülbahar, 2009: 2).

Gökdaş ve Kayrı'ye (2005) göre, e-öğrenme bireysel öğretimi destekleyerek öğrenenin öğrenmeye yönelik ilgisini olumlu yönde etkilemiştir ve grupla öğrenmenin getirdiği psikolojik baskıyı büyük oranda ortadan kaldırmıştır. Bütün bunların yanı sıra e-öğrenme içerik bakımından zengin olması ve insanların ihtiyaçlarına yönelik farklı tercihler getirmesi bireyin kendi özgünlüğünü ortaya koyabilmesi bakımından önemlidir.

Kaya ve Altun'a (2009) göre bilişim teknolojilerinin hayatımızdaki öneminin artması ile insanların çalışma ve öğrenme alışkanlıklarında farklılıklar olmuştur. İnternet ve web teknolojilerinin insanların yaşamına girmesi, eğitimde yeni arayışlara sebep olmuş ve web teknolojilerinin eğitimde kullanılması ile internette e-kitaplar, eğitim portalları, çevrim içi dersler, ders notları, slaytlar ve bir çok çevrim içi öğretim materyali bulunabilir hale gelmiştir.

E-öğrenme; bireylerin öğrenme ihtiyaçlarını, yüksek teknolojiye dayalı olarak geleneksel eğitim dışında yeni imkânlarla sağlayan bir sistemler bütünüdür. E-öğrenmenin kelime anlamı elektronik öğrenmedir. Bazı kaynaklarda ise teknoloji tabanlı öğrenme olarak da yer almaktadır. E-öğrenme; bilgisayar destekli öğrenme, internet tabanlı öğrenme ve sanal sınıfları da kapsayan geniş bir uygulama ve süreçtir (Kaya, 2006: 383; Uşun, 2016: 119)

Değirmenci (2013) elektronik öğrenmeyi, bir bilgisayar veya mobil cihazla internet üzerinden bireylerin kendi hızlarına göre gerçekleşen öğrenme türü olarak açıklamıştır. Bunun yanı sıra bilgiye erişimde zaman ve mekândan bağımsız, eş zamanlı veya eş zamansız olarak kullanılabilen, sağladığı işitsel, görsel olanaklarla öğrenmeyi güçlendiren bir öğrenmedir

E-öğrenme modelindeki en önemli faktör teknoloji gibi görünse de aslında köklü bir değişimi gerektirmektedir. Bu bakımdan, öğrenciyi merkezde tutan, onu bilgiye erişme yönünde olumlu olarak destekleyen ve ona öncelik tanıyan bir anlayıştır. E-öğrenme öğrenci ve öğretmenin aynı ortamda, aynı zaman içerisinde bulunma zorunluluğunu kaldırmıştır (Aytaç, 2003).

E-öğrenme ortamları görsel, işitsel ve etkileşimli öğrenme tecrübeleri sunabilmektedirler. Bu ortamlarda kullanılacak araçlar önceden hazırlanabileceği gibi öğrenme sürecinde katılımcıların birlikte oluşturacağı şekilde de hazırlanabilir. Öğrencilerin kendi öğrenme süreçlerini bire bir yaşantıya dönüştürebilecekleri ve aynı zamanda bilgisayar ve internet okuryazarı olabilecekleri bu ortamlar aracılığıyla öğrenen, öğreten ve sınıf kavramları yeni boyutlar kazanmıştır (Altun ve Aşkar, 2006: 152).

İnternet ve bilişim teknolojileri ile yapılan öğretimde öğrenen ve öğretmen arasındaki iletişim eksikliği dikkat çeken bir sorundur. Bunun gibi eksiklikleri gidermek için animasyon, video, ses, grafik, sohbet gibi bilişim teknolojilerine ait özellikler uzaktan öğretim ortamlarında öğrencilerin etkin öğrenme becerilerini artırmaktadır (Bay ve Tüzün, 2002).

E-öğrenme ve geleneksel öğrenme arasındaki temel farklılık, eğitimin aktarıldığı araçtır. Sınıf tabanlı öğrenmede, öğretmen, öğrenme ortamını düzenleyerek, gerektiğinde değiştirerek tamamıyla kontrolünü sağlayabilir. Geleneksel öğrenmede, öğretmenin becerisi, karakteri, tutumu, içeriğe uygun ders materyali oluşturması öğrenme-öğretme performansını etkilemektedir. E-öğrenme de ise, öğretmen ile öğrenci ayrı ortamlardadır. Öğrenme ortamını uyarılama ve değiştirme artık mümkün değildir.

Bu durum, içerik boyutunu çok önemli bir hale getirmektedir. Yeni teknolojide içerik, öğrenmenin etkililiği açısından temel farklılığı ortaya koyan en önemli unsurdur (Hamid, 2002).

Zaman ve mekândan bağımsız olarak öğrenci ile öğretmenin çeşitli araçlarla iletişimini temele alan uzaktan eğitim kavramından aşağıda bahsedilmektedir.

3.8. Uzaktan Eğitim

Ekici'ye (2003) göre eğitim, insanın tüm hayatı boyunca devam eden bir süreçtir. Toplumlar artık bu sürecin önemini daha iyi kavramış ve bu süreçte ortaya çıkan problemleri çözmek ve insanlara daha nitelikli bir eğitim sağlayabilmek amacıyla farklı yollar aramaya başlamışlardır. Ortaya konulan alternatif çözümler incelendiğinde, sınıfta yapılan geleneksel eğitimin artık en iyi uygulama olma niteliğini kaybetmeye başladığını göstermektedir.

Eğitimde var olan problemlerin geleneksel yöntemlerle çözülmediği kanaatine varılınca yöneticiler yeni arayışlara yönelmektedirler. Eğitim sistemlerinde yenilik yapmaya yönelik çabaların çoğu, başlıca iki kavram veya inançtan kaynaklanmaktadır. Bunlardan birincisi, fırsat eşitliği kavramı veya toplumdaki tüm insanların, eğitim imkânlarından faydalanma hakkı olduğuna inanmadır. İkincisi ise, eğitimin bir takım bireysel ve toplumsal amaçların gerçekleştirilmesine katkıda bulunabilecek temel faktörlerden biri olduğuna inanmadır (Kaya, 2006: 405).

İletişim ve haberleşme teknolojisinin bireysel ve kurumsal hayatın ayrılmaz bir ögesi olduğu çağımızda, teknolojik beceriler sürekli gelişmekte, kurumsal işlemler hızla elektronik ortama doğru yönelmekte ve bunun sonucunda yapılan işlemlerden daha fazla faydalanabilmektedir. İnternet tabanlı uzaktan eğitim ya da çevrimiçi eğitim, gerek bilgi merkezlerinde daha iyi bir hizmet vermek, gerekse bilgi yönetimi bölümlerinde eğitimin günümüz koşullarına göre yapılmasını sağlamak için değerlendirilmesi gereken gözde eğitim modellerinden biridir (Odabaş, 2003).

Bu bakımdan düşünüldüğünde uzaktan eğitim, öğretmen ve öğrencilerin farklı ortamlarda, teknoloji temelli iletişim araçlarını kullanarak eğitim faaliyetlerini devam ettirdiği ortamlardır. Teknolojideki gelişimle yükseköğretimde kullanımı hızla artan uzaktan eğitim, geleneksel öğretime farklı bir seçenek olarak dikkat çekmektedir (Hung ve Chou, 2015).

Akca (2006), gerek mesleki yönden, gerekse de kişisel gelişim yönünden yaşam boyu öğrenme anlayışının gelişmesiyle eğitim almaya yönelik ihtiyaç artmaktadır. Artan öğrenci sayısı ve iş ve çalışma şartlarının bireylerin kendilerini devamlı güncellemelerini gerektirmesi farklı bir seçenek olarak uzaktan eğitimin ortaya çıkmasında önemli bir rol oynamıştır.

Mektuplarla başlayan uzaktan eğitim yöntemi, öğrenme teknolojileri olarak bilinen bilgi iletişim sistemlerinin gelişen teknolojileri ile öğrenme ve öğretme faaliyetlerinin kalitesi giderek artmıştır. Günümüzde neredeyse tamamının internet tabanlı olarak gerçekleştirildiği uzaktan eğitim uygulamalarında kullanılan bilgi iletişim teknolojilerinin temelini internete bağlanabilen bir bilgisayar, bilgisayar üzerinden görüntülü, sesli ve yazılı bir şekilde iletişim kurulmasını sağlayan uygulamalar meydana getirmektedir (Kaban, 2013).

Uzaktan eğitim, uzaktan gerçekleşen öğrenme sürecinin planlı olarak rehberlenmesi, yani öğretici tarafından yapılan yüz yüze eğitimde olduğu gibi öğrenci ve öğretmenlerin gruplar, sınıflar veya kurslar halinde beraber buldukları eğitim

şeklidir (Uşun, 2016: 104). Uzaktan eğitim farklı ortamlardaki öğrenci, eğitmen ve öğretim materyallerinin iletişim teknolojileri sayesinde bir araya getirildiği kurumsal bir eğitim etkinliğidir. Uzaktan eğitim, evde öğrenme, bireysel çalışma, uzaktan öğretim ve açık öğretim şeklinde çeşitli kavramlarla da anılmaktadır. Kullanılan bu kavramlar, aslında çağımız teknolojileri ile yeniden tasarlanan uzaktan eğitimin içeriğini anlamamızda aydınlatıcıdır (Altun ve Aşkar, 2006: 148).

Gottschalk (1995) ise uzaktan eğitimi, öğretmen ve öğrencilerin birbirlerinden fiziksel olarak ayrı mekânlarda olduğu zamanlarda ve teknolojinin bu eğitsel uzaklığı ortadan kaldırmak amacıyla kullanıldığı bir eğitim şekli olarak açıklamaktadır. Genellikle bu eğitim şekli geleneksel yüz yüze eğitimle desteklenir.

Uzaktan eğitim, öğrenen merkezli bir yapı göstermekte; bu sebeple uygulanan süreçlerde öğretimin bireyselleştirilmesi zorunlu görülmektedir. Kısaca öğretimin bireyselleştirilmesi, öğrenci özelliklerine ve onların buldukları şartlara uygun öğrenme-öğretme süreçlerinin hazırlanması olarak değerlendirilebilir. Bu görüş, öğretimden çok öğrenme kelimesi üzerine kurulmaktadır. Öğrenciler, öğretim süreçlerinin merkezinde yer almakta; öğretmen ise eğitimi ayarlayan, destekleyen veya kolaylaştıran roller üstlenmektedir (Yurdakul, 2005: 253).

Uzaktan eğitim yaklaşımı aracılığıyla mevcut olan örgün ve yaygın eğitim koşullarına ek imkânlar getirerek, günümüzün gerekli kıldığı eğitim ihtiyaçları sağlanabilir ve eğitim daha geniş kitlelere ulaştırılması mümkün olabilir. Bir diğer ifadeyle, uzaktan eğitim yaklaşımı çok sayıda insanın kısa bir zamanda eğitilmesine imkân verir. Eğitimin yaygınlaştırılması amacıyla kullanılan uzaktan eğitim yaklaşımında kitle iletişim araçları ve posta hizmetleri ile öğrencinin eğitim ihtiyaçları karşılanmakta, zaman ve ortam sınırlılıkları ortadan kaldırılmakta ve eğitim hizmeti öğrencinin ayağına götürülmektedir (Orhan ve Akkoyunlu, 1999)

Uzaktan eğitim, kişiye sunduğu imkânlarla öğrenme ve öğretime yeni bir yaklaşım getirmiş olup, günümüzde yaygın olarak kullanılan bir yaklaşım haline gelmiştir. Sanal öğrenme, internet tabanlı öğrenme, açık öğretim gibi kavramları kapsayan uzaktan eğitim öğrencilerin istediği anda eğitim görmesine imkân tanımaktadır (Fidan, 2016).

Uzaktan eğitim sistemleriyle öğrenciler ve öğretmenler, dünyanın farklı ülkelerindeki öğrenciler ve öğretmenler kendi aralarında etkili iletişim kurma fırsatı elde etmektedirler. Uzaktan eğitimin, geleneksel eğitimdeki gibi çift yönlü olabilmesi ve yüz yüze iletişime olanak tanınması için merkezler oluşturulur. Bunların sayesinde öğrencilerin, yaşadıkları ortamda bulunan uzaktan öğretim merkezlerine bağlı donanımlı öğretmenlerle bir araya gelme olanağı oluşturulmaktadır. Video konferans, internet gibi yöntemlerin kullanılmasıyla da yüz yüze iletişim yerini daha çağdaş ve geniş uygulamalara bırakmaktadır (Halis, 2002: 164).

3.9. FATİH (Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi

Bilim ve teknoloji alanında yaşanan hızlı gelişim hayatımızın hemen her alanında işimizi kolaylaştırmaktadır. Yaşanan bu gelişmelerin eğitim öğretim alanında da değerlendirilmesi inkâr edilemez bir gerçektir. Son yıllarda dünyada yapılan birçok araştırma teknolojinin eğitimde daha etkili bir şekilde nasıl kullanılacağı yönündedir. Gelişmiş ülkeler başta olmak üzere bir çok ülke teknolojinin eğitimle nasıl bütünleştirileceği konusunda yoğun bir çaba harcamaktadırlar. Türkiye de FATİH

(Fırsatları Artırma ve Teknolojiyi İyileştirme Hareketi) Projesi bu sebeple büyük önem arz etmektedir (Pamuk ve diğerleri, 2013).

Bilgisayar destekli eğitimin kullanılması amacıyla MEB tarafından uygulanan FATİH Projesi, bütün eğitim kademelerindeki okullarda pilot uygulamalardan sonra hayata geçirilmiştir (Genç ve Genç, 2013).

Eğitimde FATİH Projesi, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak ve okullarımızdaki teknolojiyi iyileştirmek hedefiyle bilişim teknolojileri araçlarının öğrenme-öğretme sürecinde daha fazla duyu organına hitap edecek şekilde, derslerde etkin bir şekilde kullanılması için tasarlanmıştır.

Bu hedeflerden yola çıkarak çözümü oluştururken başarı faktörleri 5 temel ilkeye dayandırılmıştır:

- Erişilebilirlik
- Verimlilik
- Eşitli (Fırsat Eşitliği)
- Ölçülebilirlik
- Kalite (MEB, 2017).

Her öğrencinin en iyi eğitime sahip olması, en kaliteli eğitim içeriklerine ulaşması ve eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak amacıyla tasarlanan FATİH projesi, eğitim-öğretim etkinliklerinde bilişim teknolojilerinin faydalı bir şekilde kullanılması amacıyla düşünülen bir çalışma olduğu için öğretmenlerin bilişim teknolojilerine hakimiyet düzeyleri projenin işlerliği açısından çok önemli bir öğedir (Yıldız ve diğerleri, 2013).

FATİH Projesi ile öğrencinin sadece sınavla değerlendirildiği sistemden;

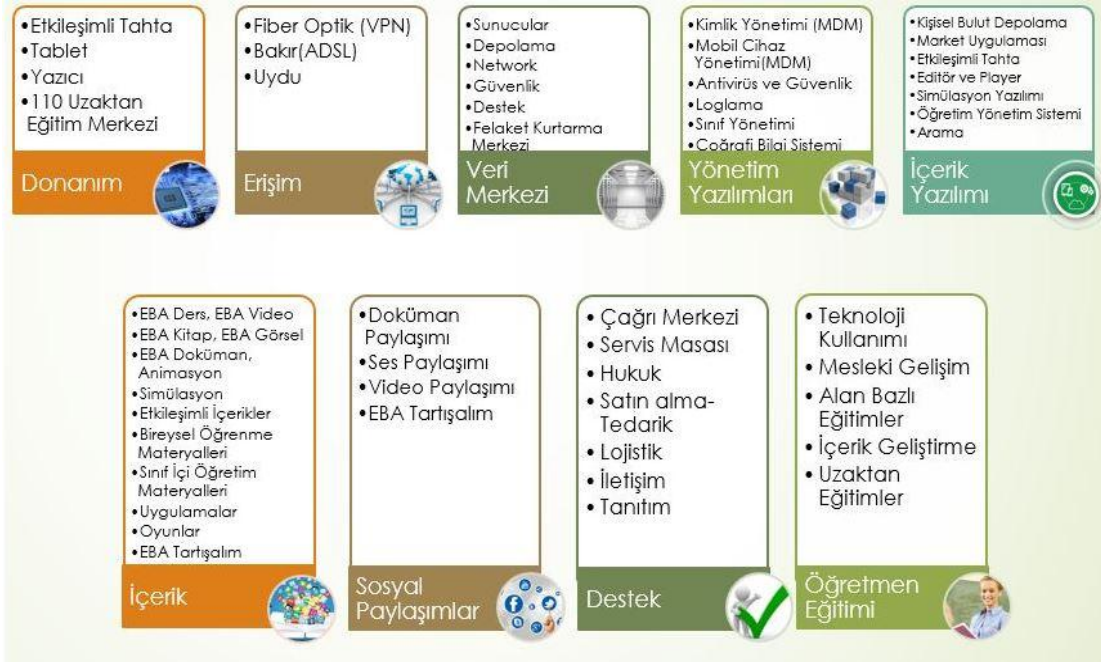
- Sınav sonuçlarına göre eksik kalan yönlerini görerek,
- Bunları görsel olarak analiz ederek,
- Ders dışındaki ilgi alanlarını tespit ederek,
- Özel yeteneklerini keşfederek,
- Hangi yolla daha kolay öğrendiğini anlayarak,
- Hangi alanlara eğilimi olduğunu fark ederek, değerlendirildiği bir sisteme geçiş amaçlanmaktadır (MEB, 2017).

Ülkemizde öğrencilerin bilişim teknolojilerini kullanarak bilgiye çeşitli yollardan erişmeleri ve etkin bir şekilde kullanması için gerekli çalışmalar yapılmaktadır. Öğrencilerin bilgisayar, internet ve cep telefonu gibi teknolojileri yakından takip etmelerini; öğrenme-öğretme süreçlerinde bu araçları kullanarak avantaja dönüştürmek mümkündür. FATİH Projesi ile birlikte okullarda akıllı tahtaların bulunduğu sınıflar oluşturulmuş. Böylece öğrencilerin daha fazla görsel unsurlar kullanarak öğrenmeleri amaçlanmış, öğrencilerin bilgiye çeşitli yollarla ulaşması hedeflenmiştir. Bu proje ile öğrencilerin zamandan ve mekândan bağımsız olarak etkin bir şekilde eğitim-öğretim sürecine dahil olmaları planlanmıştır (Balcı, 2013).

FATİH Projesi sınıflara donanımların sağlanmasını, geniş bant internetin tüm sınıflara ulaştırılmasını, dersler ait e-içeriklerin sağlanmasını, öğretmenlerin bilişim teknolojilerine dahil edilmesini ve içerik hazırlanması amacıyla internet platformlarının kurulması ile proje uygulama desteği de dahil olmak üzere faaliyetlerinin sağlanmasına ekonomik olarak destek sağlayacaktır. FATİH Projesinin ana bileşenleri aşağıda verilmiştir:

1. Donanım ve yazılım altyapısının sağlanması.
2. Eğitsel e-içeriğin sağlanması ve yönetilmesi.
3. Öğretmenlerin hizmet içi eğitimi.

4. Bilinçli, güvenli, yönetilebilir ve ölçülebilir bilişim teknolojilerinin kullanımının sağlanması.
5. Öğretim programlarında etki bilişim teknolojileri kullanımı (MEB, 2017).

Şekil 3.1. FATİH Projesinin Başlıca Bileşenleri (MEB, 2017)

Eğitimde FATİH Projesi ile öğrenci, bulunduğu ortamdan bağımsız olarak ders notlarına, ders içi projelere ve öğretmen tarafından verilen projelere erişebilmekte, oluşturduğu bilgileri öğretmenleri ve diğer arkadaşları ile paylaşabilmekte ve ayrıca EBA ile yardımcı dokümanlarla öğrendiği konuları pekiştirebilmektedir (MEB, 2017).

3.10. EBA (Eğitim Bilişim Ağı)

Eğitim uygulamalarında başlıca üç temel ihtiyacı karşılamak amacıyla bilişim teknolojilerinin kullanımı tercih edilir. Bunlardan ilki, daha geniş topluluklara eğitim hizmeti götürmektir. İkincisi, okullarda öğrenme-öğretme süreçlerini faydalı hâle getirmek, sonuncusu ise bireysel öğrenme imkânı sağlamaktır. Kısaca bilişim teknolojileri eğitimde kapasiteyi artırmak ve öğretimin etkililiğini artırmayı amaçlar (Kaya, 2006: 29).

Eğitimde FATİH Projesinin içerik kısmını oluşturan EBA, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen çevrimiçi bir sosyal eğitim platformudur. Bu platformun hedefi, okulda, evde, kısacası gereksinim görülen her yerde bilişim teknolojileri araçlarından faydalanarak etkili materyal kullanımını destekleyip teknolojinin eğitimle bütünleşmesini sağlamaktır. EBA, sınıf düzeylerine uygun, güvenilir ve doğru e-içerikler sunmak için oluşturulup güncellenmeye devam etmektedir (MEB, 2017).

Öğrencinin bilgiyi yapılandırarak öğrenmesinin amaç olduğu yapılandırmacı yaklaşımda, özellikle öğrencilerin önceki bilgileriyle yeni öğrenecekleri arasında ilişki kurması amaçlanmaktadır. Bu yaklaşımda öğrenenlerin bireysel öğrenmeleri ve problemlere eleştirel bakabilmeleri önemlidir. EBA bireylerin kendi yetenek, arzu ve ihtiyaçlarına uygun olarak etkileşimde olabilecekleri sanal ortamı ve kendi

öğrenmelerinden sorumlu oldukları öğrenci merkezli bir anlayışı benimser (Şahan, 2005: 230).

Öğretmen ve öğrenciler başta olmak üzere eğitimin bütün paydaşları için hazırlanan EBA;

- Farklı, zengin ve eğitici içerikler sunmak.
- Bilişim teknolojilerinin eğitimde kullanılmasını sağlamak.
- İçerikle ilgili gereksinimleri karşılamak.
- Sosyal ağlar aracılığıyla eğitimin paydaşlarının bilgi alışverişinde bulunmalarını sağlamak.
- Zengin ve giderek büyüyen arşiviyle kullanıcılara katkı sağlamak.
- Bilgiyi yeniden yapılandırmak ve yeni bilgiler üretmek.
- Farklı öğrenme özelliklerine sahip öğrencilere katkıda bulunmak.
- Tüm öğretmenleri ortak bir platformda buluşturarak eğitime birlikte yön verilmesini sağlamak.
- Teknolojinin bir amaç değil bir araç olarak kullanılması amacıyla tasarlanan sosyal bir eğitim platformudur (MEB, 2017).

Öğrenme-öğretme sürecinde etkileşimin gerekli olduğu kaçınılmaz bir gerçektir. Günümüzde hemen her öğrencinin ve öğretmenin akıllı telefon veya tablet gibi mobil cihazlara sahip olduğu düşünüldüğünde EBA mobil uygulaması sayesinde istenilen yerde ve zamanda içeriklere ulaşılabilir, EBA V sınıf uygulaması ile her an sanal bir sınıf ortamı oluşturmak mümkün olacaktır.

EBA'nın öğretimde etkili bir şekilde kullanılabilmesi için öğretmenler önceden kullanacakları içeriklerle ilgili ön hazırlık yapmalı, kazanımlar doğrultusunda kullanacakları medyayla (animasyon, video, müzik, oyun vb.) ilgili plan yapmalı ve öğrencilerine EBA'nın kullanımını konusunda rehberlik yapmalıdır.

EBA ile aşağıda sıralanan eğitsel işlemlerin yapılması mümkündür:

- Bir içeriğin uygun amaçlı yazılımlarla öğretimi yapılır.
- Metinler okunur, şekiller incelenir.
- Kavramlar ve ilkeler açıklanır.
- Konular tekrar edilir. Sorulara verilen cevapların değerlendirmesi yapılır.
- Duruma uygun verilen problemlerin çözüm yolları denenir (Karaağaçlı, 2004: 64).

EBA'da bulunan e-içerikler, alanında uzman ekipler tarafından üretilmekte; ayrıca Türkiye'de ve dünyada dijital yayıncılık alanında önde gelen eğitim firmaları tarafından sağlanan içeriklerle de çeşitlendirilmektedir. Aynı zamanda öğretmen ve öğrenci kullanıcı kitlesinin yaptığı paylaşımlarla çıkış gibi büyümektedir (MEB, 2017).

EBA da var olan içerikler hazırlanırken; kolaydan zora, basitten karmaşığa ve bilinenden bilinmeyene gibi ilkeler göz önünde bulundurulmuştur. İçerikler eğitim kademelerine ve derslere göre hazırlanmıştır. Öğrencilerin istedikleri bilgilere kolayca ulaşabilmeleri amacıyla çok açık ve anlaşılır bir tasarım söz konusudur.

Günümüzde internet ortamında eğitsel kaynakların çok fazla olduğu yok sayılamaz bir gerçektir. Ancak öğretmenler ve öğrencilerin bu kaynakların güvenilir olup olmadığı konusunda referansa ihtiyaç duyarlar. EBA öğretmen ve öğrencilerin bilgiye ulaşmada çekinmeden kullanabilecekleri büyük bir platformdur.

EBA çatısı altında buluşan ve öğrenmeye ve paylaşmaya istekli bütün bireyler Türkiye'nin her yerindeki akranlarıyla işbirliği yaparak grup çalışması içinde bulunma imkânına sahip olacaktır. Bu sayede öğretmen merkezli eğitimden öğrenci merkezli eğitime geçilmesi daha da kolay olacaktır. Bu da ezberci zihniyetten uzak, kaliteli

kaynakları araştıran ve yorumlayan nesillerin yetiştiği bir ülkenin temellerinin atılmasına yardımcı olacaktır (MEB, 2017).

Kullanımı kolay ve güvenli EBA öğretmen ve öğrencilerin birbirleriyle akademik işbirliği, eğitsel paylaşımlar, fikir, tartışma, oylama ve etkinlik yapabilmeleri için tasarlanmış büyük bir eğitim ağıdır. EBA sayesinde öğretmenler öğrencilerine gönderdiği çalışmalar ve bu çalışmalarla ilgili raporlara ulaşabilir, öğrencilerin sistemdeki içerikleri tamamlama yüzdelerini görüntüleyebilirler.

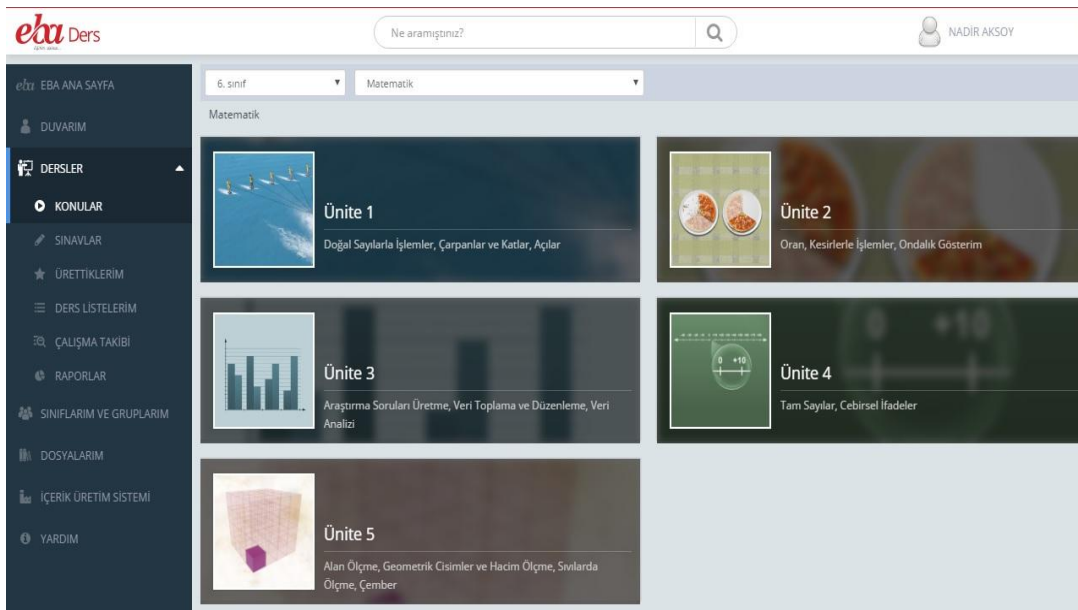
EBA, sahip olduğu ayrıntılı raporlama sistemiyle karar vericiler için eğitimde mevcut durumu göstererek geleceğin eğitim stratejilerinin belirlenmesine fayda sağlayacaktır. Ayrıca verilen dönütler sayesinde veliler de çocukların aldığı eğitimin niteliğini EBA üzerinden takip ederek görebilecek, eğitimin kalitesine katkıda bulunacak ve eğitimde daha fazla rol üstlenecektir. Bütün bu özellikleriyle EBA; FATİH Projesinin en temel amacı olan "eğitimde fırsat eşitliğini" ilkesini sağlamaya devam edecektir (MEB, 2017).

EBA sitesinde yer alan modül ve bölümlerle ilgili açıklamalara aşağıda yer verilmiştir.

3.10.1. EBA Ders Modülü

Öğretmenler için; meslektaşlarıyla beraber etkili bir şekilde işbirliği yapabilmeleri, öğrencileriyle eğitsel paylaşımlarda bulunabilmeleri için hazırlanmıştır. Öğretmenler EBA Ders'te oluşturduğu ya da takip ettiği gruplar içinde eğitsel tartışmalara katılabilir, eğitsel paylaşımlar yapabilir, öğrencilerine çalışmalar gönderebilir, kişiye özel takvim planına göre gönderilen çalışmaları ve yaklaşan etkinlikleri takip edebilirler. Ayrıca, içerik geliştirme araçlarını kullanarak katkıda bulunabilirler.

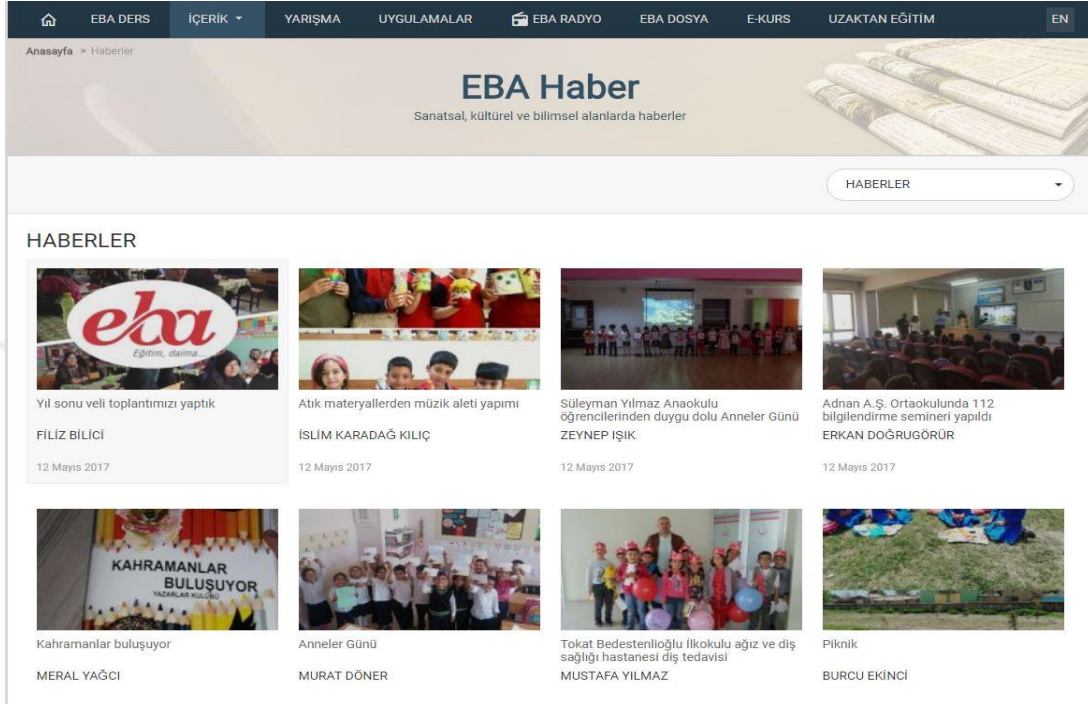
Öğrenciler için; çok daha faydalı çalışmalar yapabilmeleri ve çalışmalarının karşılığını alabilmeleri için tasarlanan EBA Ders'le sınıf arkadaşları ve öğretmenleriyle birlikte çalışabilir, iletişim kurabilir ve paylaşımda bulunabilir. Ayrıca öğretmenlerinin gönderdiği ödev ve alıştırmaları takviminden anlık takip ederek çalışmalarını zamanında yapabilir, dilediği zaman dilediği konuya çalışabilir (MEB, 2017).

Şekil 3.2. EBA Ders Sayfa Görüntüsü (MEB,2017)

3.10.2. Haberler

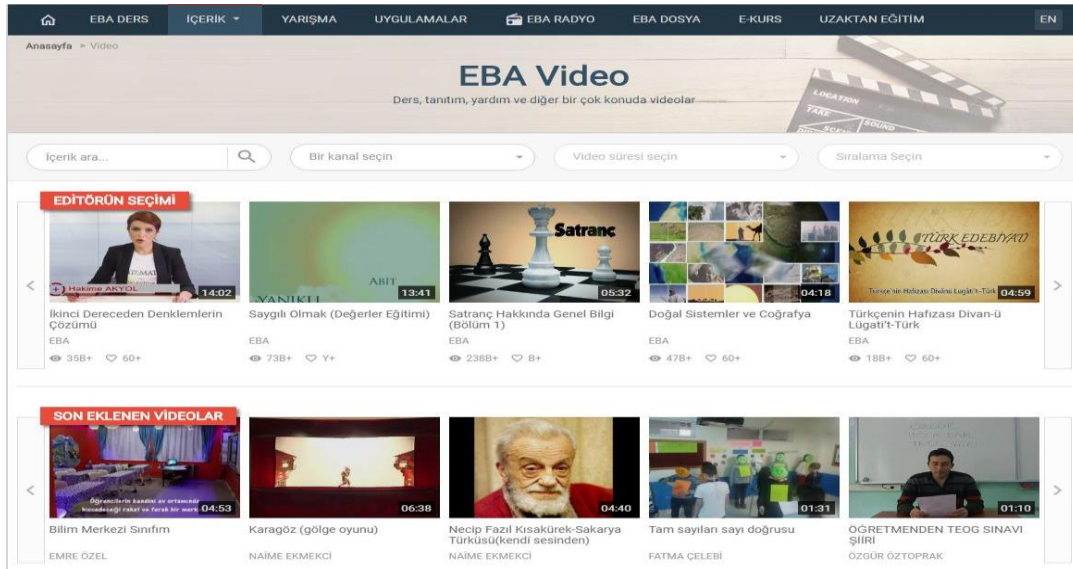
Öğretmen ve öğrencilerin yaptığı çalışmalardan herkesin haberdar olması, örnek olarak daha da iyisini yapabilmesi için tasarlanan bir modüldür. Yayımlanması istenen haberler EBA denetim ekibi tarafından yapılan kontrollerden sonra yayımlanır.

Şekil 3.3. EBA Haberler Sayfası Görünüm (MEB, 2017)

3.10.3. Videolar

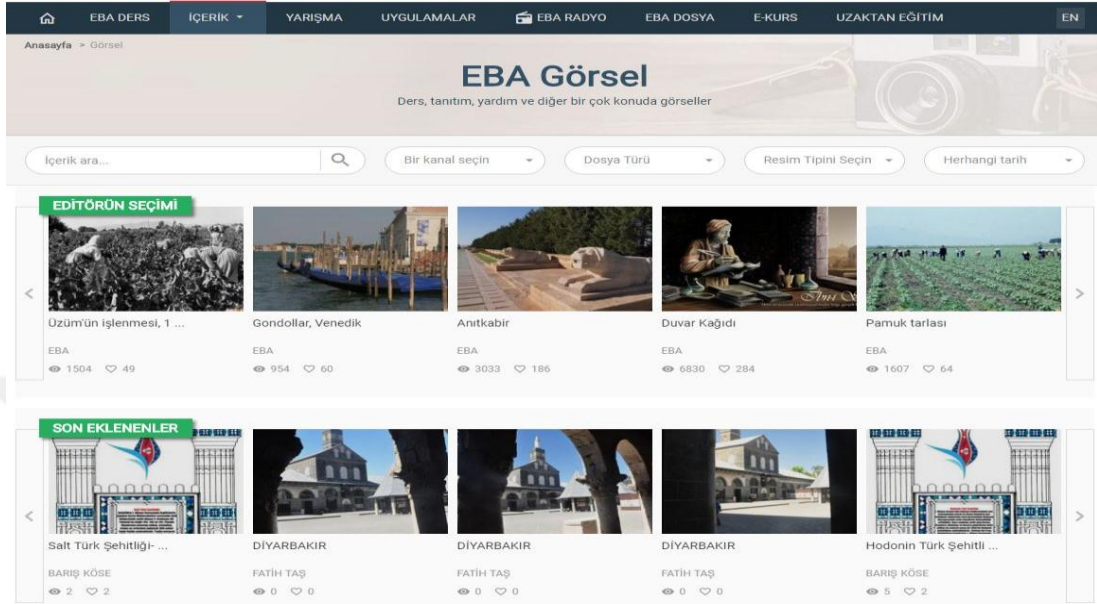
Bu modülde ders destek, kişisel gelişim, belgesel, çizgi film, rehberlik, mesleki eğitim gibi alanlarda bireysel ve toplu öğrenmeyi destekleyen her branştan videolar bulunmaktadır.

Şekil 3.4. EBA Videolar Sayfası Görüntüsü (MEB, 2017)

3.10.4. Görseller

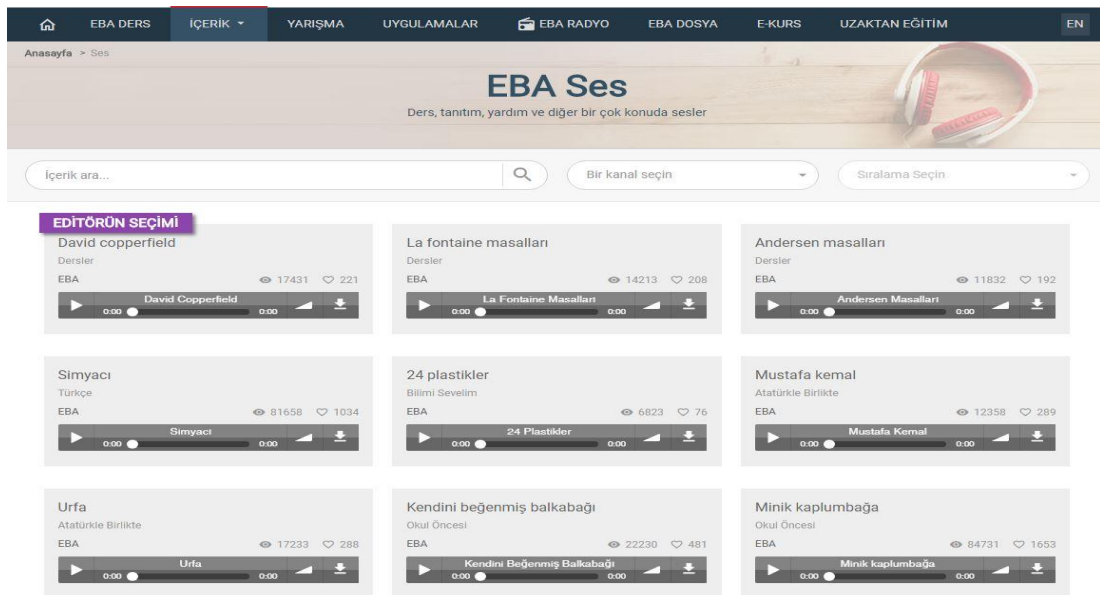
İçerisinde grafik ve haritaların bulunduğu, öğretmen ve öğrencilerin hazırlamış olduğu çeşitli görselleri paylaştığı bir arşivdir.

Şekil 3.5. EBA Görseller Sayfası Görüntüsü (MEB, 2017)

3.10.5. Ses

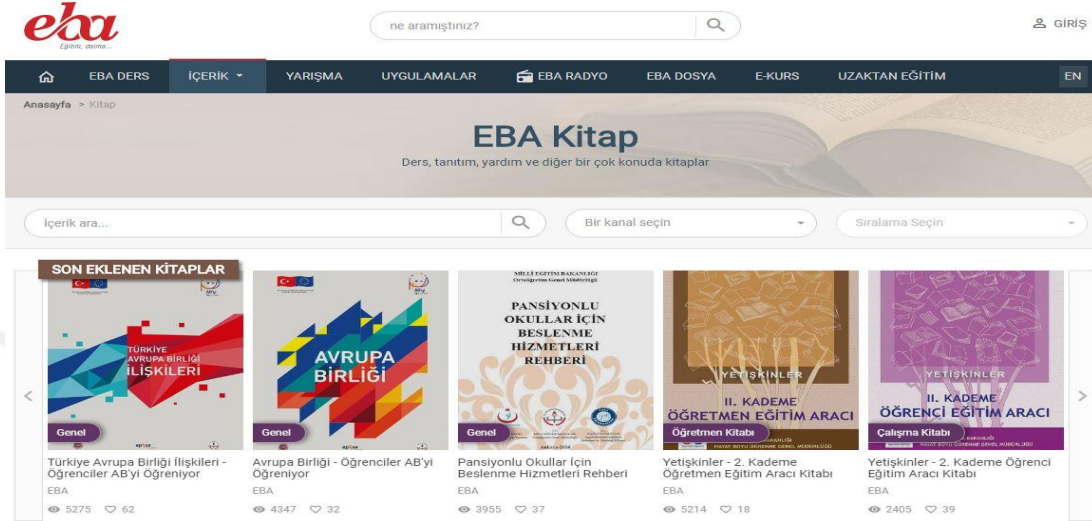
Bu modül öğrencilerin eğitici metinleri ve çeşitli mp3 müzikleri dinlemeleriyle amacıyla tasarlanmış içerisinde sesli kitapların olduğu bir bölümdür.

Şekil 3.6. EBA Ses Sayfası Görüntüsü (MEB, 2017)

3.10.6. Kitap

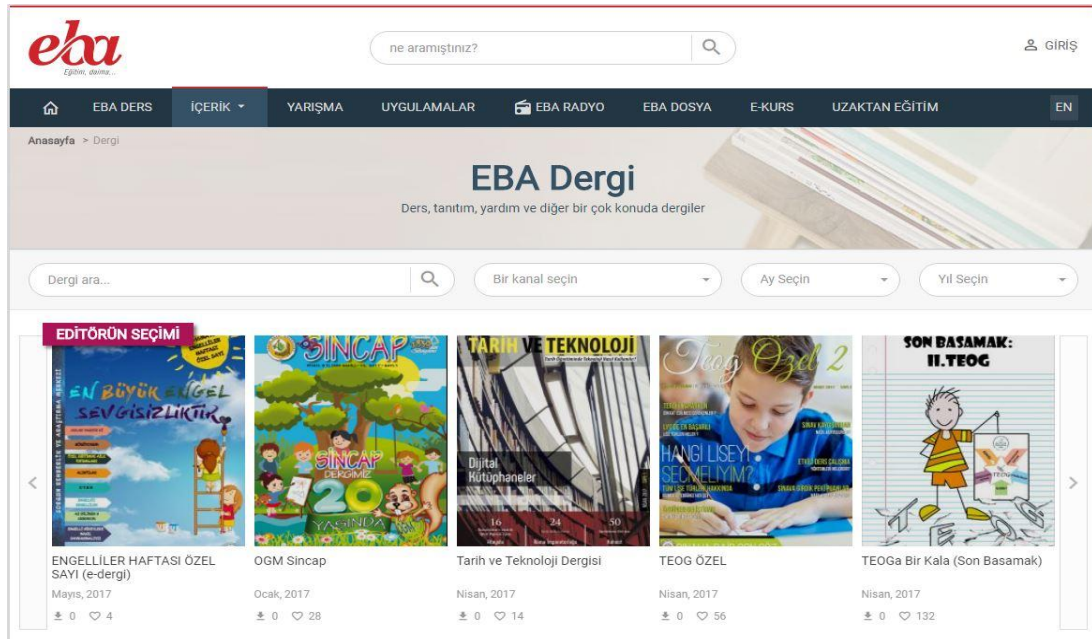
Öğrenci ve öğretmenlerin derslerde faydalanması amacıyla e-kitap olarak tabletlerine ve etkileşimli tahtalara indirebilecekleri dokümanların bulunduğu bu modül sayesinde çantada kitap taşıma olayının önüne geçilmiş olacaktır.

Şekil 3.7. EBA Kitaplar Sayfası Görünümü (MEB, 2017)

3.10.7. Dergi

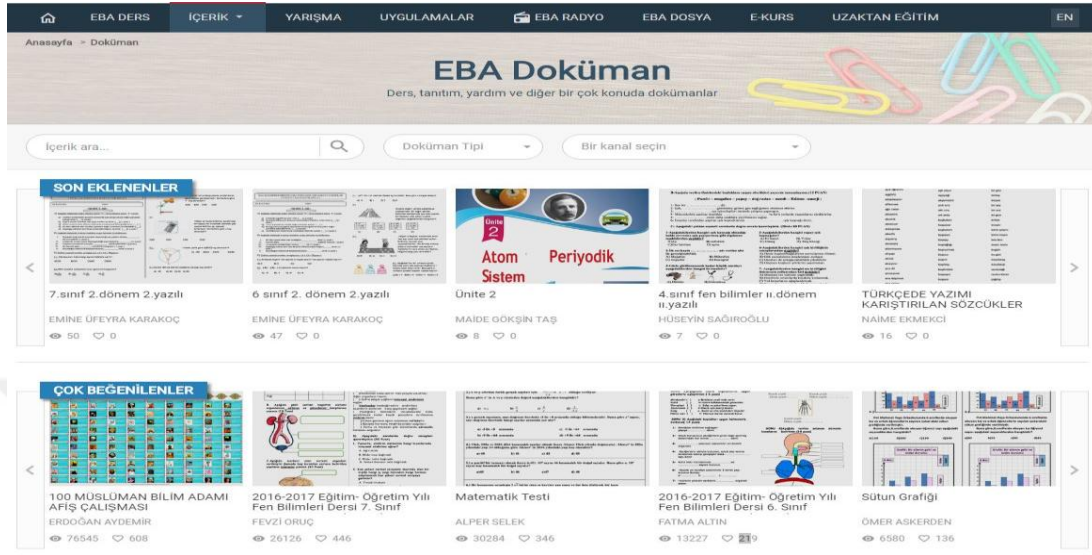
İlgi çekici ve merak uyandırıcı bilimsel ve kültürel dergilerin bulunduğu büyük bir arşivdir.

Şekil 3.8. EBA Dergiler Sayfası Görünümü (MEB, 2017)

3.10.8. Doküman

Öğrenci ve öğretmenlerin ihtiyaçları çerçevesinde kullanabilmesi amacıyla hazırlanmış içerisinde eğitsel materyallerin bulunduğu bir modüldür.

Şekil 3.9. EBA Dokümanlar Sayfası Görünümü (MEB, 2017)

3.10.9. Yarışma Modülü

EBA tarafından düzenlenecek sanatsal, kültürel ve bilimsel yarışmalarla ilgili duyuruların bulunduğu, yarışma sonucunda ortaya çıkan ürünlerin yayımlandığı bölümdür.

3.10.10. Uygulama Modülü

İçerisinde birçok etkileşimli içeriğin, ders materyalinin, eğitsel oyunların ve eğitim portallerinin bulunduğu bireysel öğrenmeye hizmet eden yazılımları bünyesinde barındıran bir modüldür.

3.10.11. EBA Radyo

Ders içerikleri, çocuk programları, romanlar, masallar, şiirler, şarkılar, arşiv programları ve daha bir çok dinletinin yayımlandığı bölümdür.

3.10.12. EBA Dosya

EBA dosya, MEB'e bağlı okullardaki öğretmen ve öğrencilerin fotoğraf, video ve diğer dokümanlarına internet olan her yerden ulaşmasını hedefleyen kişisel bir bulut depolama alanıdır. Kullanıcılar EBA Dosya'ya hem EBA marketten indirebilecekleri mobil uygulama ile tabletlerinden, hem de dosya.eba.gov.tr internet adresinden ulaşabilecekleri internet uygulaması ile ulaşabilirler.

3.10.13. E-Kurs

Kullanıcıların EBA üzerinden birçok kazanım ve değerlendirme testine ulaşabilecekleri ve "Destekleme ve Yetiştirme Kursu" yla ilgili idari işlerin yapıldığı modüldür.

3.10.14. EBA Blog

Bloglar eğitimde çok farklı amaçlar için kullanılır. Genel itibariyle, bloglardan içerik sağlama sistemi, sınıf veya kurumların kendi web sayfalarını oluşturmalarına imkân veren özellikle sözel dersler için tartışma, araştırma ve geri bildirim sağlama aracı olarak yararlanılmasını sağlayan, mesleki gelişim için başarılı uygulama örnekleri bulunan sistemlerdir (Altun, 2005: 38). EBA Blog'da da çeşitli kategorilerde yayımlar yapılmakta ve bunlara yorumlar yapılarak bir tartışma ortamı oluşturulabilir.

3.10.15. Uzaktan Eğitim

EBA Uzaktan Eğitim uygulamasıyla öğretmenler ve idareciler farklı hizmet içi eğitim faaliyetlerine katılabilir. Katılımcılar başvurdukları uzaktan eğitim uygulaması ile ilgili ön testlerini doldurduktan sonra eğitimlerini alırlar. Eğitimlerle ilgili dokümanları sistem üzerinden indirebilirler. Eğitim sonunda ise yine sistem üzerinden bir değerlendirme yapılır.

4. YÖNTEM

Çalışmanın bu bölümünde araştırmanın deseni, çalışma grubu, veri toplama aracı, geçerlik ve güvenilirlik çalışması, verilerin toplanması, verilerin çözümü ve yorumuna yer verilmiştir.

4.1. Araştırmanın Deseni

Bu çalışma nitel araştırma paradigmasına uygun olarak tasarlanmış betimsel bir çalışmadır ve nitel araştırma desenlerinden araştırmanın doğasına uygun olan olgubilim deseninde hazırlanmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma türünün tercih edilmesinin nedeni, öğretmenlerin EBA' yı kullanım amaçlarını, karşılaştıkları sorunları anlamaya uygun olmasıdır. Nitel araştırma, üzerinde araştırma yapılan kişilerin bakış açılarıyla araştırılan olay, olgu, norm ve değerleri incelemeye çalışan, insanların deneyim yaşadıkları şeyleri nasıl yorumladıklarını tarif eden, araştırılan konu ile ilgili okuyucuya betimsel ve gerçekçi bir resim sunan araştırma türüdür (Merriam, 2015: 14 ; Ekiz, 2003: 27 ; Yıldırım ve Şimşek, 2003: 27). Olay ya da olgunun anlamı için gerekli olanlara odaklanan olgubilim, araştırılacak durumla ilgili yaşanmış deneyimlere sahip olan katılımcılarla gerçekleştirilen bir araştırma desendir (McMillan, 2004; Akt. Kuzu, 2013: 36).

4.2. Çalışma Grubu

Öğretmenlerin EBA' yı kullanım amaçları, karşılaştıkları sorunlar ve çözüm önerileri görev yeri, meslek süreleri ve branş gibi demografik özelliklere göre değişeceğinden bu çalışmada maksimum çeşitlilik örnekleme kullanılmıştır. Maksimum çeşitlilik örneklemesinin amacı farklılık gösteren durumlar arasında ortak ya da paylaşılan olguların olup olmadığını bulmak ve bu çeşitliliğe göre problemin farklı boyutlarını ortaya çıkarmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2003: 70). Bu bağlamda çalışmaya Kahramanmaraş ili Onikişubat, Dulkadiroğlu, Andırın, Göksun, Elbistan, Afşin ve Pazarcık ilçelerinde görev yapan 164 ortaokul öğretmeni katılmıştır. Katılımcıların demografik özellikleri Tablo 4.1'de gösterilmiştir.

Tablo 4.1. Katılımcıların demografik özellikleri

Demografik Özellikler		N	%
Cinsiyet	Kadın	87	53
	Erkek	77	47
Meslek süresi	1-5 yıl	44	26,8
	6-10 yıl	31	18,9
	11-15 yıl	38	23,2
	16-20 yıl	22	13,4
	21 yıl ve üstü	29	17,7
Görev Yeri	Şehir	74	45,1
	İlçe	69	42,1
	Köy	21	12,8
Branş	Türkçe	28	17,1
	Matematik	32	19,5
	Fen Bilgisi	21	12,8
	Sosyal Bilgiler	13	7,9
	Yabancı Dil	14	8,5
	Din Kül. ve Ahl. Bil.	16	9,8
	Resim	4	2,4
	Müzik	2	1,2
	Beden Eğitimi	10	6,1
	Bilişim Teknolojileri	8	4,9
	Diğer	16	9,8

Yukarıda yer alan Tablo 4.1’ de çalışmaya katılan ortaokul öğretmenlerinin sayısı ve yüzde değerleri verilmektedir. Çalışmaya 87 kadın ve 77 erkek öğretmen olmak üzere toplam 164 öğretmen katılmıştır. Tabloya göre öğretmenlerin meslek sürelerine bakıldığında; %26,8’ i “1-5 yıl”, %18,9’ u “6-10 yıl”, %23,2’ si “11-15 yıl”, %13,4’ ü “16-20 yıl” ve %17,7’ si “21 ve üstü yıl” şeklindedir. Yukarıdaki tablo incelendiğinde çalışmaya katılan öğretmenlerin %45,1’ i şehir merkezinde, %42,1’ i ilçede ve %12,8’ i köyde görev yapmaktadır. Çalışmaya katılan öğretmenlerin branş dağılımına bakıldığında; %17,1 Türkçe, %19,5 Matematik, %12,8 Fen Bilgisi, %7,9 Sosyal Bilgiler, %8,5 Yabancı dil, %9,8 Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, %2,4 Resim, %1,2 Müzik, %6,1 Beden Eğitimi, %4,9 Bilişim Teknolojileri ve %9,8 Diğer branşlar şeklindedir.

4.3. Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada veri toplama aracı olarak öğretmenlerin kendilerini daha kolay ifade edebilmesi için araştırmacı tarafından uzman görüşü alınarak hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu (EK-1) kullanılmıştır. Görüşme yöntemi gözlemlenemeyen davranışlar, duygular veya görüşülen kişilerin bakış açılarını ortaya çıkarmayı amaçlayan, konuyu daha fazla aydınlatmak için yeni sorular sorma imkânının olduğu bir veri toplama tekniğidir (Merriam, 2015: 86; Kuş, 2007: 87; Seyidoğlu, 2000: 36).

Araştırmacı tarafından alandaki kaynakların taraması yapılarak, araştırmannın konusu ile ilgili nitel ve nicel desenli çalışmalar incelenmiştir. Ortaokullarda görev

yapan 26 öğretmenle ön görüşmeler yapılarak öğretmenlerden EBA ile ilgili düşüncelerini kompozisyon şeklinde yazması istenmiştir. Öğretmenlerle yapılan bu ön görüşmeler sonucunda 12 sorudan oluşan soru havuzu oluşturulmuştur. Bu sorular, eğitim bilimci ve bilgisayar öğretmeninden oluşan ikişer uzman tarafından (ölçme aracının anlaşılabilirliği, kullanılabilirliği ve uygulanabilirliği) incelenmiştir. Uzman görüşleri sonucunda soru sayısı benzer nitelikte cevaplar alınan sorular olabileceğinden 12'den 9'a düşürülmüştür. Uzman görüşleri çerçevesinde oluşturulan görüşme formu ortaokullarda görev yapan 12 öğretmenle bire bir görüşmeler yapılarak denenmiş ve bu ön uygulamaya göre soruların daha anlaşılır olması için ifade değişikliğine gidilerek görüşme formuna son şekli verilmiştir.

4.4. Verilerin Toplanması ve Çözülmesi

Bu araştırmada, araştırmanın yapılacağı okullar sosyo-ekonomik yönden farklılık gösteren okullar arasından belirlenmiştir. Kahramanmaraş İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinlerinin alınmasından sonra görüşmeler 08/02/2017 gerçekleştirilmeye başlanmış olup 12/04/2017 tarihinde sona ermiştir. Öğretmenlerle görüşmeler yapılmadan önce bu çalışmanın amacı açıklanmış ve görüşme sorularına verecekleri cevapların samimi, içten ve gerçek düşünceleri olmasının araştırmanın amacına ulaşması açısından önemli olduğu belirtilmiştir. Görüşme sırasında, katılımcıların verecekleri cevaplarda araştırmacıdan etkilenmemesine dikkat edilmiştir.

Araştırma kapsamında, verilerin iç geçerliğini ve güvenilirliğini artırmak için verilerin detaylı olarak kayıtlarının alınması sağlanarak üye kontrolü yapılmıştır. Üye kontrolü veya üye sorgulanması iç geçerlik ve güvenirliliğin sağlanmasında yaygın olarak kullanılan yöntemlerden birisidir. Üye denetimi de denilen bu yöntem, verilerin sağlandığı ya da görüşme yapılan kişilerden bazılarını ulaştırılması ve ortaya çıkmaya başlayan bulgularla ilgili onlardan geribildirim istenmesini öngörür. Kısaca görüşmenin yazılı halinin, katılımcıya verilerek kaydın doğru olduğunu denetlemesi işlemidir (Merriam, 2015: 207; Punch, 2005). Bu amaçla araştırma verilerinin ilk raporlaştırılması aşamasında 12 katılımcının görüşüne başvurularak verilerin işlenmesi ve yorumlanmasındaki doğruluğu hakkındaki görüşlerine başvurulmuştur.

Verilerin analizi işleminde görüşme dökümleri Microsoft Office Excel programına aktarılarak, programın filtreleme özelliğiyle betimsel bilgiler ve betimsel indeks çıkartılmış ve görüşmeci yorumları araştırmacı tarafından düzenlenmiştir. Yukarıda belirtilen iki aşamadaki veri dökümleri 58 sayfadan oluşmuştur. Görüşme yoluyla elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz tekniği kullanılmıştır. Bu araştırmada betimsel analizin seçilmesinin sebebi tematik çerçevesinin önceden belli olmasıdır. Daha önceden belirlenmiş temalara ya da araştırma sorularının ortaya koyduğu boyutlara göre özetlenir ve yorumlanır. Betimsel analiz, analiz için bir çerçeve oluşturma, tematik çerçeveye göre verileri işleme, bulguları tanımlama ve yorumlama olmak üzere dört aşamadan oluşur (Yıldırım ve Şimşek, 2006: 224). Katılımcıların düşüncelerini etkili bir şekilde yansıtarak geçerliği artırmak amacıyla doğrudan alıntılara sıklıkla yer verilmiştir. Bulgular bölümünde öğretmen görüşlerine yer verilirken (Ö₁, Ö₆₂, Ö₁₄₇) şeklinde kısaltılarak doğrudan alıntılarda kullanılmıştır.

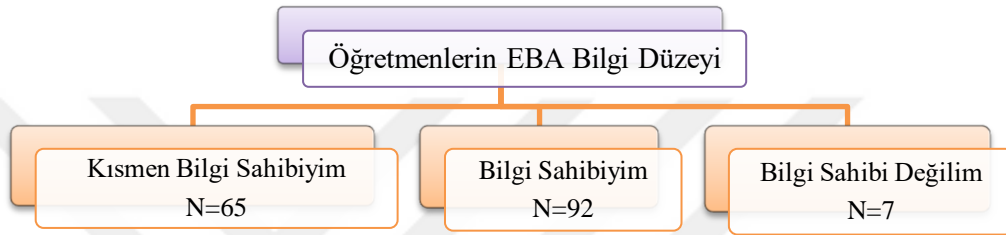
5.BULGULAR

Bu bölümde ortaokul öğretmenleri ile yapılan görüşmelerden elde edilen verilere ilişkin bulgulara yer verilmektedir. Elde edilen bulgular şekil haline getirilip yorumlanmıştır.

5.1. Ortaokul Öğretmenlerinin EBA İle Bilgileri Hakkındaki Görüşleri

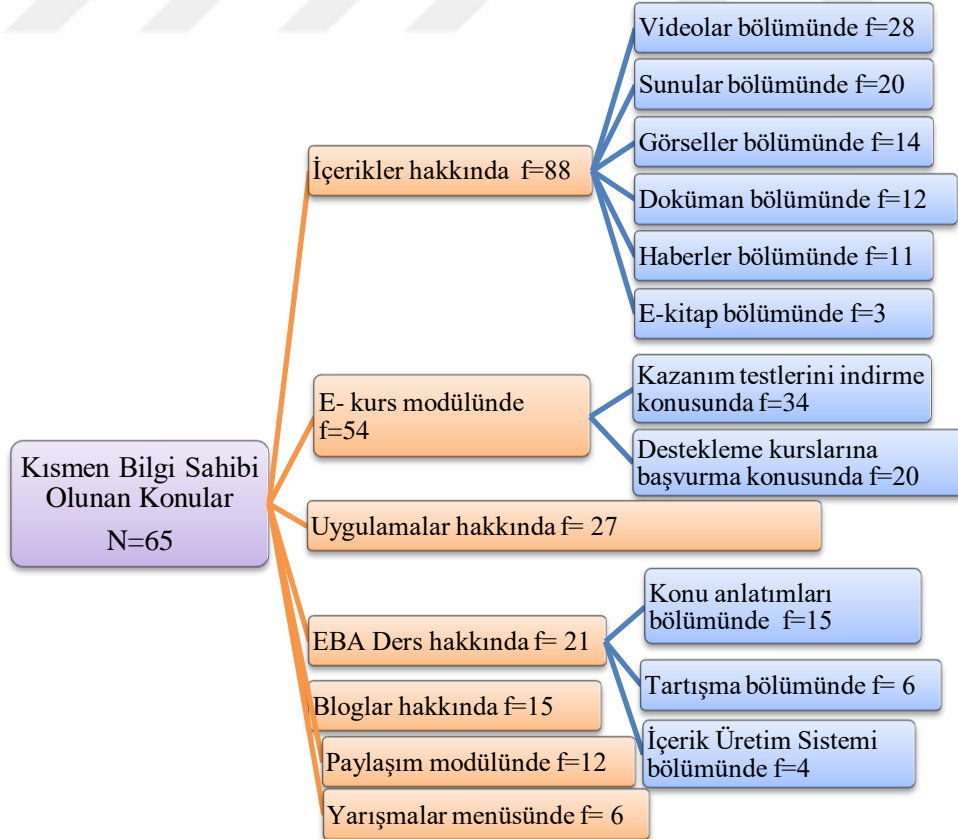
Araştırmanın birinci alt problemi “EBA (Eğitim Bilişim Ağı) hakkında hangi konularda bilgi sahibisiniz?” şeklinde belirlenmiştir.

Ortaokul öğretmenlerinin EBA ile ilgili bilgileri hakkındaki görüşlerine ait frekanslar hesaplanarak Şekil 5.1’ de verilmiştir.

Şekil 5.1. Öğretmenlerin EBA ile bilgileri hakkındaki görüşleri

Şekil 5.1 incelendiğinde ortaokul öğretmenlerinin çoğunluğunun (N=92) EBA hakkında bilgi sahibi olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin (N=65)’ i kısmen bilgi sahibi olduğunu belirtirken, (N=7)’ si bilgi sahibi olmadıklarını belirtmişlerdir.

Şekil 5.2. EBA hakkında kısmen bilgi sahibi olan öğretmen görüşleri

Şekil 5.2' ye göre öğretmenlerin kısmen bilgi sahibi olduğu konular incelendiğinde; (f=88) içerikler, (f=54) e-kurs modülü, (f=27) uygulamalar, (f=21) EBA Ders, (f=15) bloglar, (f=12) paylaşım modülü ve (f=6) yarışmalar menüsünün olduğu görülmektedir.

Ortaokul öğretmenleri; (f=28) videolar, (f=20) sunular, (f=14) görseller, (f=12) doküman, (f=11) haberler ve (f=3) e-kitap bölümünde içerikler hakkında kısmen bilgi sahibi olduklarını ifade etmektedir. E-kurs modülünde; (f=34) kazanım testlerini indirme konusunda ve (f=20) destekleme kurslarına başvurma konusunda EBA hakkında kısmen bilgi sahibi olduklarını ifade etmektedir. Öğretmenler (f=27) uygulamalar modülünde kısmen bilgi sahibi olduklarını belirtmektedir.

EBA Ders modülünde; en fazla (f=15) konu anlatımları bölümünde, sonrasında (f=6) tartışma bölümünde ve son sırada (f=4) içerik üretim sisteminde ortaokul öğretmenleri EBA hakkında kısmen bilgi sahibi olduklarını ifade etmektedir. Ortaokul öğretmenleri (f=15) bloglar hakkında, (f=12) paylaşım modülünde ve son olarak (f=6) yarışmalar menüsünde kısmen bilgi sahibi olduklarını belirtmektedir.

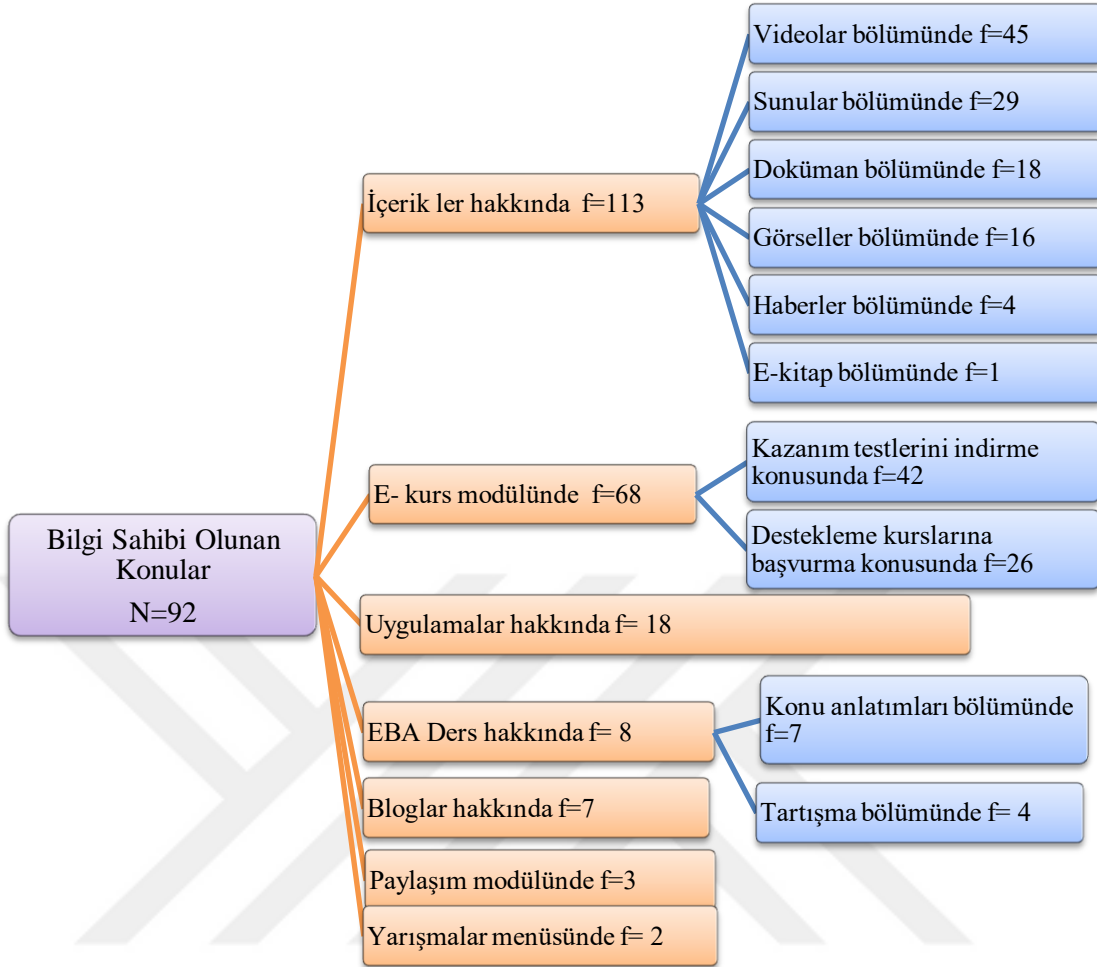
EBA hakkında kısmen bilgi sahibi olduğunu belirten ortaokul öğretmenlerinden bazıları düşüncelerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₄₃) "...kazanım testleri, e-kurs, videolar, görseller bölümlerinde yeterli düzeyde bilgim olduğunu düşünüyorum. Ancak portaller, EBA ders ve blog gibi uygulamalarda tam anlamıyla yeterli olduğumu düşünmüyorum..."

(Ö₆₉) "...EBA hakkında tam yeterli olmasam da videoları izleyebiliyorum, farklı kaynaklardan sorular indirebiliyorum..."

(Ö₁₀₂) "...EBA yer alan sunulardan faydalanıyorum ayrıca diğer okullardaki haberlerin takibini yapıyorum. Fakat içerik üretme sistemi hakkında pek bir bilgim yok..."

(Ö₁₂₆) "... özellikle içerikler bölümünden dokümanlar ulaşma konusunda yeterli bilgiye sahip olduğumu düşünsem de EBA Ders hakkında fazla bilgim olduğunu düşünmüyorum..."

Şekil 5.3. EBA hakkında bilgi sahibi olan öğretmen görüşleri

Şekil 5.3' e göre öğretmenlerin bilgi sahibi oldukları konulara bakıldığında birinci sırada ($f=113$) içerikler hakkında, ikinci sırada ($f=68$) e-kurs modülünde, üçüncü sırada ($f=18$) uygulamalar hakkında, dördüncü sırada ($f=8$) EBA Ders hakkında, beşinci sırada ($f=7$) bloglar hakkında, altıncı sırada ($f=3$) paylaşım modülünde ve son sırada ($f=2$) yarışmalar menüsünde olduğu görülmektedir.

Ortaokul öğretmenleri; ($f=45$) videolar, ($f=29$) sunular, ($f=18$) doküman, ($f=16$) görseller, ($f=4$) haberler ve ($f=1$) e-kitap bölümünde içerikler hakkında bilgi sahibi olduklarını ifade etmektedir. Öğretmenler e-kurs modülünde; ($f=42$) kazanım testlerini indirme konusunda ve ($f=26$) destekleme kurslarına başvurma konusunda EBA hakkında bilgi sahibi olduklarını belirtmektedir. Öğretmenler ($f=18$) uygulamalar modülünde bilgi sahibi olduklarını ifade etmektedir.

EBA Ders modülünde; ($f=7$) konu anlatımları bölümünde ve ($f=4$) tartışma bölümünde ortaokul öğretmenleri EBA hakkında bilgi sahibi olduklarını ifade etmektedir. Öğretmenler, ($f=7$) bloglar hakkında, ($f=3$) paylaşım modülünde ve son olarak ($f=2$) yarışmalar menüsünde bilgi sahibi olduklarını belirtmektedir.

EBA hakkında bilgi sahibi olduğunu belirten ortaokul öğretmenlerinden bazıları düşüncelerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₂₄) "...EBA hakkında yeterli bilgiye sahip olduğumu düşünüyorum. Özellikle e-kurs modülünden kazanım testlerini indirme ve EBA da yer alan içerik modüllerinden sıklıkla faydalaniyorum..."

(Ö₆₇) "...EBA kullanımı konusunda kendimi yetkin görüyorum. Branşım ile ilgili olan dokümanlardan faydalanabiliyorum. Ayrıca kendi yaptığım çalışmaların EBA üzerinden paylaşımını yapabiliyorum..."

(Ö₁₂₄) "...e-kurs modülünde yer alan kazanım testlerinden faydalanıyorum. Ayrıca çeşitli görsel ve dokümanlarla öğrencilerin dikkatini çekmeye çalışıyorum..."

(Ö₁₃₈) "...EBA' da yer alan içerikleri kolayca takip edebiliyor ve indirebiliyorum. Ayrıca bloglarda yer alan yazıları okuyorum..."

(Ö₁₅₃) "...EBA da ki çeşitli eğitim portallerinden ve yine aynı şekilde e-içeriklerden ders esnasında sıklıkla faydalanıyorum..."

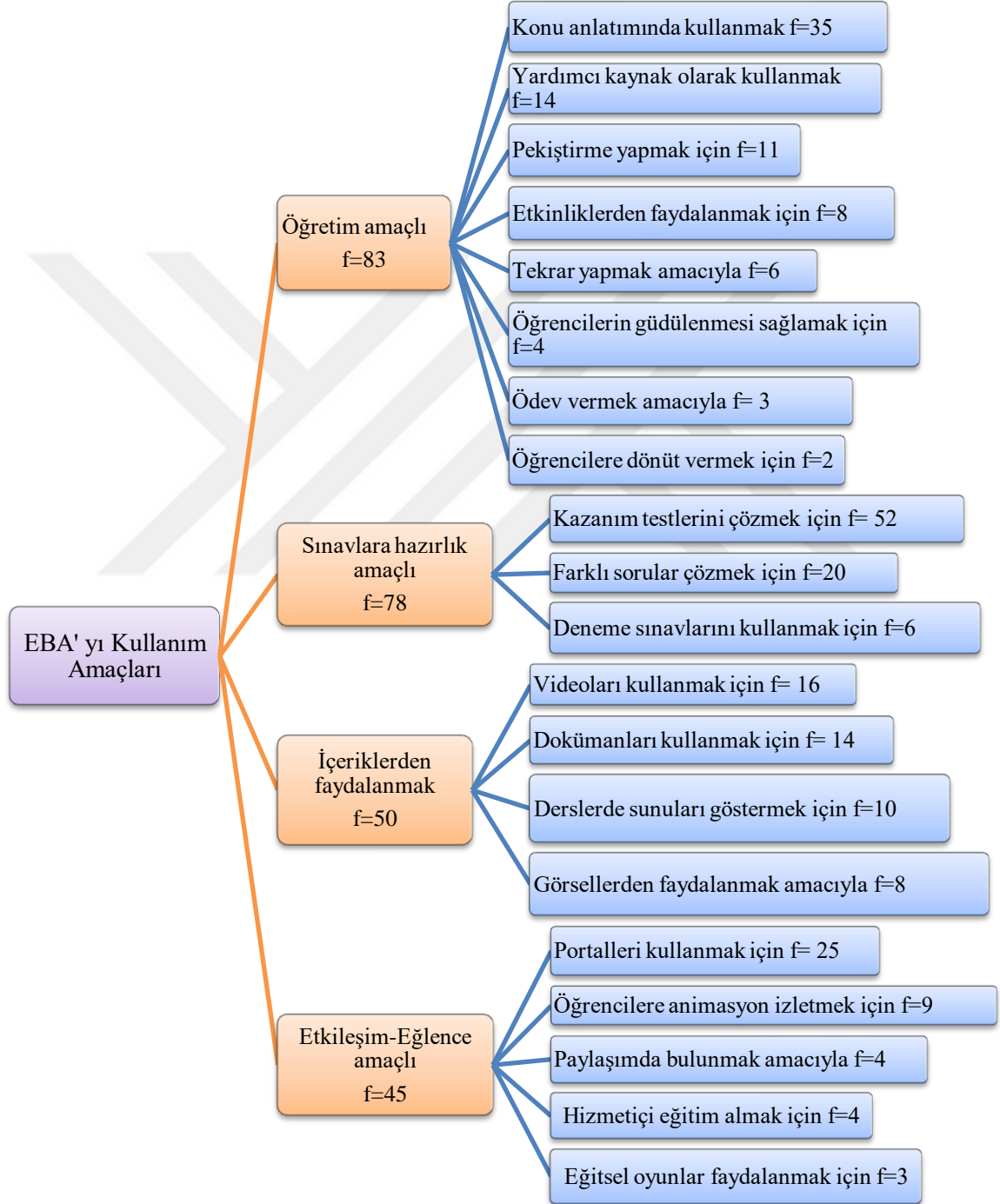
Şekil 5.4. EBA hakkında bilgi sahibi olmayan öğretmen görüşleri

Şekil 5.4'e göre yedi ortaokul öğretmeni EBA hakkında hiçbir bilgilerinin olmadığını belirtmektedir.

5.2. Ortaokul Öğretmenlerinin EBA' yı Kullanım Amaçları

Araştırmanın ikinci alt problemi “Öğretmenler EBA' yı daha çok hangi amaçla kullanmaktadırlar?” şeklinde belirlenmiştir.

Ortaokul öğretmenlerinin EBA' yı kullanım amaçlarına ait frekanslar hesaplanarak Şekil 5.5' de verilmiştir.

Şekil 5.5. Öğretmenlerin EBA' yı kullanım amaçları hakkındaki görüşleri

Şekil 5.5' e göre ortaokul öğretmenleri EBA' yı; (f=83) öğretim amaçlı, (f=78) sınavlara hazırlık amaçlı, (f=50) içeriklerden faydalanmak ve (f=45) etkileşim-eğlence amaçlı kullandıklarını ifade etmektedir. Öğretim amaçlı kullanan ortaokul öğretmenleri; (f=35) konu anlatımında, (f=14) yardımcı kaynak olarak, (f=11) pekiştirme yapmak, (f=8) etkinliklerden faydalanmak, (f=6) tekrar yapmak, (f=4) öğrencilerin güdülenmesini sağlamak, (f=3) ödev vermek amacıyla ve son sırada (f=2) öğrencilere dönüt vermek için EBA' yı kullandıklarını belirtmektedir.

Sınavlara hazırlık amaçlı; (f=52) derslerde kazanım testlerini çözmek, (f=20) farklı sorular çözmek, (f=6) deneme sınavları için EBA' yı kullandıklarını ifade etmektedir. İçeriklerden faydalanmak amacıyla; (f=16) videoları kullanmak, (f=14) dokümanları kullanmak, (f=10) derslerde sunuları göstermek ve (f=8) görsellerden faydalanmak amacıyla EBA' yı kullandıklarını ifade etmektedir.

EBA' yı etkileşim-eğlence amaçlı kullandıklarını belirten ortaokul öğretmenleri; (f=25) portalleri kullanmak, (f=9) öğrencilere animasyon izletmek, (f=4) paylaşımda bulunmak ve (f=3) eğitsel oyunlardan faydalanmak için şeklinde görüşlerini ifade etmektedir.

Ortaokul öğretmenlerinden bazıları EBA' yı kullanım amaçlarını aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₁₆) “...konu anlatımları ve alıştırmalar sayesinde konuların tekrarını ve pekiştirmesini yapmak amacıyla...”

(Ö₁₉) “...EBA' da var olan oyunlar ile matematiği daha eğlenceli hale getirmek, animasyonlar ve videolar aracılığıyla öğrencilerin ilgisini çekmek amacıyla...”

(Ö₈₄) “...EBA' yla birlikte e-kitap ve dinleme metinleri ile öğretime zenginlik ve çeşitlilik getiriyor, kazanım testleriyle öğrencilerimin sınavlara hazırlanmasını sağlıyorum...”

(Ö₉₂) “...EBA' yı çoklu zekâ kuramına göre eğitim ortamını ve araçlarını çeşitlendirmek, görsellerle ilgi çekici hale getirmek amacıyla kullanıyorum...”

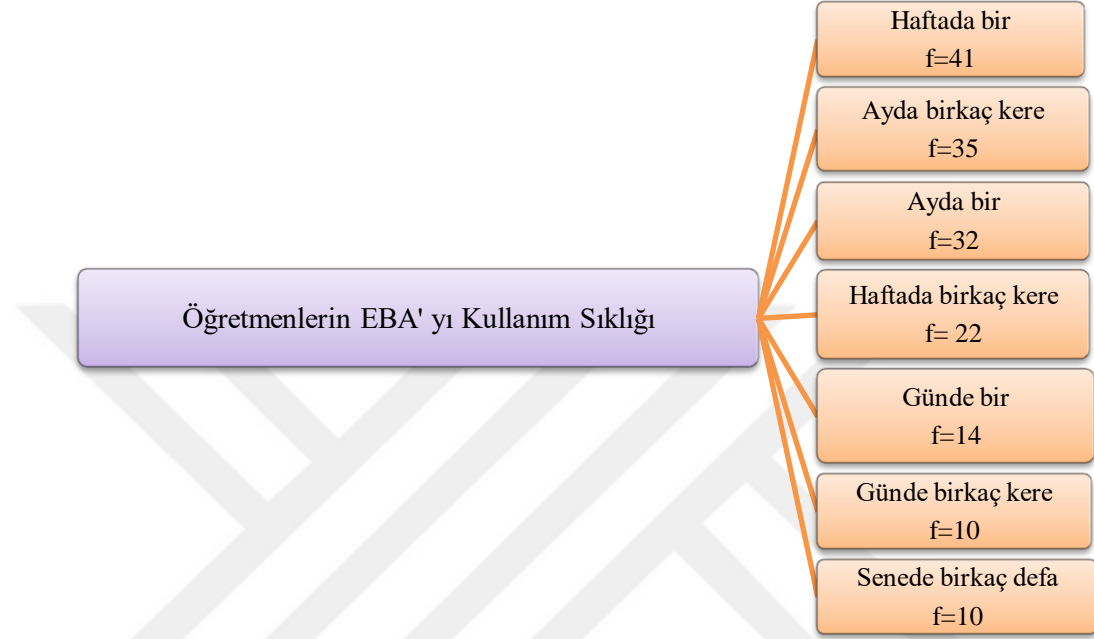
(Ö₁₅₇) “...öğrencilerime slayt ve video izleterek eğitimde görselliği sağlamak ve deneme sınavı ve kazanım testlerini kullanarak öğrencilerimin TEOG'a en iyi şekilde hazırlanmalarını sağlamak amacıyla kullanıyorum...”

(Ö₁₆₀) “...EBA' da yer alan farklı okullardaki öğrencilerin yapmış olduğu çalışmalarını öğrencilere göstererek öğrencilerde farkındalık oluşmasını sağlıyorum...”

5.3. Ortaokul Öğretmenlerinin EBA' yı Kullanım Sıklığı

Araştırmanın üçüncü alt problemi “Öğretmenler EBA' yı ne sıklıkta kullanmaktadır?” şeklinde belirlenmiştir.

Ortaokul öğretmenlerinin EBA' yı kullanım sıklığına ait frekanslar hesaplanarak Şekil 5.6' da gösterilmiştir.

Şekil 5.6. Ortaokul öğretmenlerinin EBA' yı kullanım sıklığı

Şekil 5.6' ya göre ortaokul öğretmenlerin çoğunluğu ($f=41$) haftada bir kez EBA' yı kullandığını, sonrasında ($f=35$) ayda birkaç kere EBA' yı kullandığını belirtmektedir. Ortaokul öğretmenleri en az ($f=10$) günde birkaç kere ve senede birkaç kere EBA' yı kullandığını belirtmektedir.

Ortaokul öğretmenlerinden bazıları EBA' yı kullanım sıklığıyla ilgili görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₄₈) “...ayda birkaç kere gerektiğçe kullanıyorum...”

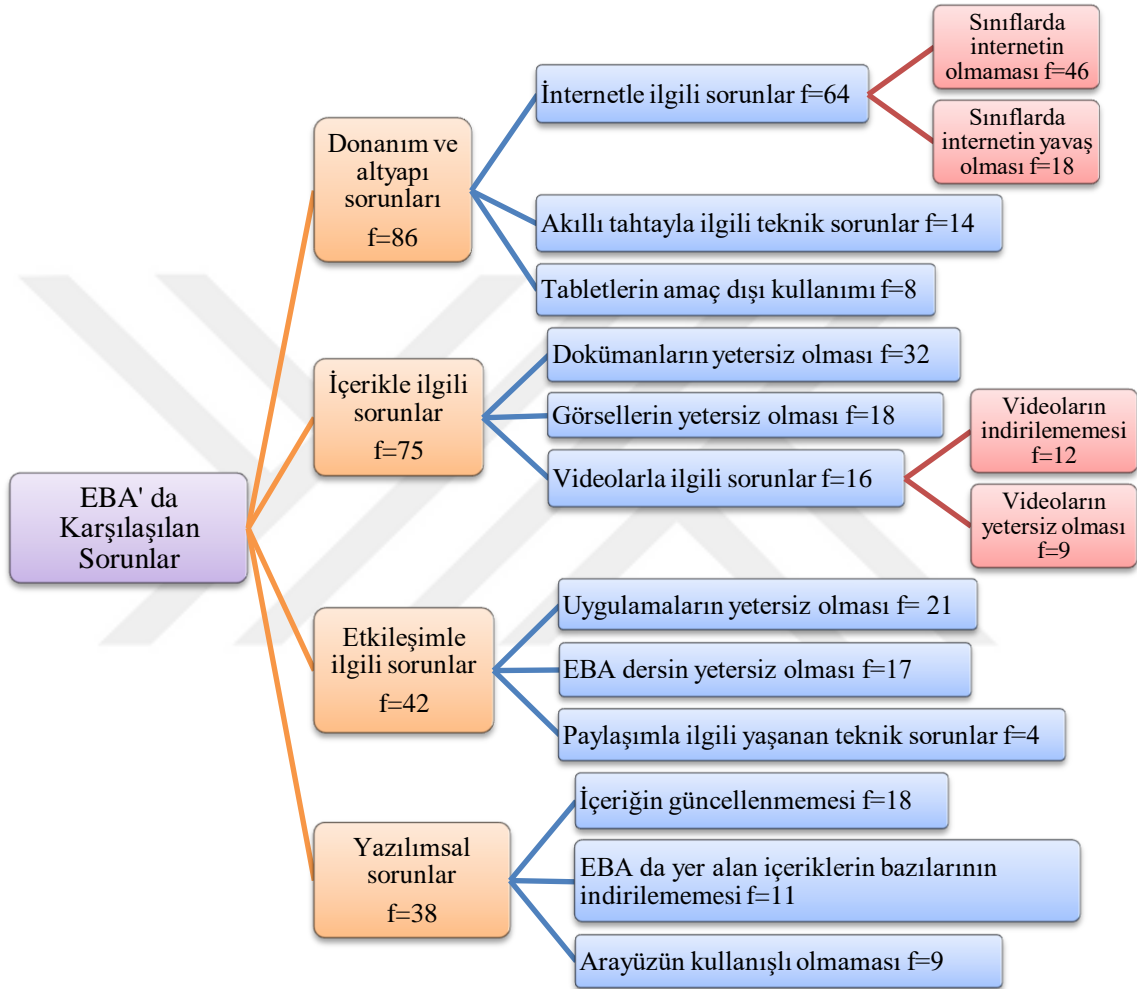
(Ö₈₇) “...günde birkaç kere video ve doküman indirmek için kullanıyorum...”

(Ö₁₅₉) “...okulumuzda yeteri kadar internet bağlantısı olmadığı için haftada birkaç kez kullanıyorum...”

5.4. Ortaokul Öğretmenlerinin EBA'yı Kullanırken Karşılaştığı Sorunlar

Araştırmanın dördüncü alt problemi “Öğretmenlerin EBA' yı kullanırken karşılaştıkları sorunlar nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir.

Ortaokul öğretmenlerinin EBA' yı kullanırken karşılaştıkları sorunlara ait frekanslar hesaplanarak Şekil 5.7' de verilmiştir.

Şekil 5.7. Öğretmenlerin EBA da karşılaştıkları sorunlar hakkındaki görüşleri

Şekil 5.7' ye göre ortaokul öğretmenleri EBA' yla ilgili en fazla (f=86) donanım ve altyapıyla ilgili, ikinci sırada (f=75) içerikle ilgili, üçüncü sırada (f=42) etkileşimle ilgili ve son sırada (f=38) yazılımsal sorunlar yaşadıklarını belirtmektedirler.

Öğretmenlerin donanım ve altyapı boyutuyla ilgili yaşadıkları sorunlara bakıldığında en fazla (f=64) internet kaynaklı sorunlar yaşadıklarını ifade etmektedirler. İnternet kaynaklı sorunları da (f=46) okullarda internet olmaması ve (f=18) okullarda internetin yavaş olması şeklinde belirtmektedirler. Ortaokul öğretmenleri internet kaynaklı sorunlardan sonra en fazla (f=14) akıllı tahtaya ilgili teknik sorunlar yaşadıklarını ve son sırada da (f=8) tabletlerin amaç dışı kullanımı şeklinde düşüncelerini ifade etmektedir.

İçerikle ilgili sorun yaşadıklarını belirten ortaokul öğretmenleri; en fazla (f=32) dokümanların yetersiz olması sonrasında (f=18) görsellerin yetersiz olması ve son

sırada (f=16) videolarla ilgili sorunlar şeklinde düşüncelerini ifade etmektedirler. Videolarla ilgili yaşanan sorunlara bakıldığında (f=12) videoların indirilememesi ve (f=9) videoların yetersiz olması görülmektedir. Öğretmenlerin etkileşimle ilgili yaşadıkları sorunlara bakıldığında ise (f=21) uygulamaların yetersiz olması, (f=17) EBA Dersin yetersiz olması ve (f=4) paylaşım ile ilgili yaşanan teknik sorunlar olduğu şeklinde sıralamışlardır.

EBA' yla ilgili yazılım kaynaklı sorunlar yaşadıklarını belirten ortaokul öğretmenleri; (f=18) içeriğin güncellenmemesi, (f=11) EBA' da yer alan bazı içeriklerin indirilememesi ve (f=9) arayüzün kullanışlı olmaması şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir.

Ortaokul öğretmenlerinden bazıları EBA' yı kullanırken karşılaştıkları sorunlarla ilgili görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₆₇) “ ...okulda kullanımı için internet sıkıntı olabiliyor. Aradığımızı bulmakta zorluk çekiyoruz. Bazı bölümler karışık gelebiliyor ...”

(Ö₇₉) “ ...sınıflarda internet bağlantısı olmaması, içeriğin açılmasının çok uzun süre bekletmesi bazen de akıllı tahtadaki arızalar. Ayrıca bazı anlatımlarda konunun çoğu yönü eksik bırakılıyor...”

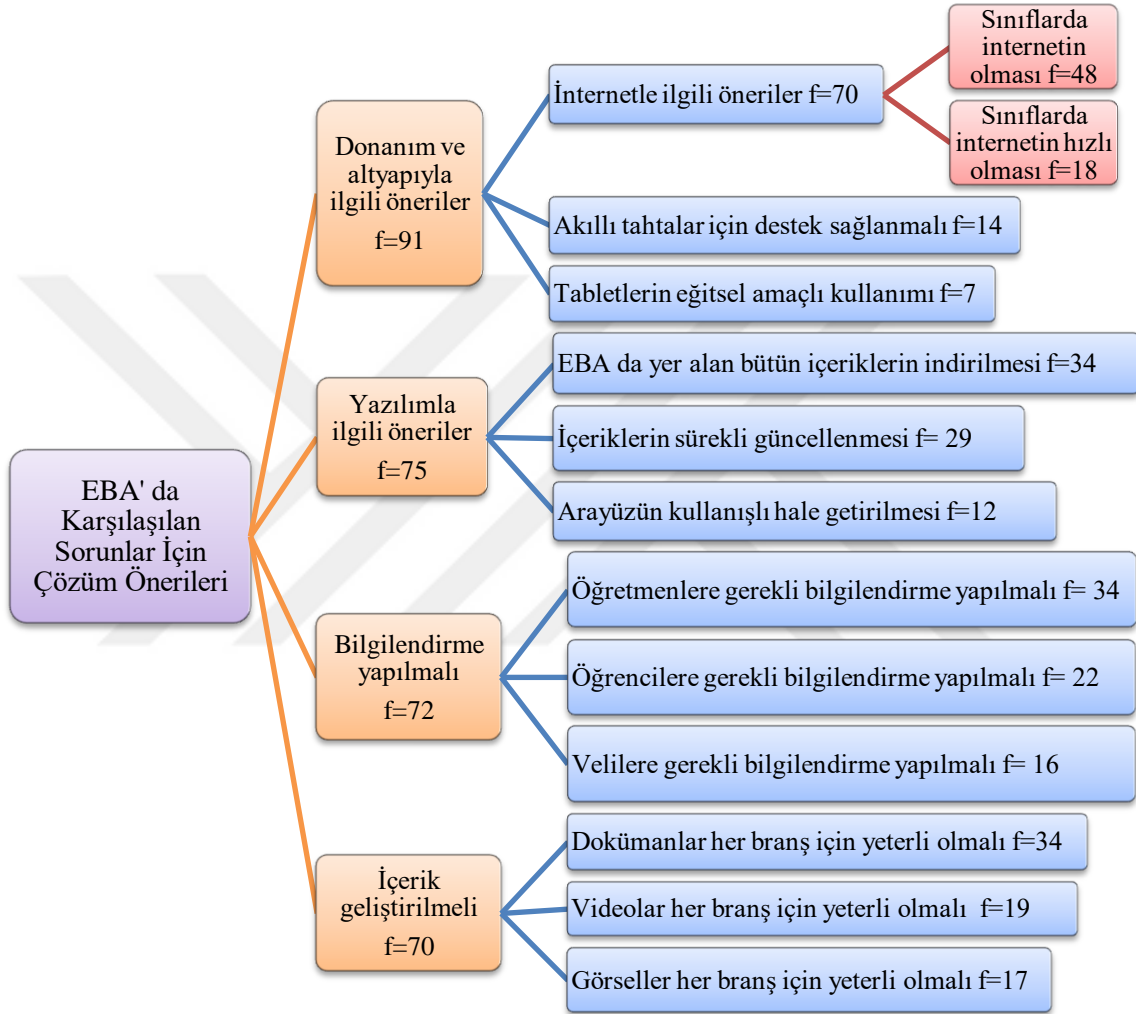
(Ö₈₆) “ ...EBA' da diğer dersler için olan uygulamaları, dokümanları ve içerikleri gördüğümde benim dersim için bunların olmaması benim için çok büyük bir sorun ...”

(Ö₉₈) “ ...EBA' da yer alan videoların indirilememesi. Okulumuzda internet olmaması...”

5.5. Ortaokul Öğretmenlerine Göre EBA' nın Etkili Bir Şekilde Kullanılması İçin Yapılması Gerekenler

Araştırmanın beşinci alt problemi “Öğretmenlerin EBA’ yı kullanırken karşılaştıkları sorunlar nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir.

Ortaokul öğretmenlerine göre EBA’ nın etkili bir şekilde kullanılması için yapılması gerekenlere ait frekanslar hesaplanarak Şekil 5.8’ de gösterilmiştir.

Şekil 5.8. Ortaokul öğretmenlerine göre EBA’ nın etkili bir şekilde kullanılması için yapılması gerekenler

Şekil 5.8' e göre ortaokul öğretmenleri; en fazla (f=91) donanım ve altyapıyla, ikinci sırada (f=75) yazılımla, üçüncü sırada (f=72) bilgilendirmeye ilgili ve son sırada (f=70) içeriğin geliştirilmesi şeklinde önerilerde bulunmaktadır.

Şekil 5.8' e göre öğretmenlerin donanım ve altyapıyla ilgili önerilerine bakıldığında en fazla (f=70) internet hizmetine önerilerde bulunduğu görülmektedir. İnternetle ilgili önerilerini (f=48) okullara internetin temin edilmesi ve (f=18) okullarda internetin hızlı olması şeklinde ifade etmektedirler. Ortaokul öğretmenlerinin donanım ve altyapıyla ilgili diğer önerilerine bakıldığında; (f=14) akıllı tahtalar için teknik destek sağlanmalı ve (f=7) tabletlerin eğitsel amaçlı kullanımı şeklinde düşüncelerini ifade ettiği görülmektedir.

Yazılımla ilgili önerilerde bulunan öğretmenler en fazla (f=34) EBA' da yer alan bütün içeriklerin indirilebilmesini, ikinci sırada (f=29) içeriklerin sürekli olarak güncellenmesi ve son sırada (f=12) arayüzün kullanışlı hale getirilmesi şeklinde düşüncelerini belirtmektedir. Bilgilendirme yapılmalı şeklinde düşüncelerini ifade eden ortaokul öğretmenleri; (f=34) öğretmenlere, (f=22) öğrencilere ve (f=16) velilere gerekli bilgilendirmenin yapılması şeklinde önerilerde bulunmaktadır.

İçeriğin geliştirilmesi şeklinde öneride bulunan öğretmenlerin; (f=34) dokümanların her branş için yeterli olması, (f=19) videoların her branş için yeterli olması ve (f=17) görsellerin her branş için yeterli olması şeklinde düşüncelerini ifade ettiği görülmektedir.

Ortaokul öğretmenlerinden bazıları EBA' nın daha etkili bir şekilde kullanılması için yapılması gerekenlerle ilgili görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₇₄) “ ...öncelikle okullara akıllı tahtanın gelmesi gerekmektedir. Çoğu öğrencimizin evinde internet bulunmadığı için okuldaki imkânlardan yararlanması için öncelikle akıllı tahta ve internet sorunu çözülmelidir ...”

(Ö₇₉) “...içeriğe ulaştırmayı geciktiren kullanıcı adı, şifre girmenin zaman alması sonrasında internet hızının yavaşlığıyla ilgili problemlerin derse başlamayı iyice geciktirmesi; ayrıca öğrencilerin evlerinde bilgisayar ve internet bağlantısının olmaması gibi sorunlara çözüm bulunması şarttır. İçeriğin kalabalık, karmaşık olmasındansa nitelikli olup; basit, orta düzey ve zor gibi kategorilere ayrılması daha da güzel olacaktır ...”

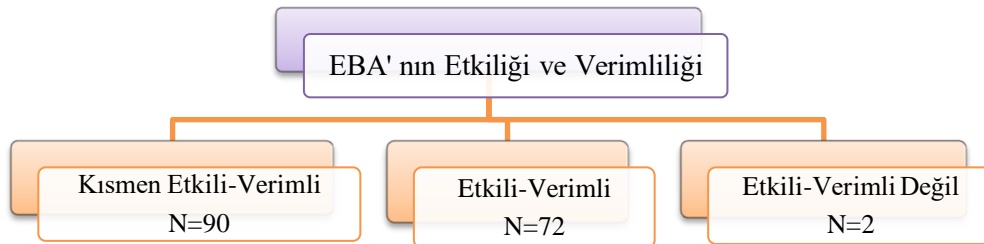
(Ö₁₁₈) “ ...her çocuğa internet paketi olan bir tablet verilmesi veya içerisinde kaynak kitap testlerin olduğu bir tablet verilmesi. Çünkü maddi durumu olmayan çocuklar kaynak alamıyor ...”

(Ö₁₅₀) “ ...öncelikle altyapının eksiksiz olması gerekir. Eğitimcilerin konuya tamamen hâkim olmaları lazım. EBA' da ki konuların sürekli güncellenmesi ve çeşitliliğin artırılması lazım ...”

5.6. Ortaokul Öğretmenlerinin EBA' nın Eğitim Öğretim Açısından Etkililiği ve Verimliliği Hakkındaki Görüşleri

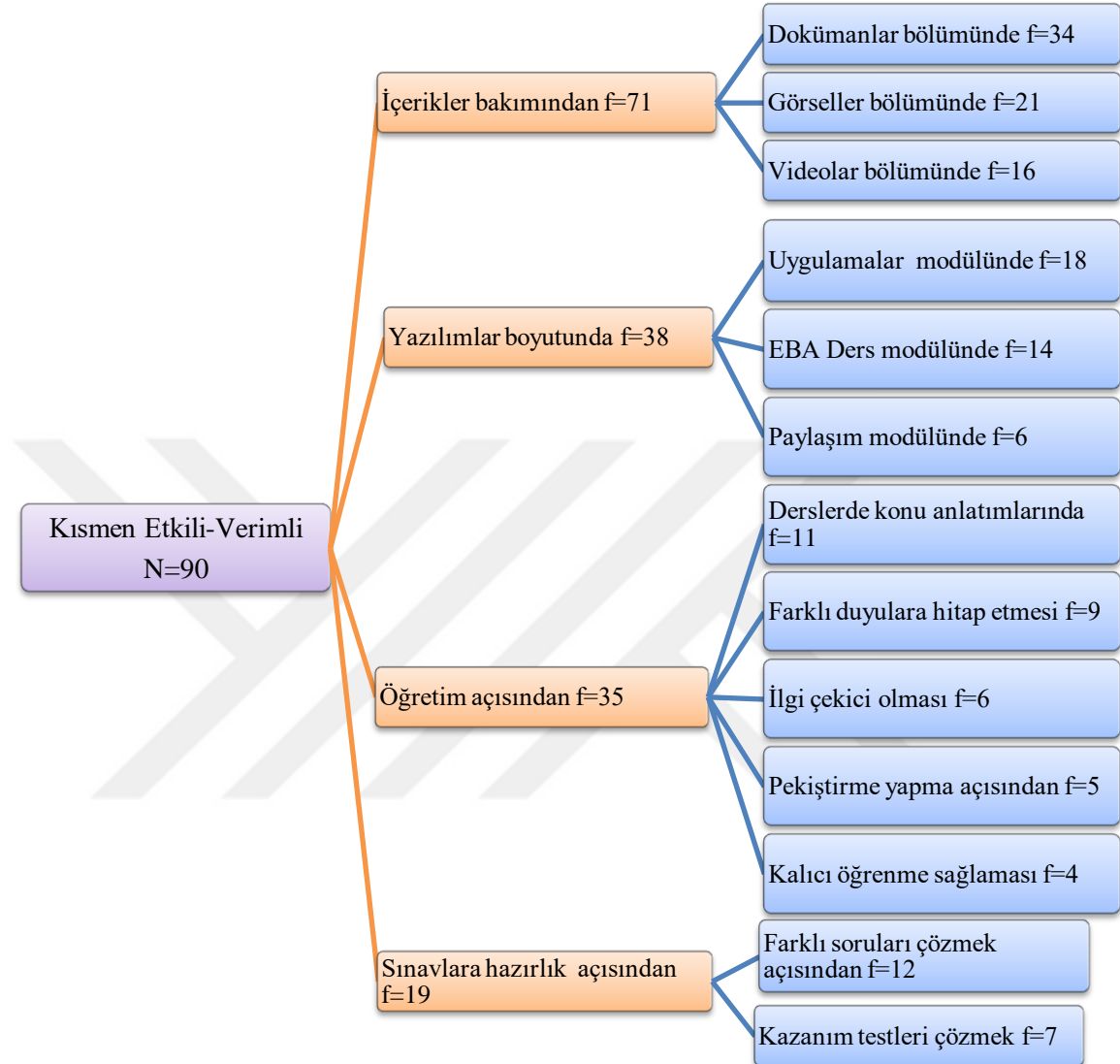
Araştırmanın altıncı alt problemi “EBA' nın etkililiği ve verimliliği hakkındaki öğretmen görüşleri nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir.

Ortaokul öğretmenlerinin EBA' nın eğitim öğretim açısından etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşlerine ait frekanslar hesaplanarak Şekil 5.9' da gösterilmiştir.

Şekil 5.9. Ortaokul öğretmenlerinin EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşleri

Şekil 5.9' a göre ortaokul öğretmenleri EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşleri (N=90) kısmen etkili-verimli, (N=72) etkili-verimli ve (N=2) etkili-verimli değil şeklinde sıralanmıştır.

Şekil 5.10. EBA' nın eğitim-öğretim açısından kısmen etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri

Şekil 5.10' a göre EBA' nın eğitim-öğretim açısından kısmen etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenleri; birinci sırada (f=71) içerikler bakımından, ikinci sırada (f=38) yazılımlar boyutunda, üçüncü sırada (f=35) öğretim açısından ve son sırada (f=19) sınavlara hazırlık açısından şeklinde ifade etmektedirler. Ortaokul öğretmenleri; (f=34) dokümanlar bölümünde, (f=21) görseller bölümünde ve (f=16) videolar bölümünde içerikler bakımından EBA' nın eğitim-öğretim açısından kısmen etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirtmektedir. Yazılım boyutunda; (f=18) uygulamalar modülünde, (f=14) EBA Ders modülünde ve (f=6) paylaşım modülünde EBA' nın eğitim-öğretim açısından kısmen etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini ifade etmektedir.

Öğretim açısından; (f=11) derslerde konu anlatımlarında kullanılması, (f=9) farklı duylara hitap etmesi, (f=6) ilgi çekici olması, (f=5) pekiştirme yapma açısından ve (f=4) kalıcı öğrenme sağlaması bakımından EBA' nın kısmen etkili-verimli olduğu

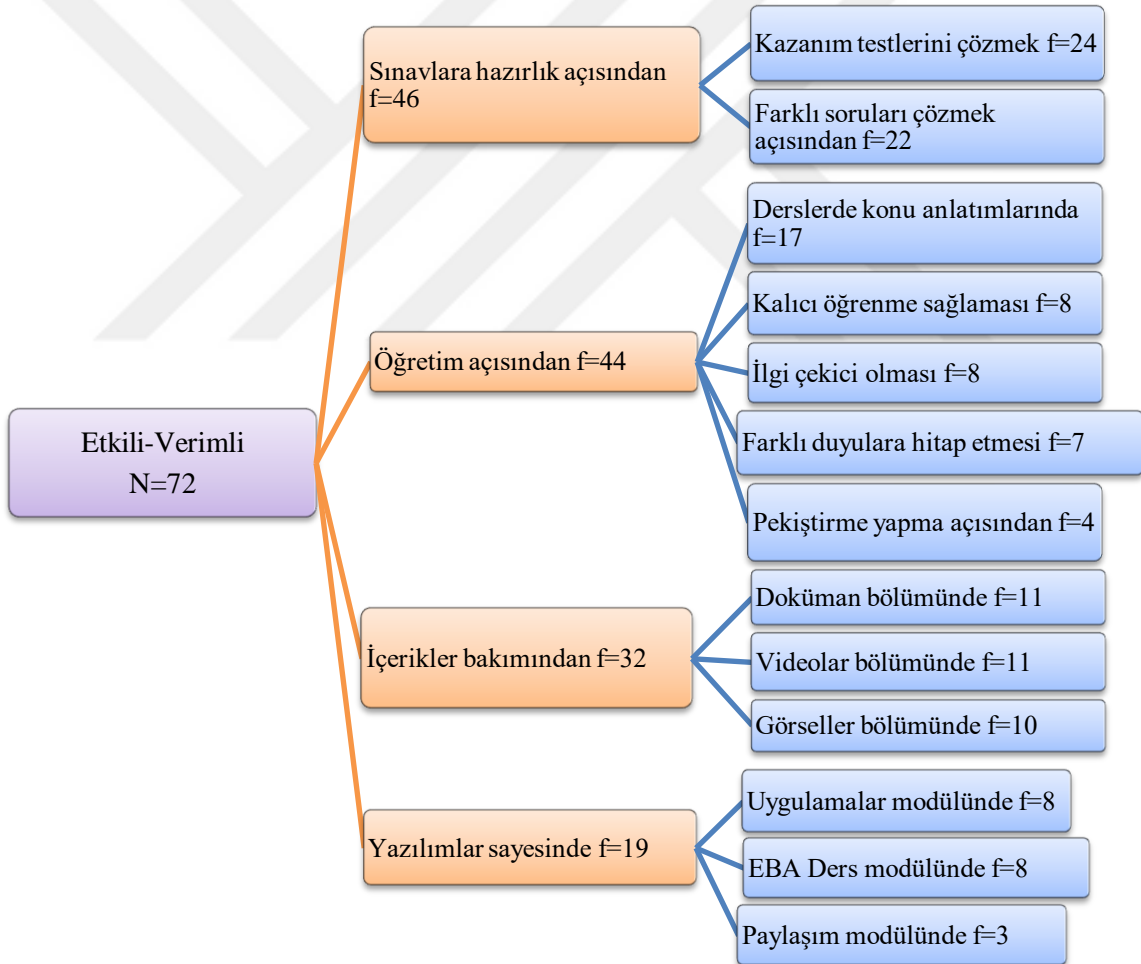
yönünde düşüncelerini belirtmektedir. Sınavlara hazırlık açısından; (f=12) farklı soruları çözmek ve (f=7) kazanım testlerini çözmek gibi maddelerden dolayı ortaokul öğretmenleri EBA' nın eğitim-öğretim açısından kısmen etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini ifade etmektedir.

EBA' nın eğitim-öğretim açısından kısmen etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirten bazı ortaokul öğretmenlerinin görüşleri aşağıdaki gibidir.

(Ö₅₅) "...içerikler geliştirilir ve yeterli düzeyde olursa ayrıca EBA ile ilgili diğer alandaki öğretmen arkadaşlara ve öğrencilere içerik yönetimi ile ilgili bilgilendirme yapılırsa verimliliğin daha da artacağına inanıyorum ..."

(Ö₇₁) "... EBA' da yer alan görsellerin,videoların ve dokümanların az da olsa öğrencinin ilgisini çektiğini ve öğrenmenin gerçekleşmesine katkıda bulunduğunu düşünüyorum..."

(Ö₁₀₃) "...EBA Ders bölümü sayesinde öğrencilere videoları izleterek yeterli olmasa da kalıcı öğrenmenin sağlandığını düşünüyorum..." "

Şekil 5.11. EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri

Şekil 5.11' e göre EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenleri; (f=46) sınavlara hazırlık açısından, (f=44) öğretim açısından, (f=32) içerikler bakımından ve son olarak (f=19) yazılımlar sayesinde şeklinde belirtmektedir.

Sınavlara hazırlık açısından; (f=24) kazanım testlerini çözmek ve (f=22) farklı soruları çözmek gibi maddelerden dolayı ortaokul öğretmenleri EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini ifade etmektedir. Öğretim açısından; (f=17) derslerde konu anlatımlarında, (f=8) kalıcı öğrenme sağlaması, (f=8) ilgi çekici olması, (f=7) farklı duylara hitap etmesi ve (f=4) pekiştirme yapma açısından EBA' nın etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirtmektedir.

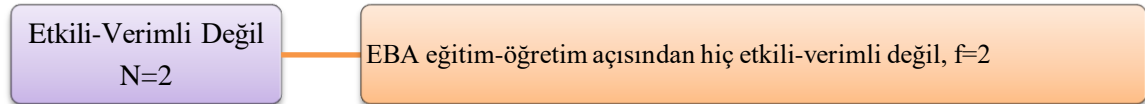
Ortaokul öğretmenleri; (f=11) doküman bölümünde, (f=11) videolar bölümünde ve (f=10) görseller bölümünde içerikler bakımından EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirtmektedir. Yazılım boyutunda; (f=8) uygulamalar modülünde, (f=8) EBA Ders modülünde ve (f=3) paylaşım modülünde EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini ifade etmektedir.

EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirten bazı ortaokul öğretmenlerinin görüşleri aşağıdaki gibidir.

(Ö₈₈) “...kazanımların aktarımında ve tekrarında zamandan kazandırıyor. Bir ders saatinde daha fazla örnek soru çözümünü sağlıyor. Özellikle üç boyutlu ve soyut düşünülmesi gereken konularda videolarla kolaylık sağlar ...”

(Ö₉₂) “...EBA öğrencilerin derslerde sıkılmasını engelleyerek başarının artmasına yardımcı oluyor. Özellikle görsel zekâ ve hafıza yönünden başarılı öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırarak başarıyı artırıyor ...”

(Ö₁₆₀) “...dersin işlenişini daha zengin hale getirmesi görsel-işitsel olarak eğitimin daha kalıcı ve anlaşılır hale gelmesine olanak sağlar. Ülkenin herhangi bir yerinde yapılan bir çalışma örneğinin öğrenciler tarafından görülerek öğrenmelerinin daha kalıcı hale gelmesi sağlanabilir ...”

Şekil 5.12. EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkili ve verimli olmadığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri

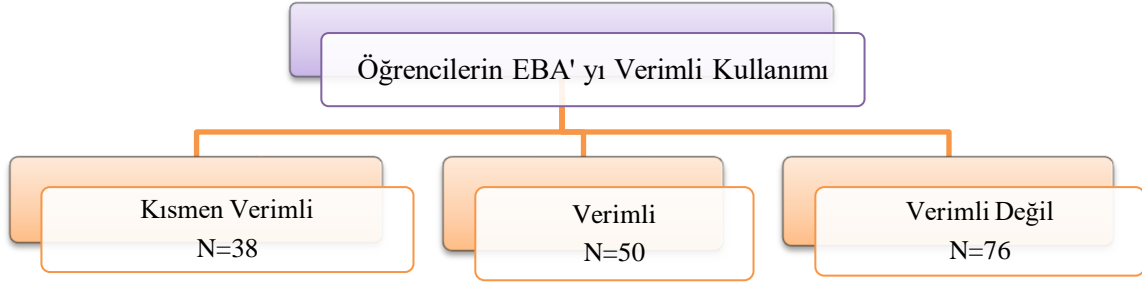
Şekil 5.12' ye göre ortaokul öğretmenlerinden iki tanesi EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkili olmadığını belirtmektedir. Bu öğretmenlerden bir tanesi görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₁₅₈) “...kendi branşım açısından verimliliğin ve etkililiğin olmadığı düşüncesindeyim. Zira EBA' ya gelene kadar faydalandığım bir çok internet adresi var zaten. EBA' yı kullanmam için bunların kalitesini aşan bir EBA istiyorum ...”

5.7. Ortaokul Öğretmenlerinin, Öğrencilerin EBA' yı Verimli Bir Şekilde Kullanımı Hakkındaki Görüşleri

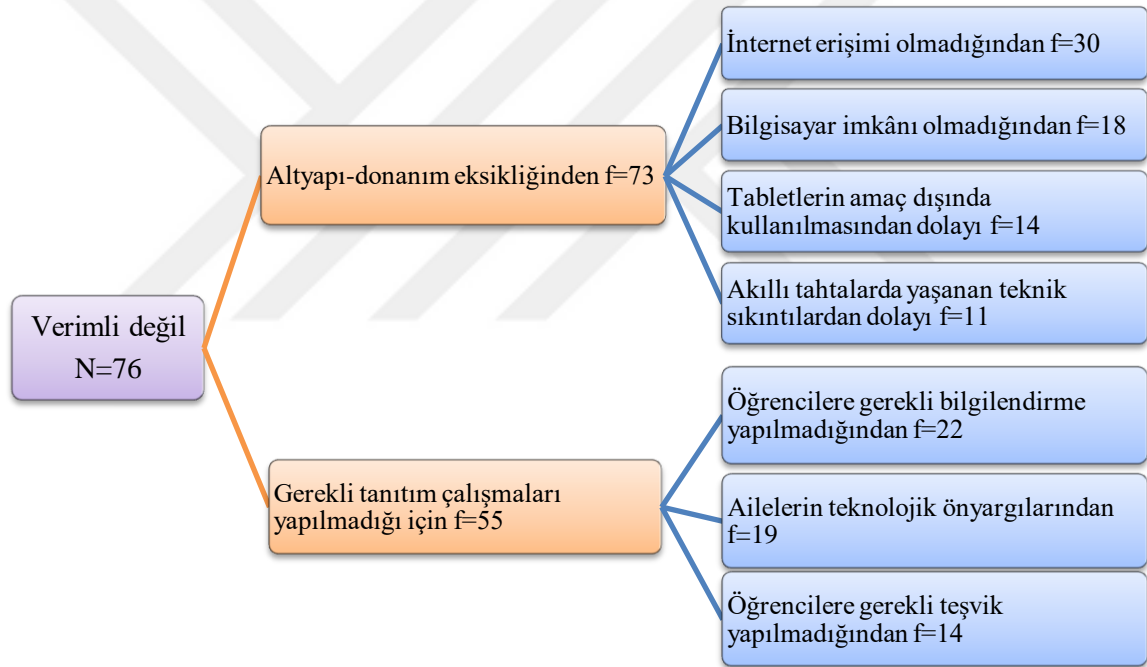
Araştırmanın yedinci alt problemi “Öğrencilerin EBA' yı verimli kullanımı hakkında öğretmen görüşleri nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir.

Ortaokul öğretmenlerinin, öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullanımı hakkındaki görüşlerine ait frekanslar hesaplanarak Şekil 5.13' te gösterilmiştir.

Şekil 5.13. Ortaokul öğretmenlerinin, öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullanımı hakkındaki görüşleri

Şekil 5.13' e göre ortaokul öğretmenleri öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullanımı hakkındaki görüşlerine bakıldığında (N=76) verimli değil, (N=50) verimli ve son olarak (N=38) kısmen verimli şeklinde sıralanmıştır.

Şekil 5.14. Öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullanmadığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri

Şekil 5.14' e göre ortaokul öğretmenleri; (f=73) altyapı ve donanım eksikliğinden dolayı ve (f=55) gerekli tanıtım çalışmaları yapılmadığından öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullanmadığı yönünde düşüncelerini ifade etmektedir.

Altyapı ve donanım eksikliği boyutunda; (f=30) internet erişiminin olmaması, (f=18) öğrencilerin bilgisayarlarının olmaması, (f=14) tabletlerin amaç dışında kullanılması ve (f=11) akıllı tahtalarda yaşanan teknik sıkıntılardan dolayı öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullanmadığı yönünde düşüncelerini belirtmektedir.

Gerekli tanıtım çalışmalarının yapılmaması boyutunda; (f=22) öğrencilere gerekli bilgilendirme yapılmadığından, (f=19) ailelerin teknolojik önyargılarından dolayı ve (f=14) öğrencilere gerekli teşvik çalışmaları yapılmadığından dolayı

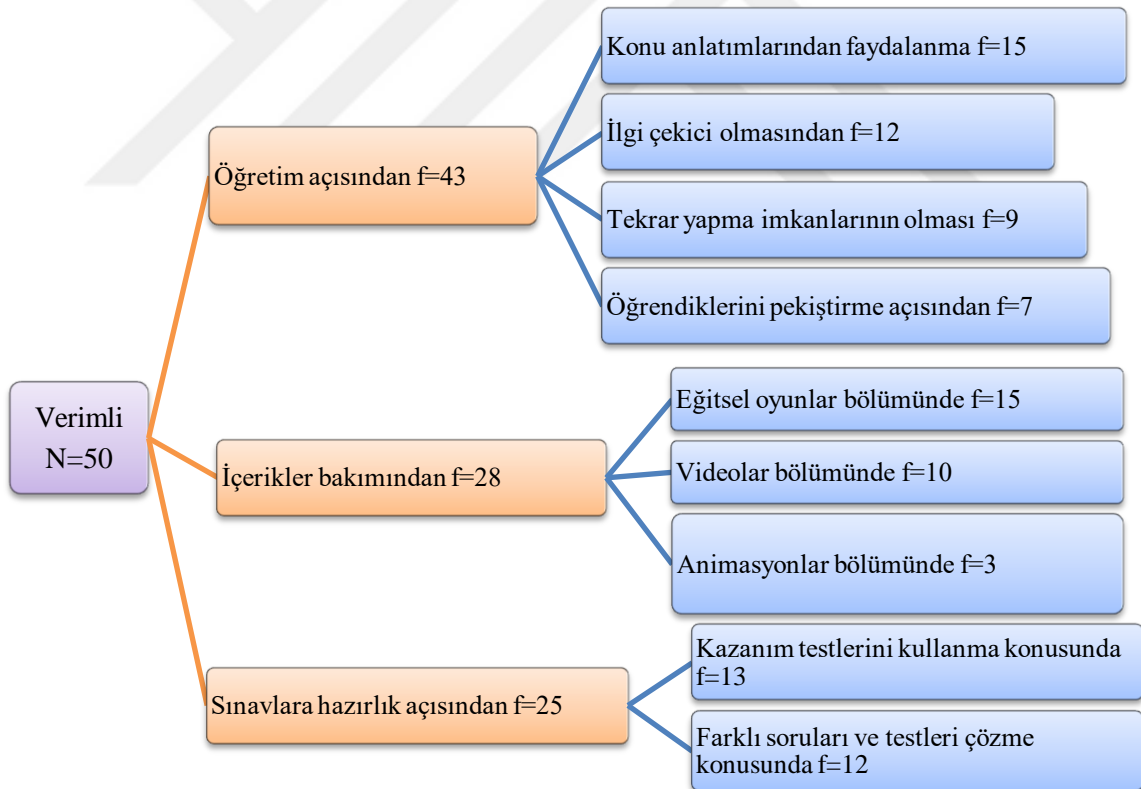
öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullanmadığı yönünde düşüncelerini ifade etmektedir.

Öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullanmadığı yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinden bazıları görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₆₈) "...bir çok öğrencinin evinde ne internet ne de bilgisayar var bu yüzden öğrencilerin EBA' dan hiç faydalanmadığını düşünüyorum. Ayrıca hem öğrencilere hem de ailelere gerekli bilgilendirmenin yapılmadığını düşünüyorum. Ailelere EBA kullanımı hakkında gerekli teşvik yapıldığında EBA kullanımının daha verimli olacağını düşünüyorum..."

(Ö₇₉) "... özellikle kırsal kesimde teknolojinin imkânlarından faydalanmak çok zor. Evlerde ne bilgisayar var ne de internet dolayısıyla öğrenciler EBA' yı hiç kullanamıyor..."

(Ö₁₁₅) "... öğrenciler ve veliler EBA' nın eğitim-öğretime sağlayacağı faydalardan habersiz olduğu için, ayrıca akıllı tahtalarda yaşanan arızaların giderilmemesinden dolayı öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullandığını düşünmüyorum..."

Şekil 5.15. Öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri

Şekil 5.15' e göre ortaokul öğretmenleri; en fazla (f=43) öğretim açısından, ikinci sırada (f=28) içerikler bakımından ve son sırada (f=25) sınavlara hazırlık açısından öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini belirtmektedir.

Öğretim açısından; (f=15) konu anlatımlarından faydalanma, (f=12) ilgi çekici olmasından, (f=9) tekrar yapma imkânlarının olması ve (f=7) öğrendiklerini pekiştirme açısından öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini ifade etmektedir. İçerikler bakımından; (f=15) eğitsel oyunlar bölümünde, (f=10) videolar bölümünde ve (f=3) animasyonlar bölümünde öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini belirtmektedir. Sınavlara hazırlık açısından; (f=13) kazanım testlerini kullanma konusunda ve (f=12) farklı soruları ve testleri çözme konusunda öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullandığını belirtmektedir.

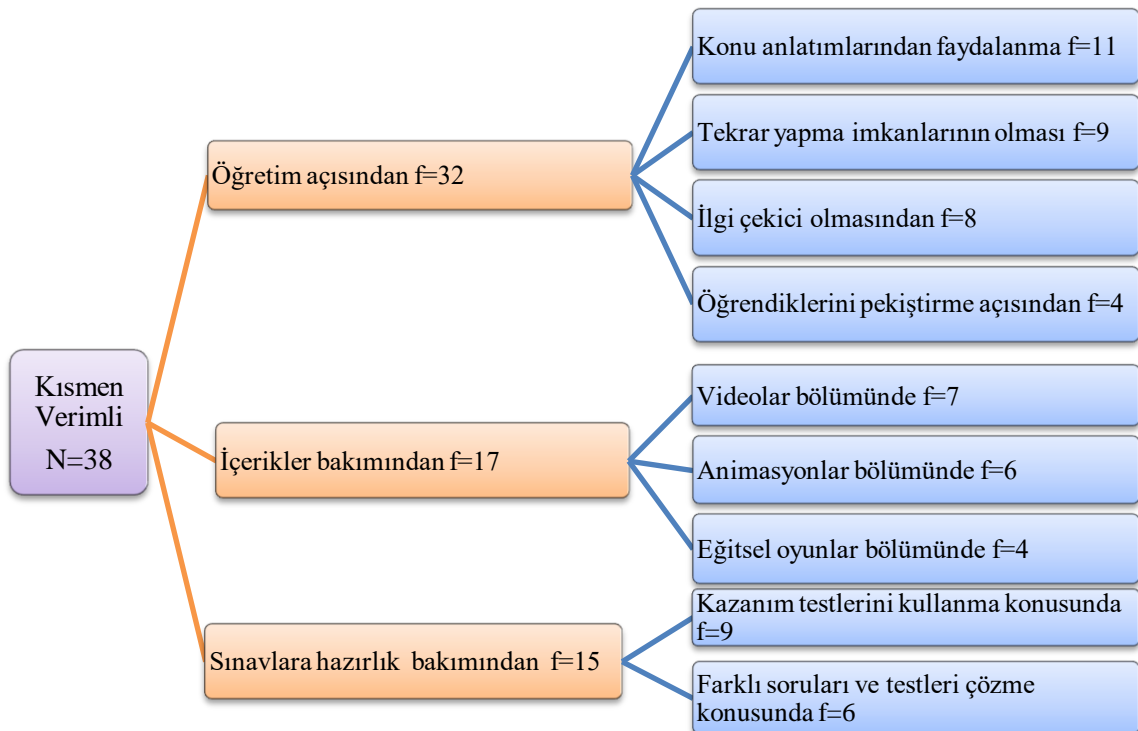
Öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinden bazıları görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₁₀) "... öğrenciler için özellikle animasyonlar ve eğitsel oyunlar öğrenmenin daha zevkli hale gelmesini sağladığından öğrencilerin EBA' dan yeterince faydalandığını düşünüyorum..."

(Ö₃₁) "... EBA da yer alan konu anlatımları sayesinde öğrenciler okulda işlenen dersleri tekrar etme imkânı buluyor. Ayrıca farklı soruları çözme fırsatı yakalıyorlar..."

(Ö₁₂₁) "...öğretmenlerimiz EBA' dan belli sorumluluk ve ödevler verdikleri takdirde ve eksik kalan konuları pekiştirmek isteyen öğrenciler verimli kullanıyorlar kanaatindeyim ..."

(Ö₁₄₁) "... EBA' da yer alan içerikler öğrencinin ilgisini çekiyor ve kazanım testleri ve konu anlatımlarıyla öğrendiklerini pekiştirdiklerini düşünüyorum..."

Şekil 5.16. Öğrencilerin EBA' yı kısmen verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri

Şekil 5.16' ya göre ortaokul öğretmenleri; en fazla (f=32) öğretim açısından, ikinci sırada (f=17) içerikler bakımından ve son sırada (f=15) sınavlara hazırlık bakımından öğrencilerin EBA' yı kısmen verimli bir şekilde kullandıkları yönünde düşüncelerini belirtmektedir.

Öğretim açısından; (f=11) konu anlatımlarından faydalanma, (f=9) tekrar yapma imkânlarının olması, (f=8) ilgi çekici olmasından ve (f=4) öğrendiklerini pekiştirme açısından öğrencilerin EBA' yı kısmen verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini ifade etmektedir.

Ortaokul öğretmenleri içerikler bakımından; en fazla (f=7) videolar bölümünde, ikinci sırada (f=6) animasyonlar bölümünde ve son sırada (f=4) eğitsel oyunlar bölümünde öğrencilerin EBA' yı kısmen verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini belirtmektedir. Sınavlara hazırlık açısından; (f=9) kazanım testlerini kullanma konusunda ve (f=6) farklı soruları ve testleri çözme konusunda öğrencilerin EBA' yı kısmen verimli bir şekilde kullandığını belirtmektedir.

Öğrencilerin EBA' yı kısmen verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinden bazıları görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₆) "... öğrencilerin EBA' yı kısmen verimli bir şekilde kullandıklarını düşünüyorum. Birçok öğrencimin evinde bilgisayar ve internet yok. Onlar okulda EBA' ya girebiliyorlar. Bu kısa zamanda da daha çok EBA' da ki konu anlatımlarını ve kazanım testlerini kullanıyorlar..."

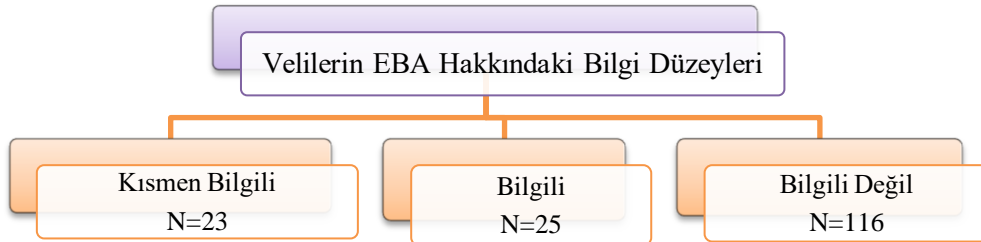
(Ö₁₀₅) "...EBA da ki videolar ve animasyonlar bölümlerinde verimli kullansalar da tam anlamıyla verimli kullanamıyorlar. Çünkü mevcut eğitim sisteminin çocukları sürüklediği çoktan seçmeli tercih yapma sistemine aykırı. Bu sebeple çocuklar gereksiz buluyor. Çünkü sadece test çözerek amaçlarına ulaşacakları konusuna adapte olmuş durumdalar ..."

(Ö₁₁₇) "...teknolojiye meraklı olan öğrenciler EBA' yı en ince ayrıntısına kadar kullanıyor. Ama diğer öğrenciler sadece EBA dan videoları izlemeyi ve sunuları indirmeyi biliyor..."

5.8. Ortaokul Öğretmenlerine Göre Öğrenci Velilerinin EBA Hakkında Bilgi Düzeyleri

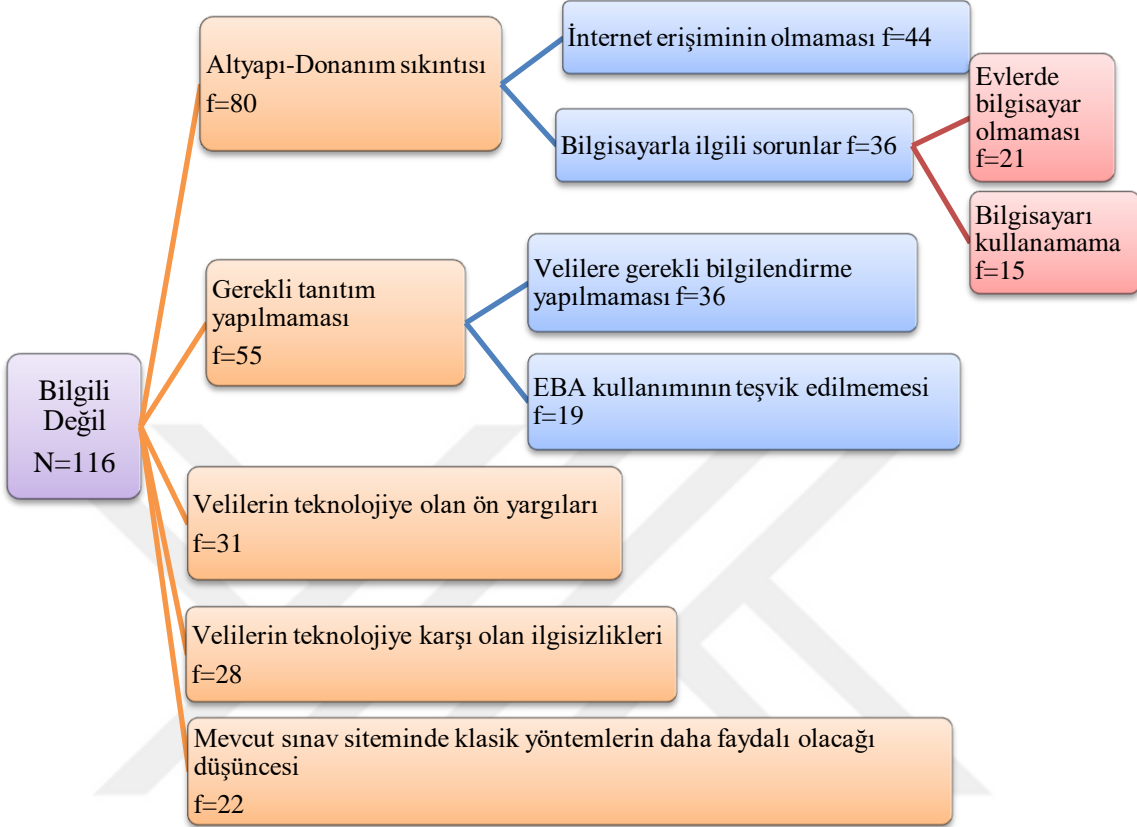
Araştırmanın sekizinci alt problemi "Velilerin EBA' yla ilgili bilgileri hakkında öğretmen görüşleri nelerdir?" şeklinde belirlenmiştir.

Ortaokul öğretmenlerine göre öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgi düzeylerine ait frekanslar hesaplanarak Şekil 5.17' de gösterilmiştir

Şekil 5.17. Ortaokul öğretmenlerine göre öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgi düzeyleri

Şekil 5.17' ye göre ortaokul öğretmenleri öğrenci velilerinin EBA ile ilgili bilgi düzeyleri hakkındaki görüşlerini en fazla (N=116) bilgili değil, ikinci sırada (N=25) bilgili ve sonrasında (N=23) kısmen bilgili şeklinde belirtmektedirler.

Şekil 5.18. Öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgili olmadığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri

Şekil 5.18' e göre ortaokul öğretmenleri bilgi sahibi olmamalarının nedenlerini; (f=80) altyapı ve donanım, (f=55) gerekli tanıtım yapılmamasından dolayı, (f=31) velilerin teknolojiye olan önyargıları, (f=28) velilerin teknolojiye karşı olan ilgisizliklerinden dolayı ve (f=22) mevcut sınav sisteminde klasik yöntemlerin daha faydalı olacağı düşüncesinden dolayı öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgili olmadığı yönünde düşüncelerini ifade etmektedir.

Altyapı ve donanım sıkıntısıyla ilgili; (f=44) internet erişiminin olmaması ve (f=36) bilgisayarla ilgili sorunlar gibi maddelerden dolayı öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgi sahibi olmadıklarını ifade etmektedir. Bilgisayarlar ilgili sorunlara bakıldığında (f=21) evlerde bilgisayar olmaması ve (f=15) velilerin bilgisayarı kullanamaması gibi sebeplerden kaynaklandığını belirtmektedirler.

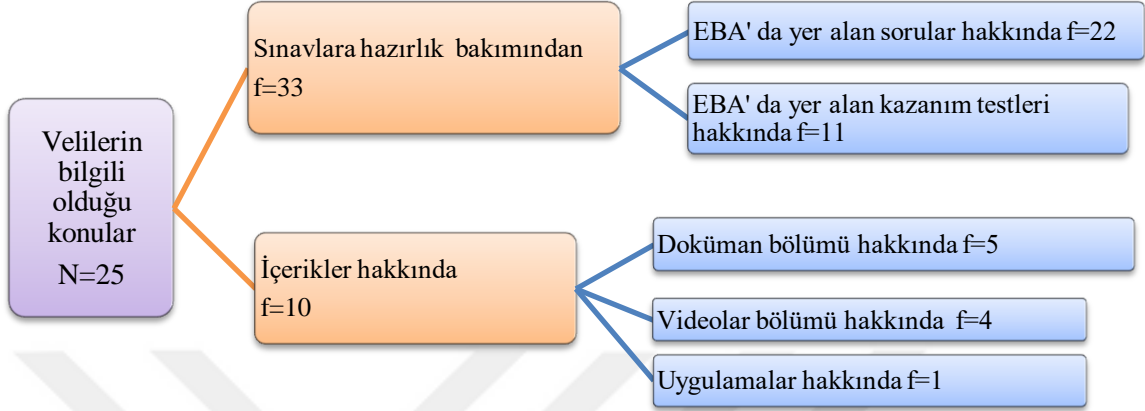
Gerekli tanıtım yapılmamasıyla ilgili; (f=36) velilere gerekli bilgilendirme yapılmaması ve (f=19) EBA kullanımının teşvik edilmesi maddelerden dolayı öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgi sahibi olmadıklarını belirtmektedir.

Öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgili olmadığı yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinden bazıları görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₁₄) “...velilerin teknolojiye karşı olan ilgisizlikleri düşünüldüğünde EBA hakkında bilgi sahibi olamamaların gayet normal olduğunu düşünüyorum...”

(Ö₄₈) “...velilerin evlerinde ne bilgisayar var ne de internet böyle bir durumda velilerin EBA hakkında bilgi sahibi olmamalarına şaşırarak gerekiyor...”

(Ö₁₂₃) “...mevcut sınav sisteminde öğrencilerin evde soru bankalarını çözerek başarılı olacaklarını düşünen veliler EBA ile ilgili bilgili olmak istemiyor...”

Şekil 5.19. Öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgili olduğu yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri

Şekil 5.19’ a göre ortaokul öğretmenleri; (f=33) sınavlara hazırlık bakımından ve (f=10) içerikler bakımından öğrenci velilerin EBA hakkında bilgili olduğunu ifade etmektedir.

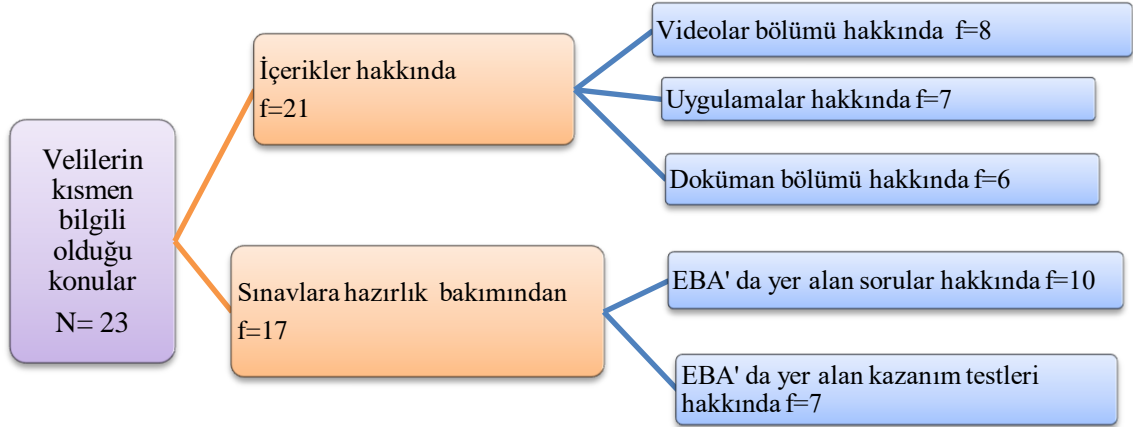
Öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgili olduğu yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenleri görüşlerini; (f=22) EBA’ da yer alan soru bankaları hakkında ve (f=11) EBA’ da yer alan kazanım testleri hakkında bilgi sahibi olduklarını belirtmiştir. İçerikler bakımından; (f=5) dokümanlar bölümü, (f=4) videolar bölümü ve (f=1) uygulamalar bölümü hakkında öğrenci velilerinin EBA ile ilgili bilgi sahibi olduklarını ifade etmektedir.

Öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgili olduğu yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinden bazıları görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₁₈) “...veli toplantılarında gerekli bilgilendirmeleri yaptıktan ve önerilerde bulduktan sonra öğrenci velileri EBA’ da yer alan dokümanları ve ders videolarını izleyebiliyorlar...”

(Ö₈₁) “... teknolojiye meraklı veliler EBA’ yı araştırıyor ve çocukları için faydalı olabilecek uygulamalardan, kazanım testlerinden ve farklı kaynakların soru bankalarından faydalanabilmektedir...”

(Ö₁₅₉) “... velilerin EBA’ yla ilgili temel konularda videolar, testler, sorular gibi bölümlerde bilgili olduklarını düşünüyorum...”

Şekil 5.20. Öğrenci velilerinin EBA hakkında kısmen bilgili olduğu yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşleri

Şekil 5.20' ye göre ortaokul öğretmenleri; (f=21) içerikler hakkında ve (f=17) sınavlara hazırlık bakımından öğrenci velilerinin EBA hakkında kısmen bilgi sahibi olduklarını belirtmektedir. İçerikler bakımından; en fazla (f=8) videolar bölümü, sonrasında (f=7) uygulamalar bölümü ve son sırada (f=6) doküman bölümü hakkında öğrenci velilerinin kısmen bilgi sahibi olduklarını ifade etmektedir.

Ortaokul öğretmenleri sınavlara hazırlık bakımından; (f=10) EBA' da yer alan sorular hakkında ve (f=7) EBA' da yer alan kazanım testleri hakkında öğrenci velilerinin kısmen bilgi sahibi olduklarını belirtmektedirler.

Öğrenci velilerinin EBA hakkında kısmen bilgili olduğu yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinden bazıları görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₇) "...veliler EBA hakkında kısmen bilgi sahibiler. Dokümanlar ve videolar hakkında az da olsa bilgileri var. Ama EBA da ki diğer uygulamalardan haberlerinin olmadığını düşünüyorum..."

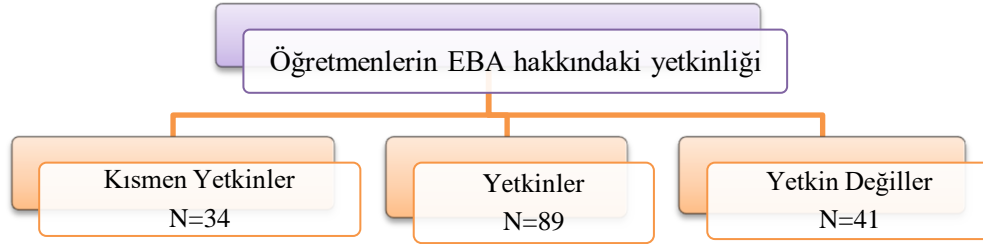
(Ö₇₇) "...veliler sınavlar için EBA da ki kazanım testleri, sorular ve ders videoları hakkında az da olsa bilgi sahibiler..."

(Ö₁₄₄) "...bazı veliler EBA da ki eğitim portallerini az da olsa biliyorlar. Yine aynı şekilde çocuklarının başarısı için ders videolarını ve dokümanlarıyla ilgili yeterli olmasa da en azından böyle bir şeyin farkında olduklarını düşünüyorum..."

5.9. Ortaokul Öğretmenlerinin, Meslektaşlarının EBA Kullanım Yetkinliği Hakkındaki Görüşleri

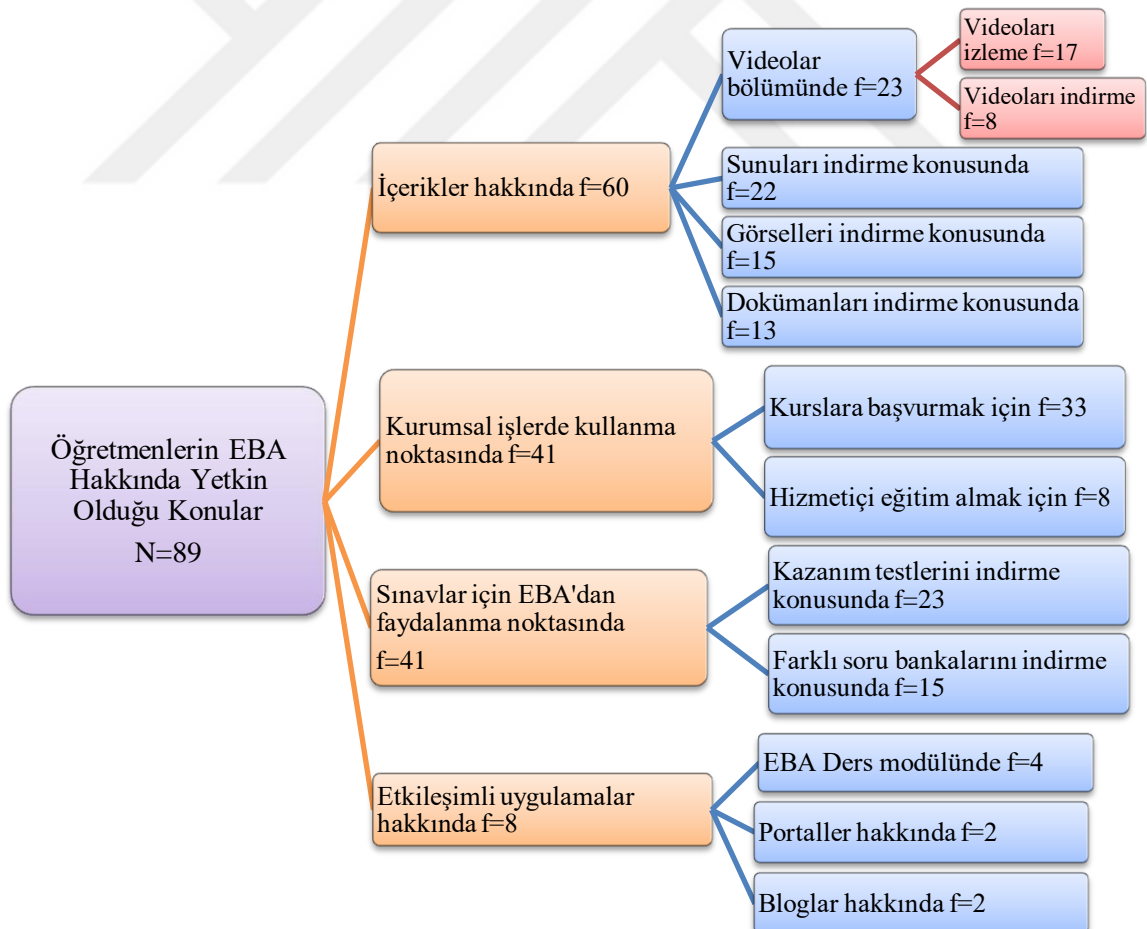
Araştırmanın dokuzuncu alt problemi “Öğretmenlerin, meslektaşlarının EBA kullanımı hakkında görüşleri nelerdir?” şeklinde belirlenmiştir.

Ortaokul öğretmenlerine göre meslektaşlarının EBA kullanım yetkinliği hakkındaki görüşleri aşağıdaki şekilde gösterilmektedir.

Şekil.5.21. Ortaokul öğretmenlerinin, meslektaşlarının EBA kullanım yetkinliği hakkındaki görüşleri

Şekil 5.21' e göre ortaokul öğretmenleri diğer öğretmenlerin EBA hakkındaki yetkinliği hakkındaki görüşlerini; en fazla (N=89) yetkinler, sonrasında (N=41) yetkin değiller ve son sırada (N=34) kısmen yetkinler şeklinde belirtmektedir.

Şekil 5.22. Meslektaşlarının EBA hakkında yetkin olduğu yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinin görüşleri

Şekil 5.22' ye göre ortaokul öğretmenleri; (f=60) içerikler hakkında, (f=41) kurumsal işlerde kullanma noktasında, (f=41) sınavlar için EBA' dan faydalanma noktasında ve (f=8) etkileşimli uygulamalar hakkında meslektaşlarının EBA hakkında yetkin oldukları yönünde düşüncelerini ifade etmektedir. İçerikler hakkında; en fazla (f=23) videolar bölümünde meslektaşlarının yetkin olduklarını söylemektedirler. Videolar bölümünde ise (f=17) videoları izleme ve (f=8) videoları indirme gibi konular şeklinde belirtmektedirler. (f=22) sunuları indirme konusunda, (f=15) görselleri indirme konusunda ve (f=13) dokümanları indirme konusunda meslektaşlarının EBA ile ilgili yetkin olduklarını ifade etmektedirler.

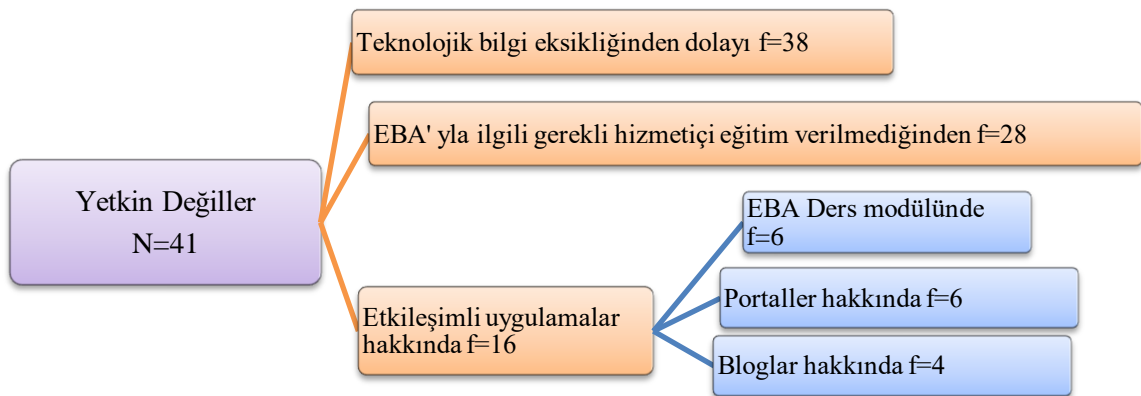
EBA' yı kurumsal işlerde kullanma noktasında öğretmenlerin yetkin olduklarını düşünen ortaokul öğretmenleri görüşlerini; (f=33) destekleme kurslarına başvurma ve (f=8) hizmet içi eğitim alma gibi konularda öğretmenlerin EBA hakkında yeterli bilgiye sahip olduklarını söylemektedir. Ortaokul öğretmenleri sınavlar için EBA' dan faydalanma noktasında; (f=23) kazanım testlerini indirme ve (f=15) farklı soru bankalarını indirme konusunda öğretmenlerin yetkin olduklarını belirtmektedir. Etkileşimli uygulamalar hakkında; (f=4) EBA Ders modülünde, (f=2) portaller hakkında ve (f=2) bloglar hakkında öğretmenlerin EBA' yı kullanma noktasında yetkin olduklarını ifade etmektedir.

Öğretmenlerin EBA kullanımı hakkında yetkin olduğu yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinden bazıları görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₂₃) "...öğretmenlerin destekleme ve yetiştirme kurslarına başvurma konusunda, kazanım testlerini indirme ve videoları izleme konusunda EBA' yı gayet iyi kullandıklarını düşünüyorum..."

(Ö₆₄) "... öğretmenler EBA ders bölümündeki konu anlatımlarını izleyebiliyorlar. Ayrıca sunuları da indirip derslerinde kullanabiliyorlar..."

(Ö₁₃₂) "...yeterli olduklarını düşünüyorum. Dersleri için gerekli dokümanlara ulaşabiliyorlar, eğitim portallerinden derslerinde faydalanabiliyorlar..."

Şekil 5.23. Öğretmenlerin EBA hakkında yetkin olmadığı yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinin görüşleri

Şekil 5.23' e göre ortaokul öğretmenleri; (f=38) teknolojik bilgi eksikliğinden dolayı, (f=28) EBA' yla ilgili gerekli hizmetiçi eğitimler verilmediğinden EBA kullanımı hakkında diğer öğretmenlerin yetkin olmadıklarını söylemektedir. Son sırada da (f=16) öğretmenlerin etkileşimli uygulamaları kullanma noktasında öğretmenlerin

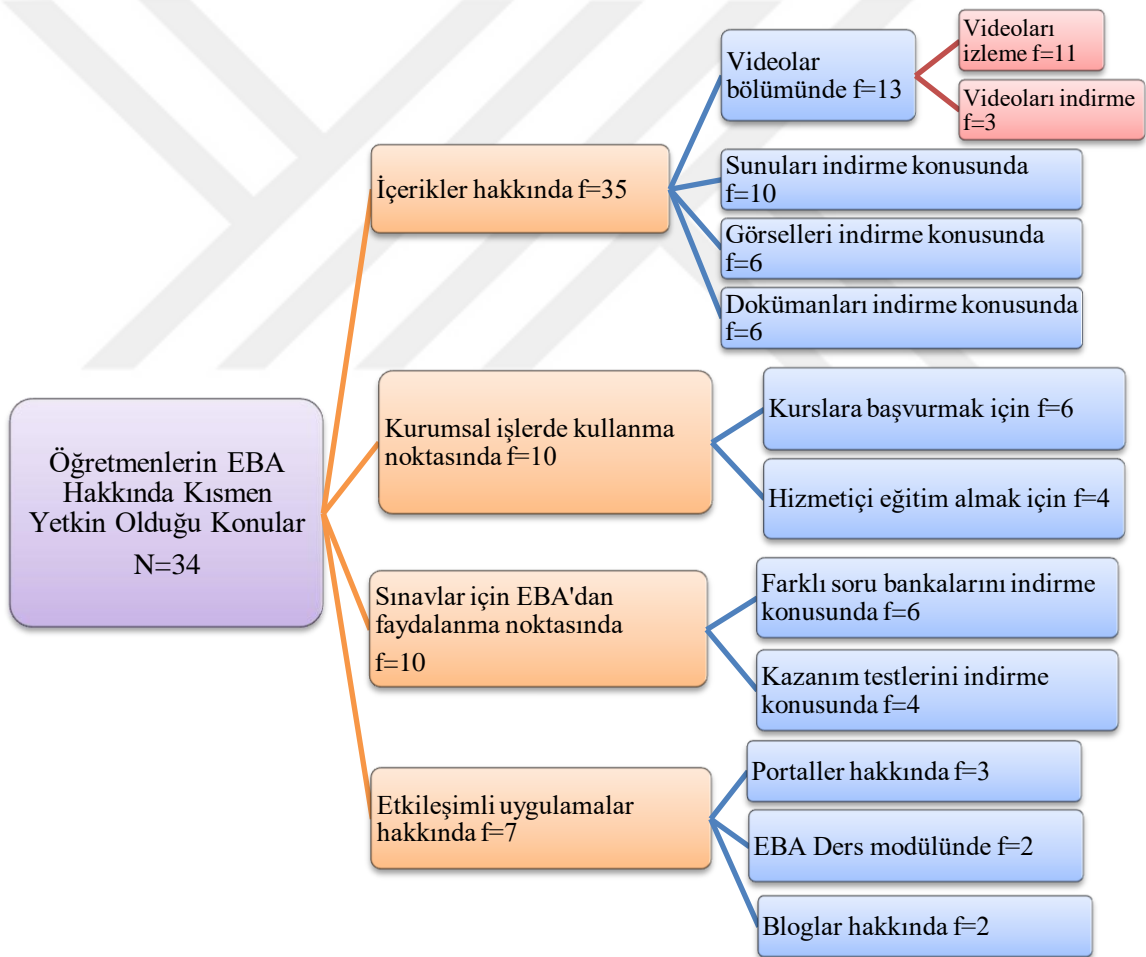
yetkin olmadıklarını belirtmektedir. Ortaokul öğretmenleri etkileşimli uygulamalar boyutunda; (f=6) EBA Ders modülünde, (f=6) portaller hakkında ve (f=4) bloglar hakkında öğretmenlerin yetkin olmadıklarını ifade etmektedir.

Öğretmenlerin EBA kullanımı hakkında yetkin olmadığı yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinden bazıları görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₁₀) "...öğretmenlere hizmetiçi eğitim verilmediğinden ve teknoloji noktasındaki ilgisizliklerinden dolayı EBA' yı verimli kullanamadıklarını düşünüyorum..."

(Ö₉₁) "...öğretmenler özellikle EBA Ders modülünü kullanmakta büyük sıkıntı yaşıyorlar ayrıca bir çok öğretmen EBA da ki eğitim portallerinden habersiz..."

(Ö₁₄₆) "...öğretmenlerin teknoloji konusunda bilmediği çok şey var bir çok öğretmen hala akıllı telefon bile kullanamıyor bu noktada onların EBA dan faydalanmalarını beklemenin anormal olduğunu düşünüyorum..."

Şekil 5.24. Meslektaşlarının EBA hakkında kısmen yetkin olduğu yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinin görüşleri

Şekil 5.24' e göre ortaokul öğretmenleri; birinci sırada (f=35) içerikler hakkında, ikinci sırada (f=10) kurumsal işlerde kullanma noktasında, üçüncü sırada (f=10) sınavlar için EBA' dan faydalanma noktasında ve son sırada (f=7) etkileşimli uygulamalar

hakkında öğretmenlerin EBA kullanımı hakkında kısmen yetkin olduklarını söylemektedir.

İçerikler hakkında; en fazla (f=13) videolar bölümünde öğretmenlerin EBA hakkında kısmen yetkin olduklarını belirtmektedir. Ortaokul öğretmenleri videolar bölümünde de (f=11) videoları izleme ve (f=3) videoları indirme maddelerinde kısmen yetkin olduklarını ifade etmektedir. Meslektaşlarının (f=10) sunuları indirme konusunda ve (f=6) görseller ile dokümanları indirme konusunda kısmen yetkin olduklarını söylemektedirler.

Kurumsal işlerde kullanma noktasında; (f=6) kurslara başvurma ve (f=4) hizmetiçi eğitim alma konularında öğretmenlerin EBA hakkında kısmen yetkin olduklarını belirtmektedir. Sınavlar için EBA' dan faydalanma noktasında; (f=6) farklı soru bankaları indirme ve (f=4) kazanım testlerini indirme konularında öğretmenlerin kısmen yetkin olduklarını ifade etmektedir.

Etkileşimli uygulamalarla ilgili; (f=3) portaller, (f=2) EBA Ders modülü ve (f=2) bloglar hakkında öğretmenlerin EBA ile ilgili kısmen yetkin olduklarını söylemektedir.

Öğretmenlerin EBA kullanımı hakkında kısmen yetkin olduğu yönünde düşüncelerini belirten ortaokul öğretmenlerinden bazıları görüşlerini aşağıdaki gibi ifade etmektedir.

(Ö₆) "...öğretmenler EBA' yı tam anlamıyla kullanamıyorlar. Videoları indirme ve EBA ders hakkında yeterli bilgilerinin olmadığını düşünüyorum..."

(Ö₈₈) "...destekleme ve yetiştirme kurslarına başvurma noktasında ve bloglarla ilgili bilgilerinin yeterli olduğunu düşünüyorum..."

(Ö₁₆₁) "...öğretmenlerin EBA da yer alan portallerle ilgili ve EBA üzerinde hizmetiçi eğitim almayla ilgili bilgilerinin eksik olduğunu düşünüyorum..."

6. SONUÇ, TARTIŞMA ve ÖNERİLER

6.1. Sonuç ve Tartışma

Bu bölümde, araştırmanın bulgularına dayalı olarak elde edilen sonuçlara ve bu sonuçlar kapsamında önerilere yer verilmiştir.

Bu araştırmada, ortaokul öğretmenlerinin EBA' yı kullanımı amacı, karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri belirlenmeye çalışılmıştır. Bu genel amaç doğrultusunda ise 9 alt problem cümlemize cevap aranmıştır.

Araştırmanın birinci alt amacı " EBA (Eğitim Bilişim Ağı) hakkında bilgi sahibi misiniz? Hangi konularda?" şeklinde belirlenmiştir.

Öğretmenlerin EBA hakkındaki bilgi düzeyleri incelendiğinde en yüksek ortalamanın "bilgi sahibiyim" boyutunda olduğu, ikinci sırada "kısmen bilgi sahibiyim" ve son sırada da "bilgi sahibi değilim" boyutunda olduğu tespit edilmiştir. Tutar (2015) araştırmasında öğretmenlerin çoğunluğunun EBA hakkında yeterince bilgiye sahip olduklarını belirtmiştir. Tatlı ve Kılıç (2013) araştırmasında öğretmenlerin teknolojik açıdan kendilerini yeterli gördükleri sonucuna ulaşmıştır. Kaplan (2014) de yapmış olduğu çalışmada öğretmenlerin bilgisayar kullanımı konusunda kendilerini yeterli seviyede gördüğünü söylemiştir. Kısmen bilgi sahibi olunan ve bilgi sahibi olunan konuların sırasıyla e-çerikler, e-kurs modülü, uygulamalar bölümü, EBA Ders, bloglar, paylaşım modülü ve yarışmalar menüsünde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ortaokul öğretmenlerinin daha çok içerikler bölümünde bilgi sahibi olması bu bölümlere site üzerinden hemen ulaşabilmelerine ve bu içerikleri indirerek derslerinde akıllı tahtalarda kullanabilmelerine bağlanabilir. Arslan (2016) da öğretmenlerin EBA hakkında yeterince bilgiye sahip olduklarını ve EBA' da yapabilecekleri etkinlikleri ve kullanabilecekleri bölümleri kısmen de olsa bildikleri sonucuna ulaşmıştır. Genç ve Genç (2013) ise çalışmasında öğretmenlerin eğitim içerikleri hakkında bilgi sahibi olmadıklarını tespit etmiştir. Öğretmenlerin daha az bilgi sahibi olduğu paylaşım modülüne ve yarışmalar menüsüne bakıldığında buralara yapmış oldukları çalışmaları yüklemeleri gerekmektedir. Bu sonuç öğretmenlerin EBA' da yer alan hazır içerikler hakkında bilgi sahibi olduklarını göstermiştir. Araştırma sonucunda yedi öğretmenin EBA ile ilgili hiçbir konuda bilgi sahibi olmamaları dikkat çekmektedir. Sözcü ve Karataş (2014) da Fatih Projesinde çok önemli bir yere sahip olan öğretmenlerin azımsanamayacak bir oranının proje hakkında bilgi sahibi olmadıkları sonucuna ulaşmıştır.

Araştırmanın ikinci alt amacı "Öğretmenler EBA' yı daha çok hangi amaçla kullanmaktadırlar?" şeklinde belirlenmiştir.

Öğretmenlerin EBA' yı hangi amaçla kullandıkları incelendiğinde en yüksek ortalamanın öğretim amaçlı olduğu belirlenmiştir. İkinci sırada sınavlara hazırlık amaçlı, üçüncü sırada içeriklerden faydalanmak amacıyla ve son sırada etkileşim ve eğlence amaçlı kullandıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin, EBA' nın öğretime çeşitlilik kazandırması, kalıcı öğrenmeyi sağlaması, derslere yardımcı kaynak olarak kullanılması, öğrencilerin ilgisini çekip onların öğrenmeye daha istekli hale geleceğini düşünmeleri ve öğrencilerin öğrendiklerinin tekrarını yaparak pekiştirme imkânının olması gibi etkenlerden dolayı EBA' yı öğretim amaçlı kullandıkları belirlenmiştir. EBA' yı sınavlara hazırlık amaçlı kullanan öğretmenlerin, Milli Eğitim Bakanlığı' nın e-kurs modülünde yayınladığı kazanım testlerini öğrencilere çözdürme, farklı soruları

görme ve farklı kaynakların deneme sınavlarından faydalanma gibi etkenlerden dolayı EBA' yı kullandıkları söylenebilir.

Öğretmenlerin içerikler bölümünde yer alan videolar, dokümanlar, sunular ve görsellerden faydalanmak amacıyla EBA' yı kullandıkları tespit edilmiştir. EBA' yı kullanan öğretmenlerin etkileşimli eğitim portallerinin olduğu uygulamalar bölümünü kullanmayı diğer bölümlere oranla daha az tercih etmesi dikkat çekmektedir. Öğretmenlerin paylaşım yapmak amacıyla EBA' yı kullanım oranının çok düşük olması öğretmenlerin bir içerik üretmekten daha çok var olan içeriklerden faydalanmak amacıyla EBA' yı kullandıkları söylenebilir.

Tutar (2015) de öğretmenlerin EBA' yı daha çok doküman sağlamak amacıyla kullandıklarını belirtmiştir. Öğretmenlerin EBA içerisinde araştırma yapmak, EBA' daki e-içerik ve e-kitap bölümünü kullanmak, okullardaki çalışmalardan haberdar olmak ve doküman eklemek amacıyla EBA' yı kullandıklarını belirtmiştir. Güvendi (2014) öğretmenlerin en sık EBA sitesindeki haberleri okumak, eğitsel içeriklerde yararlanmak, e- kitaplardan faydalanmak amacıyla EBA' yı kullandıklarını tespit etmiştir. Arslan (2016) öğretmenlerin EBA' ya daha çok doküman sağlamak ve e-kitap bölümünü kullanmak amacıyla başvurduklarını belirtmiştir. Alabay (2015) EBA' da en çok tercih edilen içeriklerin test soruları, görsel ve işitsel materyaller; en az tercih edilen içeriklerin eğitsel oyun, deney uygulamaları ve proje araştırmalarının olduğunu tespit etmiştir. Göçer (2011) bilgisayarların öğretme-öğrenme sürecinde bol tekrar ve alıştırmaya amacıyla kullanıldığı ifade etmiştir. Çakır (2012)' a göre öğrenenlerin e- öğrenme platformlarındaki başarılarının artırılmasında özellikle öğrenci-içerik etkileşiminin katkısı çok önemli bir faktör olarak göze çarpmaktadır. E-öğrenme ortamlarında etkileşim özelliğinin kullanılması öğrencinin ilgisini çekme ve sürdürme, motivasyonunu sağlama, memnuniyet seviyesinde ve öğrenme performansında artış olma gibi avantajlar sağlayacaktır.

Araştırmanın üçüncü alt amacı "Öğretmenler EBA' yı ne sıklıkta kullanmaktadırlar?" şeklinde belirlenmiştir.

Öğretmenlerin EBA' yı kullanım sıklığına bakıldığında en yüksek ortalamanın "haftada bir" olduğu belirlenmiştir. İkinci sırada "ayda bir kaç kere", üçüncü sırada "ayda bir", dördüncü sırada "haftada bir kaç kere", beşinci sırada "günde bir", altıncı sırada "günde bir kaç defa" ve son sırada "senede bir kaç defa" olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, öğretmenlerin çoğunluğunun EBA' yı kullanmayı pek tercih etmediklerini göstermektedir. Sezgin (2014)' e göre içinde bulunduğumuz teknolojik çağın etkisini giderek daha fazla hissettirmesiyle, öğretmenlerin teknolojik gelişmeleri yakından takip edip, bunları etkili bir şekilde kullanmaları beklenmektedir. Arslan (2016) araştırmasında öğretmenlerin EBA' yı kullanım sıklıklarının az olduğunu tespit etmiştir. Tutar (2015) çalışmasında öğretmenlerin yarıya yakınının EBA' yı okulda veya derse hazırlık aşamasında yeterince aktif kullanmadığını tespit edilmiştir. Günümüzde okulların çoğunluğunda internet bağlantısı olduğu düşünüldüğünde öğretmenlerimizin EBA kullanım durumlarının yeterli ve istenilen düzeyde olmadığını belirtmiştir.

Araştırmanın dördüncü alt amacı "Öğretmenlerin EBA' yı kullanırken karşılaştıkları sorunlar nelerdir?" şeklinde belirlenmiştir.

Öğretmenlerin EBA' yı kullanırken karşılaştıkları sorunlara bakıldığında en yüksek ortalamanın donanım ve altyapı sorunları olduğu tespit edilmiştir. İkinci sırada içerikle ilgili sorunlar, üçüncü sırada etkileşimle ilgili sorunlar ve son sırada yazılımsal sorunların olduğu görülmüştür. Öğretmenlerin büyük bir kısmının sınıflarda internet olmaması veya internetin yavaş olması gibi sıkıntılarla karşılaştıkları tespit edilmiştir.

Akıllı tahtalarda yaşanan teknik arızaların giderilmemesi ve öğrencilere dağıtılan tabletlerin amaç dışı kullanılması da öğretmenlerin EBA' yı kullanırken donanım ve altyapı boyutundaki sorunlar olarak görülmektedir. Güvendi (2014) de okullardaki internet altyapısının tamamlanmamış olmasının öğretmenlerin EBA sitesini kullanmalarını engellediğini ifade etmiştir. Alabay (2015) okullardaki altyapı eksikliklerinin öğretmenlerin EBA' yı kullanmalarına engel olduğunu ve her branşta içeriklerin geliştirilmesi gerektiğini belirtmiştir. İçerik boyutunda ise EBA da ki dokümanların, görsellerin ve videoların yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucun çıkmasında EBA da temel derslerde (Matematik, Türkçe, Fen Bilimleri, Sosyal Bilgiler) diğer derslere oranla daha fazla içeriğin olması neden olarak gösterilebilir. Ayrıca öğretmenlerin EBA da yer alan bütün videoların indirilememesi gibi sorunlarla karşılaştıkları tespit edilmiştir. Arslan (2016) araştırmasında katılımcıların büyük bir kısmının EBA' nın ders dışında kaynak olarak ders içinde yöntem olarak kullanımında matematik dersi içeriklerini yetersiz bulduklarını ve EBA' da ki içeriğe çevrimiçi olarak okullarda ulaşmak istediklerinde altyapı eksikliğine ve teknik arızalara değindiklerini belirtmiştir.

Etkileşim boyutunda da aynı şekilde etkileşimli uygulamaların ve EBA Dersin yetersiz olması sonucu bu bölümlerde temel derslerle ilgili daha çok uygulamanın olması neden olarak gösterilebilir. Yazılım boyutuna bakıldığında öğretmenlerin içeriklerin güncellenmemesi, bazı içeriklerin indirilememesi ve arayüzün kullanışlı olmaması gibi sorunlarla karşılaştıkları belirlenmiştir. Öğretmenlerin bazı içeriklerin indirilmemesi şeklindeki belirttikleri sorunun Milli Eğitim Bakanlığı' nın özel eğitim portalleriyle yaptığı anlaşmalardan kaynaklandığı düşünülebilir. Sezgin (2014) e- içeriklerin ihtiyaçları karşılamadığı, öğretmen ve öğrencilerin e- içerik konusunda sıkıntı yaşadıklarını tespit etmiştir.

Ağca (2015) Fatih Projesiyle ilgili araştırmasında öğrencilerin ders esnasında kullanmış oldukları tabletin ekranının öğretmenlerin kontrolünde olmaması, ders işleniş esnasında tabletlerin amacının dışında kullanılması derslere olan ilgiyi ve katılımı azaltacağı yönünde görüşlerini belirtmiştir. Hörküç (2014) araştırmasında Fatih Projesinin uygulanmasına ilişkin sorunları; bilgi-beceri sorunları, teknik-altyapı sorunları ve diğer sorunlara ilişkin öğretmen görüşleri şeklinde tespit etmiştir. Altın (2014) araştırmasında öğretmenlerin tabletler hakkında olumsuz görüşe sahip olduklarını, öğrencilerin tableti oyun amaçlı kullandıklarını, tabletlerin derslerde öğretmenler tarafından kullanılmadığını bu sebeple tabletlere gerek olmadığını savunmuşlardır. Arslan (2007)' a göre, teknik desteğin yeterli olmaması halinde, bilgisayarlar ve internet, eğitim kalitesinin iyileştirilmesine gerekli faydayı sağlayamamaktadır.

Araştırmanın beşinci alt amacı "EBA' nın etkili bir şekilde kullanılması için öğretmenlerin görüşleri nelerdir?" şeklinde belirlenmiştir.

Öğretmenlerin EBA' da karşılaşılan sorunlara ilişkin çözüm önerilerine bakıldığında en yüksek ortalamanın donanım ve altyapıyla ilgili olduğu görülmektedir. İkinci sırada yazılımla ilgili, üçüncü sırada gerekli bilgilendirmenin yapılması ve son sırada içeriğin geliştirilmesi şeklinde önerilerde buldukları tespit edilmiştir. EBA' yla ilgili karşılaşılan sorunlara paralel olarak öğretmenlerin büyük bir kısmı sınıflarda internetin olması veya internetin daha hızlı olması yönünde önerilerde bulunmuştur. Yine aynı şekilde akıllı tahtalar için teknik desteğin sağlanması ve tabletlerin eğitsel amaçlı kullanılması için gerekli kısıtlamaların yapılması gerektiği şeklinde öneriler tespit edilmiştir. Arslan (2007) donanım, yazılım ve ağ bağlantısı gibi sorunlarda gerekli

teknik destek sağlanmalı, bununla birlikte öğrenciler ve öğretmenler bilgisayarın ve internetin eğitsel amaçlarla kullanılabilmesi için eğitilmeli şeklinde düşüncelerini belirtmiştir.

Öğretmenlerin yazılımla ilgili önerilerine bakıldığında EBA da ki bütün içeriklerin indirilmesi maddesi göze çarpmaktadır. Özellikle sınıflarında internet olmayan okullardaki öğretmenlerin indirilecek içerikleri en azından akıllı tahtadan göstermek amacıyla bu öneride bulunduğu düşünülmektedir. Öğretmenlerin yazılımla ilgili olarak yine aynı şekilde içeriğin sürekli güncellenmesi gerektiğini ve sitenin daha kullanışlı hale getirilmesini düşündükleri sonucuna ulaşılmıştır. Değirmenci (2013), sistemdeki bilgilerin sürekli güncel tutulması ve herkesin anlayacağı dilde olması gerektiğini ifade etmiştir. Genç ve Genç (2013) Fatih Projesiyle ilgili çalışmasında öğrencilerin yeni gelişmelerden anında haberdar olması, tabletlerin sürekli güncellenmesi ve özellikle internete erişim imkânının artırılması gerektiğini belirtmiştir. Ayrıca projenin daha etkili olması için öğretmenlere ve öğrencilere seminer düzenlenmesi, materyal çeşidinin artması, EBA' da öğrencilere anında dönüt verilmesi gerektiğini belirtmiştir. Öğretmenlerin EBA' nın daha etkili kullanılabilmesi için eğitimin paydaşları olan öğretmen, öğrenci ve velilere gerekli bilgilendirmelerin yapılması gerektiği şeklinde düşündükleri tespit edilmiştir. Güvendi (2014) eğitim ve öğretimin temelini oluşturan öğretmen ve öğrencilerin EBA' ya uyum sağlaması için gerekli bilgilendirilmenin yapılmasını ifade etmiştir.

İçerikle ilgili karşılaşılan sorunlara paralel olarak öğretmenlerin içerikle ilgili önerilerine bakıldığında; dokümanların, görsellerin ve videoların her branş için yeterli düzeyde olması gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Arslan (2016) araştırmasında öğretmenlerin EBA' nın güncel durumu hakkında bilgi sahibi olmadığından içeriklerin sadece e- kitaplardan olduğunu sanmaktadır. EBA' da ki e-içeriğin yetersiz ve geliştirilmesi gerektiğine değinen öğretmenler, konu anlatımlarında bulunan örneklerin yetersiz olduğu görüşündedirler. Sezgin (2014) çalışmasında öğretmen kılavuz kitaplarının içeriğinin bilişim teknolojilerini içerecek şekilde değiştirilmelidir. Çakır (2012), göre e-öğrenme sürecinde önemli basamaklardan birisi olarak ders ve içerik tasarımının, hem kurum hem de öğrenen başarısı için en ince ayrıntısına kadar ele alınması gerektiğini belirtmiştir.

Araştırmanın altıncı alt amacı "EBA' nın etkililiği ve verimliliği hakkında öğretmen görüşleri nelerdir?" şeklinde belirlenmiştir.

Öğretmenlerin EBA' nın eğitim-öğretim açısından etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşlerine bakıldığında en yüksek ortalamanın "kısmen etkili ve verimli" boyutunda olduğu, ikinci sırada "etkili ve verimli" ve son sırada "etkili ve verimli değil" boyutunda olduğu tespit edilmiştir. Kısmen etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirten öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında birinci sırada içerikler bakımından, ikinci sırada yazılımlar boyutunda, üçüncü sırada öğretim açısından ve son sırada sınavlara hazırlık açısından olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenlerin özellikle içerikler bölümünde yer alan dokümanların, görsellerin ve videoların eğitimin kalitesini kısmen artırdığını düşünmektedir. Yazılımlar boyutunda bakıldığında ise uygulamalar bölümündeki farklı eğitim portallerinin ve EBA Ders modülünün eğitim öğretim açısından kısmen verimli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler EBA' nın derslerde konu anlatımında kullanılması, farklı duylara hitap etmesi, ilgi çekici olması, pekiştirme ve tekrar yapmaya fırsat tanınması gibi maddelerden dolayı EBA' nın kısmen verimli olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca en az, farklı soruları ve kazanım testlerini çözmeyle ilgili eğitim öğretim açısından kısmen etkili olduğu tespit edilmiştir.

EBA' nın eğitim öğretim açısından etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirten öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında birinci sırada sınavlara hazırlık açısından, ikinci sırada öğretim açısından , üçüncü sırada içerikler bakımından ve son sırada yazılımlar sayesinde olduğu görülmüştür. Öğretmenler özellikle sınavlara hazırlık için EBA da yer alan kazanım testlerinin ve farklı soru bankalarının eğitim öğretim açısından etkili ve verimli olduğunu ifade etmektedir. Öğretim boyutunda öğretmenlerin düşüncelerini; derslerde konu anlatımlarında kullanma, kalıcı öğrenme sağlama, ilgi çekici olması, farklı duylara hitap etmesi ve pekiştirme yapma imkânının olması şeklinde ifade ettikleri sonucuna ulaşmıştır. Göçer (2011)' in çalışmasında bilgisayar destekli eğitimde ders yazılımlarının zamanı etkili kullanmayı sağladığı, öğrenmeyi zevkli hale getirdiği, öğrencinin ilgisini çekecek nitelikte olduğu sonuçlarına ulaşması bu sonucu desteklemektedir. Arslan (2016) ise yaptığı çalışmada öğretmenlerin EBA' da ki matematik dersi içeriğinin soyut kavramları somutlaştırmada etkili olduğunu, dersi işitsel ve görsel öğelerle zenginleştirdiğini matematiksel kavramları anlatmada kolaylık sağladığı sonucuna ulaşmıştır. Kuzu (2013)' nun çalışmalarında öğrenme sürecinde işe koşulan duyu organı sayısı arttığı, farklı materyallerle derslerin zenginleştiği sonucuna ulaşmış olmaları bu sonucu desteklemektedir.

Ayrıca dokümanların, videoların, görsellerin, portallerin, EBA Dersin eğitim öğretime katkısının olduğu tespit edilmiştir. Tutar (2015) araştırmasında EBA' nın eğitim öğretim açısından etkili ve verimli bir site olduğunu tespit etmiştir. Öğretmenlerin en çok e-içerik ve video bölümlerinin verimli ve etkili olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin, e-içerik ve video bölümlerini takiben e-kitap, görsel ve haber bölümlerinin de verimli ve etkili olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Sadece iki öğretmenin EBA' nın eğitim öğretime hiç katkısı olmadığını düşündüğü ortaya çıkmıştır. Ortaya çıkan bu sonuç, EBA' da her dersten içerik olmaması, öğretmenlerin teknolojik yetersizlikleri ve altyapı da ki eksikliklerden kaynaklanıyor olabilir.

EBA' nın eğitim öğretim açısından kısmen etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirten öğretmenlerin aksine etkili ve verimli olduğu yönünde düşüncelerini belirten öğretmenlerin EBA' nın sınavlara hazırlık açısından daha etkili olduğunu belirtmesi kazanım testlerinde ki soruların TEOG sınavlarında çıkan sorularla benzerlik gösteriyor olmasından kaynaklanıyor olabilir.

Ortaya çıkan bu sonuçlar öğrenmenin daha zevkli ve eğlenceli hale gelmesi, kalıcı öğrenmelerin sağlanması ve sınavlarda başarının artması için EBA' nın etkili olduğunu göstermektedir.

Çetin ve Günay (2011) çalışmada web sitelerinde derslere yönelik interaktif etkinlik, deney, oyun, animasyon gibi unsurların içerik içerisinde çok fazla yer almasının öğrencilerini mutlu ettiği sonucuna ulaşmıştır. Genç ve Genç (2013) çalışmada mevcut sistemde öğrencilerin kitap okuma alışkanlıklarının olmamasının Fatih Projesi ile daha üst seviyeye çıkacağı ve e-kitaptan kitap okuma alışkanlığının kazandırılmayacağı sonucuna ulaşmıştır. Değirmenci (2013)' e göre e-öğrenmenin zaman ve mekândan bağımsız bir çalışma ortamı sunması öğrenmenin daha etkili biçimde gerçekleşmesini sağlamıştır. Bununla beraber zamanla bir bilgi havuzu oluşturması öğretmen ve öğrencilere bilgiyi kıyaslama ve bilgiyi yorumla olanağı tanımıştır. Yadiğar (2010) çalışmasında uzaktan eğitimle ilgili olarak öğrencilerin öğrenme sürecine etkin katılımının sağlanması konusunda sorunlar yaşandığını tespit etmiştir.

Araştırmanın yedinci alt amacı "Öğrencilerin EBA' yı verimli kullanımı hakkında öğretmen görüşleri nelerdir?" şeklinde belirlenmiştir.

Öğretmenlerin, öğrencilerin EBA' yı verimli kullanımı hakkındaki görüşleri incelendiğinde de "verimli değil" cevabı olduğu görülmektedir. İkinci sırada "verimli" ve son sırada "kısmen verimli" olduğu görülmektedir.

Verimli değil yönünde düşüncelerini belirten öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında altyapı ve donanım eksikliğinden ve gerekli tanıtım çalışmalarının yapılmadığından olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğretmenler bir çok öğrencinin evinde internet ve bilgisayar olmadığından EBA' yı verimli bir şekilde kullanamadıklarını belirtmişlerdir. Ayrıca öğrencilere verilen tabletlerin amaç dışında kullanılması ve akıllı tahtalarda yaşanan teknik arızalardan dolayı da öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullanmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Altın (2014) araştırmasında öğrencilerin EBA ile ilgili olarak genelde olumsuz görüşe sahip olduklarını, eğitim açısından yeterli bir site olmadığını, içeriklerin yeterli olmadığını tespit etmiştir. Arslan (2016) araştırmasında EBA' da öğrencilerin YGS-LYS sınavlarına hazırlanmasında fayda sağlayacak matematik dersi içeriği bulamadıkları sonucunu ulaşılmıştır. Yadigar (2010) çalışmada kullanılan uzaktan eğitim programında yer alan araç-gereç, ses, video gibi öğelerin öğrencilere öğrenme durumlarında yeterli dönüt sağlamadığını tespit etmiştir.

Öğrencilere EBA hakkında gerekli bilgilendirmenin ve teşviğin yapılmamasından ve ailelerin teknolojiye karşı olan önyargılarından dolayı öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullanmadığı tespit edilmiştir. Velilerin genelde bilgisayarla ders çalışılmayacağını ve başarının sadece soru bankalarını çözerek geleceğini düşünmeleri bu sonucun çıkmasına neden olabilir.

Öğrencilerin EBA' yı verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmen görüşlerine bakıldığında; öğretim açısından, içerikler bakımından ve sınavlara hazırlık açısından olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenler, öğrencilerinin EBA da ki konu anlatımlarından faydalandığını, derslerde işlenen konuları tekrar ve pekiştirme imkânı bulduklarını, ilgilerini çektiğini belirtmişlerdir. Özellikle eğitsel oyunların, videoların ve animasyonların bulunduğu bölümleri kullanma konusunda öğrencilerin EBA' yı verimli kullandıkları sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca elinde yeterli sayıda kaynakları olmayan öğrencilerin EBA da ki soru bankalarından faydalandığı tespit edilmiştir. Tüysüz ve Çimen (2016) çalışmada öğrencilerin EBA' nın faydalarını; konuları pekiştirme, sınavlara hazırlık ve ders yapma tekrarı olarak belirttiği sonucuna ulaşılmıştır. Mısırlı (2007) sadece yüz yüze gerçekleştirilen bir öğretim modelinde öğretmen dersin amaçlarını, derste öğrettiği konuların ana hatlarını sürekli tekrarlayamaz oysa web ile desteklenen eğitim modellerinde öğrenci her şeye çevrimiçi olarak ulaşabildiği için tekrar yapma imkânı olduğunu belirtmiştir. Ayrıca öğrencilerin web destekli ders ile ilgili olumsuz düşüncelere sahip olmadıklarını ve hazırlanan ders materyallerinin kendileri için ilgi çekici olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ağca (2015) Fatih Projesiyle ilgili çalışmasında projenin sunduğu imkânlarla derslerin tüm duyu organlarına hitap edecek şekilde işlenmeye başlanmış olması öğrencilerin dersin kazanımlarına ulaşmasını kolaylaştırdığı ve tabletin ders içinde yardımcı bir araç olma amacından çıktığı sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin EBA' yı kısmen verimli kullanabildiği yönünde düşüncelerini belirten öğretmenlerin, verimli bir şekilde kullandığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmenlerle ilgili görüşlerinin paralel olduğu dikkat çekmektedir.

EBA da yer alan içerik ve uygulamaların öğrencilerin ilgisini çektiği, daha eğlenceli bir öğrenme ortamı sunduğu ve fırsat eşitliğini sağlama konusunda etkili olduğu için EBA' yı kullandıkları düşünülebilir.

Kuzu (2013) yapmış olduğu çalışmada Fatih Projesinin getirdiği yeniliklerin eğitim-öğretim sürecinde meydana getirdiği değişikliklere bakıldığında öğrencilerde ilginin azaldığını dile getiren kimi öğretmenler olduğu gibi ilginin arttığını belirten öğretmenlerinde olduğunu tespit etmiştir.

Araştırmanın sekizinci alt amacı "Velilerin EBA' yla ilgili bilgileri hakkında görüşleri nelerdir?" şeklinde belirlenmiştir.

Velilerin EBA' yla ilgili bilgileri hakkındaki öğretmen görüşlerine bakıldığında çok yüksek bir ortalamayla "bilgili değil" boyutunda olduğu dikkat çekmektedir. İkinci sırada "bilgili" ve son sırada "kısmen bilgili" boyutlarında olduğu görülmektedir.

Velilerin EBA hakkında bilgili olmadığı yönünde düşüncelerini belirten öğretmenler bunun en fazla altyapı ve donanım sıkıntısından kaynaklandığını belirtmiştir. Ayrıca gerekli tanıtımın yapılmaması, velilerin teknolojiye olan önyargıları ve ilgisizlikleri ve mevcut sınav sisteminde klasik yöntemlerin daha faydalı olacağı düşüncesi gibi sebeplerden dolayı öğrenci velilerinin EBA hakkında bilgi sahibi olmadıkları tespit edilmiştir. Bu sonuçların, özellikle kırsal bölgelerde yaşayan velilerin EBA' dan faydalanması için şart olan internet ve bilgisayar gibi unsurlardan uzak olması neden olarak gösterilebilir. Ayrıca EBA' nın nasıl bir platform olduğuyla ilgili velilerin bilgilendirilmemesinin de bu sonucu ortaya çıkardığı düşünülebilir.

Velilerin EBA' yla ilgili olarak çocuklarının sınavlarda başarılı olması için EBA da ki testlerle ilgili bilgili oldukları ayrıca doküman, video ve uygulamalar hakkında bilgi sahibi oldukları sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonucun velilerin bilgi sahibi olmamalarındaki sebeplerden biri olarak gösterilen sınavlara hazırlanmada klasik yöntemlerin daha faydalı olacağı düşüncesiyle farklılık gösterdiği görülmektedir.

Velilerin kısmen bilgi sahibi olduğu konuların, bilgi sahibi olunan konularla paralellik gösterdiği tespit edilmiş olup içerikler hakkında kısmen bilgi sahibi olanların, bilgi sahibi olanlara oranla daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Altın (2014) Fatih Projesiyle ilgili yaptığı çalışmada velilerin, bu proje ile birlikte sınıflara sağlanan akıllı tahtaların beğenildiğini fakat projenin genel anlamda öğrenciye pozitif bir etki sağlamadığı aksine öğrencinin dersten uzaklaşmasına hatta derslerde başarısız olmasında neden olduğunu, öğrencilerin tembelliğe alıştığı şeklinde belirtmiştir. Ayrıca velilerin öğrencilerin tableti eğitim amaçlı kullanmadığı düşüncesinde olduklarını tespit etmiştir.

Araştırmanın dokuzuncu ve son alt amacı "Öğretmenlerin, diğer öğretmenlerin EBA kullanımını hakkındaki görüşleri nelerdir?" şeklinde belirlenmiştir.

Bu alt amaç doğrultusunda öğretmenlerin görüşlerine bakıldığında en yüksek ortalama "yetkinler" alt boyutunda olduğu görülmektedir. İkinci sırada "yetkin değil" ve "kısmen yetkinler" alt boyutunda olduğu göze çarpmaktadır.

Öğretmenler, en fazla içerikler hakkında, ikinci sırada kurumsal işlerde kullanma noktasında, üçüncü sırada sınavlar için EBA' dan faydalanma noktasında ve son sırada etkileşimli uygulamalarla ilgili olarak diğer öğretmenlerin EBA hakkında yetkin olduğunu belirtmiştir. Öğretmenlerin, içeriklerle ilgili olarak öğretmenlerin videoları izleme ve indirme, sunuları, görselleri ve dokümanları indirme konusunda yetkin oldukları şeklinde üşündükleri tespit edilmiştir. Öğretmenlerin önemli bir kısmının Milli Eğitim Bakanlığı tarafından verilen Destekleme ve Yetiştirme Kurslarına başvurma konusunda ve e-kurs bölümünde yer alan kazanım testlerini indirme konusunda diğer

öğretmenlerin EBA' yı etkili bir şekilde kullandıkları belirlenmiştir. EBA ders modülü, portaller ve bloglar hakkında bilgi sahibi olanlarının sayısının az olduğu tespit edilmiştir. Kuzu (2013) öğretmenlerin Fatih Projesiyle birlikte sunulan teknolojilerin kullanımını öğrenmek ya da bildikleri üzerine yenilerini eklemek için yeterliklerini geliştirmek zorunda kaldıklarından bu durumun teknoloji yeterliklerini artırmış olabileceğini ifade etmiştir. Ağca (2015) öğretmenlerin bilişim teknolojileri konusunda temel bilgi ve becerilerinin yeterliğine yönelik olarak, günümüzde teknolojik cihazların herkes tarafından kullanımıyla birlikte giderek arttığını bunun da öğretmenlerin bilişim teknolojilerini kullanma noktasında kendilerini yeterli görmelerine neden olduğunu belirtmiştir.

Öğretmenler, diğer öğretmenlerin EBA' yı yetkin olarak kullanamama sebepleri olarak düşüncelerini teknolojik bilgi eksikliğinden dolayı ve EBA ile ilgili yeterli hizmetiçi eğitim verilmediğinden dolayı şeklinde ifade etmiştir. Genç ve Genç (2013) yaptıkları çalışmada meslek süresi fazla olan öğretmenlerin teknolojiye karşı olan ilgisizliklerinden dolayı bilgisayarı kullanma noktasında sıkıntı yaşadıkları sonucuna ulaşmıştır. Alabay (2015) araştırmasında öğretmenlerin EBA' yı derslerde daha etkin kullanabilmek için EBA hakkında kurs ve seminerlere ihtiyaçlarının olduğunu belirtmiştir. Ayrıca meslektaşlarının EBA Ders modülünde, portaller ve bloglar hakkında bilgi sahibi olmadıklarını belirtmişlerdir.

Öğretmenler en fazla içerikler hakkında, ikinci sırada kurumsal işlerde kullanma noktasına, üçüncü sırada sınavlar için EBA' dan faydalanma noktasında ve son sırada etkileşimli uygulamalar hakkında meslektaşlarının EBA hakkında kısmen yetkin olduklarını belirtmiştir. Öğretmenlerin, içeriklerle ilgili olarak meslektaşlarının videoları izleme ve indirme, sunuları, görselleri ve dokümanları indirme konusunda kısmen yetkin oldukları şeklinde düşündükleri tespit edilmiştir. Öğretmenler, diğer öğretmenlerin portaller, EBA Ders modülü ve bloglar hakkında kısmen yetkin oldukları şeklinde görüşlerini ifade etmiştir.

Bu sonuçlar doğrultusunda öğretmenlerin, meslektaşlarının fazla uğraş ve bilgi gerektirmeyen videolar, görseller ve dokümanlar bölümünde daha çok yetkin oldukları yönünde düşüncelere sahipken özellikle bilgisayar kullanma becerisi gerektiren portaller, EBA Ders ve bloglar hakkında öğretmenlerin EBA' yı kullanma yetkinliğinin çok az olduğu şeklinde düşünen öğretmenlerin de olduğu dikkat çekmektedir.

Karataş (2014) Fatih Projesiyle ilgili araştırmasında bilgisayara sahip olan öğretmenlerin olmayan öğretmenlere göre daha başarılı ve teknolojiye daha hakim oldukları sonucuna ulaşmıştır. Göçer (2011) bilgisayarların öğrenme-öğretme sürecinde, yetişmiş öğretmen eksikliği olduğundan dolayı etkili kullanılmadığını tespit etmiştir.

6.2. Öneriler

Bu bölümde araştırmada elde edilen sonuçlara bağlı olarak uygulamaya ve ileride yapılacak araştırmalara yönelik öneriler sunulmaktadır.

6.2.1. Uygulamaya Yönelik Öneriler

1. Öğretmenlerin EBA hakkında bilgi sahibi olmadığı konuların veya kullanmayı daha az tercih ettikleri konuların sistemdeki istatistikler üzerinden tespit edilerek gerekli düzenlemelerin yapılması sağlanabilir.

2. Öğretmenlerin EBA' yı daha kolay kullanabilmesi için içerikler sınıf düzeyi ve derslere göre ayarlanarak, arayüz daha kullanışlı hale getirilebilir.
3. Araştırmanın bulgularına bakıldığında EBA' nın eğitim öğretim açısından daha etkili olabilmesi için okullarda ki altyapı eksikliklerinin giderilmesi ve okullara fiber internetin bağlanması için Milli Eğitim Bakanlığı tarafından daha fazla bütçe ayrılabilir.
4. Her sınıfta internetin olmadığı düşünüldüğünde öğretmenlerin okulda bilgisayardan gerekli uygulamaları yapması için en azından evlerinde EBA da ki bütün içerikleri indirmesi sağlanabilir.
5. Araştırma sonucunda öğretmenlerin EBA da ki içerikleri yetersiz bulduğu belirlenmiştir. Bu yüzden öğretmenlerin görüşü alınarak, her branştan ders içeriklerinin sayısı artırılabilir ve var olan içerikler güncellenebilir.
6. Öğrencilerin Fatih Projesi kapsamında kendilerine verilen tablet bilgisayarları amaç dışı kullanımının engellenmesi için Milli Eğitim Bakanlığının önerdiği uygulamalar dışında başka herhangi bir uygulamanın yüklenmemesi için gerekli kısıtlamaların yapılabilir.
7. EBA' nın eğitim öğretime getireceği faydalar noktasında öğretmen, öğrenci ve velilere gerekli bilgilendirmeler yapılabilir ve EBA kullanımını artırmak için kurslar düzenlenebilir.
8. Okullarda öğretmenlerin gerek EBA gerekse akıllı tahtalar konusunda yaşayacağı teknik sorunlarda onlara yardımcı olmak amacıyla her okula bilişim teknolojileri rehber öğretmeni görevlendirilmelidir. Bunun için öğretmen atamalarında bilişim teknolojileri öğretmenleri için ayrılan kontenjan artırılabilir.

6.2.2. Araştırmacılara Yönelik Öneriler

1. Dersler bazında öğretmenlerin EBA hakkında karşılaştıkları sorunları belirlemek için her ders için ayrı çalışmalar düzenlenebilir.
2. Öğretmen, öğrenci ve velileri de kapsayacak şekilde araştırmalar yapılabilir.
3. İlkokul öğretmenlerinin EBA' yı kullanım amacı ve karşılaştıkları sorunlarla ilgili çalışmalar yapılabilir.
4. Türkiye genelinde farklı illerde araştırma tekrarlanabilir.

KAYNAKLAR

- Adeshina, T. J., Abasido, U., Benjamin, N. and Muhibeedeen, A. (2013). Relationship between the utilization of internet based information by secretarial teachers in the nigerian colleges of education and the effectiveness of their lesson delivery. *International Journal of Vocational and Technical Education*, 5(2), 13-20.
- Ağca, K. (2015). *FATİH Projesinin eğitimde uygulamalarına ilişkin öğretmen görüşlerinin incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Ağır, A. (2010). Web 2.0 ve bilişim teknolojileri öğretimi. S. Şahin (Ed.), *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Özel Öğretim Yöntemleri I-II* (175-334). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Akca, Ö. (2006). *SAÜ uzaktan eğitim öğrencilerinin iletişim engelleri ile ilgili öğrenci görüşleri*. Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Akkoyunlu, B. (2002). *Öğretmenler ve öğretmen adayları için eğitimde internet kullanımı*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Akkoyunlu, B. (2008). Öğretim yazılımları. B. Özer (Ed.), *Çağdaş Eğitimde Yeni Teknolojiler* (49-57). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Akpınar, Y. (2005). *Bilgisayar destekli eğitimde uygulamalar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Aktaş, İ., Gökoğlu, S., Turgut, Y. E. ve Karal, H. (2014). Öğretmenlerin FATİH Projesine yönelik görüşleri: farkındalık, öngörü ve beklentiler. *Necatibey Eğitim Fakültesi Elektronik Fen ve Matematik Eğitimi Dergisi*, 8(1), 257-286.
- Aktay, S. ve Keskin, T. (2016). Eğitim Bilişim Ağı incelemesi. *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 27-44.
- Alabay, A. (2015). *Ortaöğretim öğretmenlerinin ve öğrencilerinin EBA kullanımına ilişkin görüşleri üzerine bir araştırma*. Yüksek lisans tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Alkaya, M. (2006). *Teknoloji eğitiminde yapılandırıcılık: Bilgi okuryazarlığı*. Eğitimde Çağdaş Yönelimler III: Yapılandırıcılık ve Eğitime Yansımaları Sempozyumu, 29 Nisan 2016, İzmir.
- Alonso, F., López, G., Manrique, D., and Viñes, J. M. (2005). An instructional model for web-based e-learning education with a blended learning process approach. *British Journal of Educational Technology*, 36(2), 217-235.
- Alpar, D., Batdal, G. ve Avcı, Y. (2007). Öğrenci merkezli eğitimde eğitim teknolojileri uygulamaları. *Hasan Ali Yücel Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 19-31.

- Altan, Z . (2007). İnternet ve Eğitim. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(23), 569-577.
- Altın, H. M. (2014). Öğrenci, öğretmen, yönetici ve veli bakış açısıyla Fatih Projesinin incelenmesi. Yüksek lisans tezi, Başkent Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Altun, A. (2005). Eğitimde internet uygulamaları. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Altun, A. ve Aşkar, P. (2006). *İlköğretimde bilişim teknolojileri*. İstanbul: Morpa Yayınları.
- Anaraki, F. (2004). Developing an effective and efficient eLearning platform. *International Journal of The Computer, the Internet and Management*, 12(2), 57-63.
- Arbaugh, J. B. (2004). Learning to learn online: a study of perceptual changes between multiple online course experiences. *The Internet and Higher Education*, 7(3), 169-182.
- Arslan, Z. (2016). *Eğitim Bilişim Ağı' ndaki matematik dersi içeriğine ilişkin öğretmen görüşleri*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aslan, B. (2007). Web 2.0 teknikleri ve uygulamaları. M. Akgül, U. Çağlayan, E. Derman ve A. Özgüt (Eds.), *XII. "Türkiye'de İnternet" Konferansı Bildirileri* (s. 351-357). Ankara.
- Ateş, M., Çerçi, A. ve Derman, S. (2015). Eğitim Bilişim Ağında yer alan Türkçe dersi videolarının üzerine bir inceleme. *Sakaya University Journal of Education*, 5(3), 105-117.
- Aydınözü, D., Sözcü, U. ve Akbaş, V. (2016). Coğrafya öğretiminde EBA içeriklerinin öğrenci başarısına etkisi. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(15), 343-361.
- Aydoğan, Ş. (2016). *EBA destekli öğretimin 4. Sınıf öğrencilerinin "ısı-sıcaklık" ve "erime-çözme" konularında kavram yanlışlarına ve tutumlarına etkisi*. Yüksek lisans tezi, Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Niğde.
- Aytaç, T. (2003). Geleceğin öğrenme biçimi: E-öğrenme. *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, (35): 22-29.
- Ayvacı, H. Ş., Bakırcı, H. ve Başak, M. H. (2014). FATİH Projesinin uygulama sürecinde ortaya çıkan sorunların idareciler, öğretmenler ve öğrenciler tarafından değerlendirilmesi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(1), 20-46.

- Baghdadi, Z. (2011). Best practices in online education: online instructors, courses, and administrators. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 12(3), 109-117.
- Balcı, S. (2013). Türkçe dersinde tablet pc pilot uygulamasıyla öğretim gören öğrencilerin tutumlarını belirlemeye yönelik ölçek çalışması. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 8(1), 855-870.
- Bay, Ö. F. ve Tüzün, H. (2002). Yüksek öğretim kurumlarında ders içeriğinin web tabanlı olarak aktarılması-I. *Politeknik Dergisi*, 5(1), 13-22.
- Bolat, Y. (2016). Ters yüz edilmiş sınıflar ve EBA. *Journal of Human Sciences*, 13(2), 3373-3388.
- Borko, H., Whitcomb, J. and Liston, D. (2009). Wicked problems and other thoughts on issues of technology and teacher learning. *Journal of Teacher Education*, 60(1), 3-7.
- Candeğer, Ü., Mete, F. ve Büyükköse, Ş. (2017). Milli Eğitim Bakanlığı EBA' da bulunan kavram haritalarının incelenmesi. *Kafkas Üniversitesi e-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 11-25.
- Casey, D. (1998). *Retaining human contact in web based education: implementing a mode.* Retrieved May 2, 2017, from <http://www.monash.edu.au/groups/flt/1998/papers/retainhc.pdf>
- Choy, S. O. and Kwok C. N. (2007). Implementing wiki software for supplementing online learning. *Australasian Journal of Educational Technology*, 23(2), 209-226.
- Cormode, G. ve Krishnamurthy, B. (2008). *Key differences between web1.0 and web2.0.* Retrieved May 5, 2017, from <http://firstmonday.org/article/view/2125/1972>
- Coşkun, A. (2010). “Yeryüzünde hareket” konusunda bilgisayar destekli eğitimin (ortaöğretim öğrencilerinde) öğrenci başarısına etkisi. Yüksek lisans tezi, Çukurova Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Adana.
- Çakır, H. S. (2012). *E-öğrenmede içerik tasarımı ile etkileşimin artırılması.* Doktora tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, İstanbul.
- Çetin, O. ve Günay, Y. (2011). Fen eğitimine yönelik örnek bir web tabanlı öğretim materyalinin hazırlanması ve bu materyalin öğretmen-öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 175-202.
- Çilenti, K. (1998). *Eğitim teknolojisi ve öğretim.* Ankara: Kadioğlu Matbaası.

- Değirmenci, H. (2013). *Uzaktan eğitim (e-öğrenme veya e-learning) sistemi ile eğitimin akıcı ve düzenli bir şekilde verilmesi*. Yüksek lisans bitirme projesi, Ege Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Demirel, Ö. (2005). *Eğitimde yeni yönelimler*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Dougiamas, M. and Taylor, P. C. (2003). Moodle: using learning communities to create an open source course management system. *Proceedings of the EDMEDIA Conference*. 171-178.
- Ekici, G. (2003). Uzaktan eğitim ortamlarının seçiminde öğrencilerin öğrenme stillerinin önemi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (24), 48-55.
- Ekici, E., Ekici, F. ve Aydın, F. (2007). Fen Bilgisi derslerinde benzeşimlerin kullanılabilirliğine ilişkin öğretmen adaylarının görüşleri ve örnekleri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8(1), 95-113.
- Ekiz, D. (2003). *Eğitimde araştırma yöntem ve metodlarına giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Ercan, O., Ural, E. ve Özateş, D. (2016). Web destekli öğretimin karışımlar konusunda öğrencilerin akademik başarılarına ve kimyaya karşı tutumlarına etkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(1), 163-179.
- Eryılmaz, S. ve Salman, Ş. (2014). FATİH Projesi kapsamında yer alan öğretmen ve öğrencilerin projeden beklentileri ve bilişim teknolojileri kullanımına karşı algıları. *Elektronik Mesleki Gelişim ve Araştırma Dergisi*, 2(1), 46-63.
- Fidan, N. (1986). *Okulda öğrenme ve öğretme*. Ankara: Kadioğlu Matbaası.
- Fidan, M. (2016). Uzaktan eğitim öğrencilerinin uzaktan eğitime yönelik tutumları ve epistemolojik inançları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31(3), 536-550.
- Genç, M. ve Genç, T. (2013). Öğretmenlerin mesleki gelişmeleri takip etme durumları: Fatih Projesi örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi (KEFAD)*, 14(2), 61-78.
- Gottschalk, T. (1995). Distance Education at a Glance: Guide 1. Engineering Outreach: University of Idaho. Retrieved May 12, 2017, from https://scholar.google.com/scholar_lookup
- Göçer, G. (2011). *İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıflarda görev yapan öğretmenlerin bilgisayar destekli eğitime ilişkin görüşlerinin ve bilgisayar öz-yeterlik algılarının incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Burdur.
- Gökdaş, İ. ve Kayri, M. (2005). E-öğrenme ve Türkiye açısından sorunlar, çözüm önerileri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2(2), 61-87.

- Gülbahar, Y. (2009). *E-öğrenme*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Güvendi, G. M. (2014). *Milli Eğitim Bakanlığı'nın öğretmenlere sunmuş olduğu çevrimiçi eğitim ve paylaşım sitelerinin öğretmenlerce kullanım sıklığının belirlenmesi: EBA örneği*. Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Halis, İ. (2002). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: Nobel Yayıncılık.
- Hamid, A. A. (2002). e-Learning is it the “e” or the learning that matters? *The Internet and Higher Education*, (4), 311-316.
- Hartnell-Young, E. (2003). From facilitator to knowledge-builder: A new role for the teacher of the future. Retrieved March 16, 2017, from <http://dl.acm.org/citation.cfm?id=857113>
- Hızal, A. (1989). *Bilgisayar eğitimi ve bilgisayar destekli öğretime ilişkin öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Hörkücü, İ. (2014). *FATİH Projesinin İstanbul ilinde uygulanmasına ilişkin yönetici ve öğretmenlerin görüşleri*. Yüksek lisans tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hung, M. and Chou, C. (2015). Students' perceptions of instructors' roles in blended and online learning environments: A comparative study. *Computers & Education*, (81), 315-325.
- Kaban, A. (2013). *Uzaktan eğitim kalite standartlarının belirlenmesi ve Atatürk Üniversitesi uzaktan eğitim sisteminin incelenmesi*. Doktora tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kaplan, C. (2014). *İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin bilgisayar destekli eğitimine ilişkin tutumlarının değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.
- Karaağaçlı, M. (2004). *Eğitimde teknoloji ve materyal*. Ankara: Pelikan Yayıncılık.
- Karingithi, G. G. (1988). *A survey of teaching aids used by teachers in home science in primary schools in northern division of nairobi district*. Yüksek lisans tezi, Kenyatta University, Kenya.
- Kaya, Z. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal geliştirme*. Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Kaya, G. ve Altun, A. (2009). E-öğrenme ortamları için özlü sözler ontolojisi ve görselleştirme yazılımı geliştirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (36), 136-147.

- Kaysı, F. ve Aydın, H. (2014). FATİH Projesi kapsamında tablet bilgisayar içeriklerinin değerlendirilmesi. *e-International Journal of Educational Research*, 5(3), 72-85.
- Keleş, E. ve Turan, E. (2015). Öğretmenlerin fırsatları arttırma ve teknolojiyi iyileştirme hareketi hakkındaki görüşleri. *Turkish Journal of Education*, 4(2), 17-28.
- Kenayathulla, H. , Afshari, M. , Alias, N. , Ghani, M. ve Ibrahim, M. (2013). "ScoreA"-online tutoring programme in Malaysia. *The Online Journal of Science and Technology*, 3(1), 1-11.
- Kızılkaya, G. (2009). *Yansıtıcı düşünme etkinlikleri ile desteklenmiş web tabanlı öğrenme ortamlarının problem çözme üzerine etkisi*. Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Kurtel, K. ve Eren, Ş. (2011). Yazılım mimarisinin kalite gereksinimleri:yazılım güvenilirliği. *Türkiye Bilişim Vakfı Bilgisayar Bilimleri ve Mühendisliği Dergisi*, 4 (1).
- Kuş, E. (2007). Sosyal bilimlerde araştırma teknikleri: Nicel mi? Nitel mi? Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kuzu, A. (2013). Araştırmanın planlanması. A. Kurt (Ed.), *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (19-45). Ankara: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Machado, Michael, and Eric T. (2007). Blackboard vs. Moodle: Comparing user experience of learning management systems." *Frontiers In Education Conference-Global Engineering: Knowledge Without Borders, Opportunities Without Passports*.
- McBrien, J. L., Rui C. and Phyllis J. (2009). Virtual spaces: Employing a synchronous online classroom to facilitate student engagement in online learning. *The International Review of Research in Open and Distributed Learning* 10(3).
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) (2017). Eğitim bilişim ağı. www.eba.gov.tr adresinden 15.02.2017 tarihinde erişilmiştir.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) (2017). Fatih projesi. www.fatihprojesi.meb.gov.tr adresinden 15.02.2017 tarihinde erişilmiştir.
- Merriam, S. B. (2015). Nitel araştırma: desen ve uygulama için bir rehber (çev. S. TURAN). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.
- Mısırlı, Z. A. (2007). *Web tabanlı öğrenme yönetim sistemine ilişkin öğrenci ve öğretmen görüşleri*. Yüksek lisans tezi, Balıkesir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Motte, K. (2013). Strategies for online educators. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 14(2), 258-267.

- Murugesan, S. (2007). Understanding web 2.0. *IT Prefessional*, 9(4), 34-41.
- Nawi, M , Jamsari, E. and Sulaiman, A. (2015). Development and evaluation of ning social network for teaching training online surveillance. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 14 (1), 245-255.
- Odabaş, H. (2003). İnternet tabanlı uzaktan eğitim ve bilgi ve belge yönetimi bölümleri. *Türk Kütüphaneciliği*, 17(1), 22-36.
- Odabaşı, F. (2000). Okulöncesi eğitimde bilgisayarların kullanılması. Y. Hoşcan (Ed.), *Bilgisayar* (135-147). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Orhan, F. ve Akkoyunlu, B. (1999). Uzaktan eğitim yaklaşımında temel eğitim 1. kademe öğretmenlerinin video destekli hizmetçi eğitimi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16(17), 134-141.
- Özgür, H. (2011). *Syracuse modeli ile e-öğrenme için tasarlanmış bir dersin öğrencilerin başarısına etkisi*. Doktora tezi, Trakya Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Edirne.
- Özkan, A. ve Deniz, D. (2014). Orta öğretimde görev yapan öğretmenlerin FATİH Projesine ilişkin görüşleri. *Ege Eğitim Dergisi*, 15(1), 161-175.
- Pala, K. F., Arslan, H. ve Özdiñç, F. (2016). Eğitim Bilişim Ağı web sitesinin otantik görevler ve göz izleme ile kullanılabilirliğinin incelenmesi. *Ihlara Eğitim Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 24-38.
- Pamuk, S., Çakır, R., Ergun, M., Yılmaz, H. B. ve Ayas, C. (2013). Öğretmen ve öğrenci bakış açısıyla tablet pc ve etkileşimli tahta kullanımı: Fatih Projesi değerlendirmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13(3), 1799-1822.
- Punch, K. F. (2005). *Sosyal araştırmalara giriş. Nicel ve nitel yaklaşımlar* (çev. D. Bayrak, B. Arslan, Z. Akyüz). Ankara: Siyasal Kitapevi Yayınları.
- Rezaei, M. (2009). Challenges of developing online learning. *Turkish Online Journal of Distance Education*, 10(4), 80-90.
- Rosenberg, H., Grad, H. A. ve Matear, D. W. (2003). The effectiveness of computer aided, self- instructional programs in dental education: A systematic review of the literature. *Journal of Dental Education*, 67(5), 524-532.
- Senemoğlu, N. (2007). *Gelişim, öğrenme ve öğretim: Kuramdan uygulamaya*. Ankara: Gönül Yayıncılık.
- Seyidoğlu, H. (2000). *Bilimsel araştırma ve yazma el kitabı*. İstanbul: Güzem Yayınları.

- Sezgin, Y. (2014). *Fatih Projesine ilişkin okul yöneticilerinin ve öğretmenlerin görüşlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. Yüksek lisans tezi, Okan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Somyürek, S. (2010). Bilişim teknolojileri öğretiminde materyal kullanımı. S. Şahin (Ed.), *Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Özel Öğretim Yöntemleri I-II* (239-261). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Sözcü, Ö. F. ve Karataş İ. H. (2014). Öğretmenlerin FATİH Projesine ilişkin farkındalıkları ve beklentileri: bir durum analizi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 13(4), 1055-1077.
- Sukhov, A. (2015). Computer games and education. *International E-Journal of Advances in Education*, 1(3), 248-252.
- Şahan, H. H. (2005). İnternet tabanlı öğretim. Ö. Demirel (Ed.), *Eğitimde Yeni Yönelimler* (227-237). Ankara: PegemA Yayıncılık.
- Şentürk, A. (1999), Web tabanlı sınıfların olumlu ve olumsuz yönlerinin değerlendirilmesi, *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 17(2), 27.
- Şimşek, N. (1997). *Derste eğitim teknolojisi kullanımı*. Ankara: Anıl Matbaa.
- Tanrıkulu, F. (2017). EBA' nın Türkçe dersi öğrenme alanlarını karşılama yeterliliğine yönelik öğretmen görüşleri. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 5(3), 395-416.
- Tatlı, C. ve Kılıç, E. (2013). Etkileşimli tahtaların kullanımına ilişkin alınan hizmetiçi eğitimin öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi. *Eğitim Bilimleri ve Uygulama*, 12(24), 137-158.
- Tezcan, M. (1983). Video ve eğitim. *Eğitim ve Bilim Dergisi*, 7(42), 8-9.
- Tutar, M. (2015). *Eğitim Bilişim Ağı sitesine yönelik olarak öğretmen görüşlerinin değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Tüysüz, C. ve Çümen, V. (2016). EBA ders web sitesine ilişkin ortaokul öğretmenlerinin görüşleri. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(3), 278-296.
- Uşun, S. (2016). *Uzaktan eğitim*. Ankara: Nobel Yayın-Dağıtım.
- Variş, F. (1991). *Eğitim bilimlerinde çağdaş gelişmeler*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Volery, Thierry, and Deborah L. (2000) Critical success factors in online education. *International Journal of Educational Management*, 14(5), 216-223.

- Yadigar, G. (2010). *Uzaktan eğitim programlarının etkinliğinin değerlendirilmesi*. Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yanpar, T. (2006). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yaşar, Ş. (1998). *Bilgisayar, eğitimde bilgisayarların etkili kullanımı*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi Yayınları.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2003). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, H., Sarıtepeci, M. ve Seferoğlu, S. S. (2013). Fatih Projesi kapsamında düzenlenen hizmetiçi eğitim etkinliklerinin öğretmenlerin mesleki gelişimine katkılarının ISTE öğretmen standartları açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. (1), 375-392.
- Yiğit, N. (2009). *Öğretim teknolojileri ve materyal tasarımı*. Trabzon: Akademi Yayınları
- Yu, F. Y., Liu, Y. H., and Wai, T. (2005). A web-based learning system for questionposing and peer assessment. *Innovations in Education and Teaching International*, 42(4), 337-348.
- Yurdakul, B. (2005). Uzaktan Eğitim. Ö. Demirel (Ed.), *Eğitimde Yeni Yönelimler*, (253-260). Ankara: PegemA Yayıncılık.

EKLER

EK-1: Yarı yapılandırılmış görüşme formu

KİŞİSEL BİLGİLER	
Cinsiyet:	☐ Kadın ☐ Erkek
Meslekte Kaçınıc Yılıınız:	☐ 1-5 ☐ 6-10 ☐ 11-15 ☐ 16- 20 ☐ 21 ve üstü
Görev Yeri:	☐ Şehir Merkezi ☐ İlçe ☐ Köy
Branş:	☐ Türkçe ☐ Sosyal Bilgiler ☐ Din Kül. ve A. Bil. ☐ Matematik ☐ Fen Bilgisi ☐ Bilişim Teknolojileri ☐ Yabancı Dil ☐ Resim ☐ Müzik ☐ Beden Eğt. ☐ Diğer.

1. EBA (Eğitim Bilişim Ağı) hakkında hangi konularda bilgi sahibisiniz?
2. EBA' yı hangi amaçla kullanıyorsunuz? Neden?
3. EBA' yı kullanım sıklığınız ne düzeydedir? Neden?
4. EBA' yı kullanırken karşılaştığınız sorunlar nelerdir?
5. EBA' nın etkili bir şekilde kullanılması için yapılması gerekenler nelerdir?
6. EBA' nın eğitim öğretim açısından etkililiği ve verimliliği hakkındaki görüşleriniz nelerdir?
7. Öğrenciler EBA' yı verimli bir şekilde kullanabiliyor mu? Neden?
8. Öğrenci velileri EBA hakkında yeterli düzeyde bilgi sahibi mi? Neden?
9. EBA kullanımı hakkında meslektaşlarımızın yetkin olduğunu düşünüyor musunuz? Neden?

EK-2: Anket İzni

T.C.
KAHRAMANMARAŞ VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 35776031-605.01-E.2550856
Konu : Anket İzni (Nadir AKSOY)

27.02.2017

KAHRAMANMARAŞ SÜTÇÜ İMAM ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE
(Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü)
KAHRAMANMARAŞ

İlgi: a) 22/02/2017 tarihli ve 81100045-044/2521 sayılı yazımız.

b) Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 07/03/2012 tarihli ve B.08.0.YET.00.20.00.0-3616 sayılı Araştırma Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri hakkındaki 2012/13 nolu Genelge.

Üniversiteniz Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı tezli yüksek lisans öğrencisi Nadir AKSOY'un "**EBA (Eğitim Bilişim Ağı)'nın Kullanım Amacı, Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri**" konulu anket çalışması, İlimiz Onikişubat, Dulkadiroğlu, Andırın, Göksun, Elbistan, Afşin ve Pazarcık ilçelerinde görev yapan ortaokul öğretmenlerine 2016-2017 Eğitim-Öğretim Yılında, eğitim öğretimi aksatmamak kaydıyla uygulanması Müdürlüğümüz Araştırma Değerlendirme Komisyonu tarafından uygun görülmüştür.

Söz konusu anket çalışması sonucunun, Müdürlüğümüze CD ortamında gönderilmesini arz ederim.

Sıddık ŞİRİKCİ
Millî Eğitim Müdürü V.

EKLER:

- 1- Araştırma Değerlendirme Formu (1 adet)
- 2-Taahhütname Tutanağı (2 adet)

Yenişehir Mahallesi Cahit Zarifoğlu Caddesi
46100 KAHRAMANMARAŞ
e-posta: irtis@kcm.gov.tr

Görevli Müdür Yardımcısı
Açılış Tarihi: 28.02.2017
Sunay ÖZKAN
V.H.K.L.
Ayrıntılı bilgi için: Ramazan KÖSE (Teknisyen)
Tel: 0 344 216 46 91 Faks: 0 344 216 47 09
Web Adresi: www.kmrasarsge.meb.gov.tr

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <http://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden f9cb-b2b0-3439-9ae4-9f16 kodu ile teyit edilebilir.

ÖZ GEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Adı – Soyadı : Nadir AKSOY
Doğum Yeri ve Tarihi : Patnos 17/08/1990

Eğitim Durumu

Lisans Öğrenimi : İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi BÖTE
(2007-2011)
Yüksek Lisans Öğrenimi : KSÜ Eğitim Fakültesi Eğitim Programları ve
Öğretim

İş Deneyimi

Çalıştığı Kurumlar :Şehit Tacettin Çeribaş Anadolu Lisesi/ Müdür
Yardımcısı

İletişim

E-Posta Adresi :nadiraksoy58@hotmail.com